המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס״ד יום ועש״ק כ׳ מטותון ט״ז מנ״א תשנ״ה (11 באוגוסט 95)
דף היומי: בבלי — מסכת יא: כתובות — מה

שנה מ״ו גל׳ 13301
6.00 ש״ח כ׳ מע״מ

חוסייני נועד עם קונסול ארה״ב

פייצל חוסייני נועד עם הקונ־סול האמריקני בירושלים, אדוארד אבינגטון, באוריינט האוס שבמזרח ירושלים והתלונן לו על הפגנות הימין מול האוריינט האוס ותקריות הדדי מסוך לבית. הוא הוסיף ביתוצאות לא צפויות״.

הקונסול האמריקני הבהיר את עמדת ארה״ב, הרואה באוריינט האוס, מושב של המשלחת הפלשתינית לשיחות השלום ורואה בחומרה נסיונות לפגוע בו. (עיתים).

בדיונים שאמורים להמשך לתוך הלילה:

פרס ועראפת קרובים לחתימה בראשי תבות על הסכם העקרונות להרחבת האוטונומיה ביהודה ושומרון

חברון — במרכז הויכוח ● דיווחים סותרים על ההסדר שגובש ● נושא המים נותר פתוח וארה״ב התחייבה למצות הדיון לגביו ● הקואליציה והאופוזיציה יוזמות כינוס הכנסת

כאת כוחר ״המודיע״ וכתבי סוכנויות הידיעות בדיונים המתקיימים בטאבה, אשר — בשעת מסירת ידיעה זו סכוך ״חצות נראה כי ״ימשכו לתוך הלילה״, קרובים שר החוץ שמעון פרס ויו״ר אש״פ יאסר עראפת ״להתים בראשי תבות על הסכם העקרונות שעל פיהן תורחב האוטונומיה הפלשתי־נית, ברחבי יהודה ושומרון, עפ״י ״זה דבר בהאם ובמודר כראוי.

לקראת חצות הוזעקו בליאות שתי המשלחות למפגש מיוחד שבמהלכו יתכן ואף יחלו במלא־כת ההחימה. בו בזמן נועדו ביניהם פרס וערפאת לשיחה בארבע עיניים.

השניים נועדו ביניהם לסרוגין במשך היום, ואחרי שרוחות כי הסכיכו ביניהם על תוכן העקרד נות המדוברים, התיישבו ראשי המשלחות, אורי סביר ויואל זינ־גר אבו־עלא וסעיד עריאקת לע־סוק בניסוחם הפרטני של העק־רונות אשר גובשו. יצוין, כי המדובר עתה בעקרונות — ואי־לו ההסכם כולו, על הכלול פר־טיו, ייחתם רק בעוד שבועות אחדים לכל המוקדם.

הידיעות על תוכנם של הדיו־נים וההסכמות, היו סותרות. בשעה מוקדמת יותר אתמול בערב, רווח כי הפלשתינים מע־רימים קשיים בעיקר בנושא עתי־דה של העיר חברון, אותה דורש עראפת לקבל לאחריות פלשתי־נית כבר בזמן הקרוב, כחלק ראשון מן ההערכות החדשה, שצריכה לדבריו לכלול מסירת שבעת ערים מרכזיות בגדה לאר־ש״פ — וחברון בתוכן.

מאוחר יותר נמסר כי הושגה פשרה וכי שר החוץ פרס יצא לדווח על כך טלפונית לראש הממשלה יצחק רבין. מקורות ישראלים אמרו קודם לכן, כי הוסכם בשיחה טלפונית עם שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר שישראל, אש״ף ושינגטון יקי־מו ועדה משולשת לדון בנושא. לא התקבלה תגובה לידיעה זו גם מהצד הפלשתיני וגם מהצד הישראלי.

פקיד אמריקני בכיר אמר ביום חמישי, כי כריסטופר צילצל לפ־רס ולערפאת ״ותבע מהם להי־תקדם״. יש לציין כי המעורבות האמריקנית היא פעילה ביותר וכי גם נושא המים, שלגביו אין כל הסכמה וטרם הושגה הבנה, טוכם כי הוא ידון בנפרד בואר־שינגטון בהתערבותה הפעילה של ארה״ב.

בכירים בטאבה טענו במהלך הערב, שהושגה ״הסכמה בכמה נושאים מרכזיים שיקדמו את המשא ומתן, כולל פשרה לגבי חברון״ לדבריהם, ייתכן גם שנ־קודות אלה ייחתמו בראשי תי־בות כבר היום, ואז נזדקק לשי־בועיים נוספים כדי להכין טיוטה להסכם הכולל.

בטאון הממשלה הסורית ״תישרין״ מתח בקורת על להה הזמנים לפריסה המחודשת של כוחות צה״ל בגדה המערבית, אותו הגישה ישראל לנציגי

(המשך בעמ׳ אחרון)

עוד תאונת אמונים בחיל־האויר:

טייס ונווט נהרגו לאחר התרסקות מטוס אפ. 15

התאונה נגרמה עקב חדירת צפור למנוע

טייס ונווט של חיל האויר, נהרגו אתמול בתאונת אמונים. זהו זה כאשר כבהם קרב בטם אף 15 על חיל האויר הנרסק בשעות הבוקר בשמי דרום הא־רץ. אחד מאנשי הצוות הוא סרן הנן לב בן 24 מהרצליה, שמו של הנווט השני טרם פורסם עד שבת מסירת הידיעה.

מפקד חיל האויר שריווח על האסון ציין כי התאונה היתה ביום ה׳ ב־10:30 בבוקר כאשר רביעיית מטוסי אף־15 טסו במבנה. לפתע, כך מתברר מתוד־קיר מאוחר יותר, נכנסה ציפור לתוך מנועו של אחד המטוסים בעת שזה היה בגובה של כאלף רגל. כתוצאה של המטוס ניזוק, כנראה, ללא תקנה והוא התרסק על ישוביו.

גורמים בכירים בחיל האויר מסרו עוד, כי הטייסים נקראו לנטוש את המטוס, אך לא כשר כן. לפני התרסקותו נטה המטוס על גבו והתרסק כאשר הופת תא־הטייס הפוכה.

חיל האויר סבל מאז ומתמיד מתאונות שמקורן מפגיעת ציפו־רים במנוע, בתא־הטייס או בכל חלק חיוני אחר. במשך השנים ניסה החיל להתמודד בדרכים שונות עם תופעה זו. בין הפת־רונות שמצא גם הפעלת מכ״מים לגילוי להקות ציפורים, הפעלת מטוסים זעירים ללא טייס, וא־מצעים רבים אחרים.

יש לציין, כי מהירות המטוס הופכת את המכה שהוא סופג מכל עצם, לרבות ציפור, למכה חזקה ביותר המסוגלת להשמיד לחלוטין את מנוע המטוס או חלקים חיוניים אחרים בו. בער־נת נדידת הצפורים, מקפידים על טיסה בגובה של שלושת אלפים רגל לפחות, אולם בתקופה זו, בה הנדידה טרם החלה, הורשו המטוסים לטוס בגובה אלף רגל בלבד. (עיתים).

נמשכת הכוננות — הסגר על עזה הוארך עד ליום א׳

פעילי חמאס נעצרו בחשד שזממו פיגוע

הכוננות הבטחונית עליה הוכרז שלשום בהשע לפגועים — נמשכת. הסגר שהוטלה הגד משלה על רצועת עזה ואשר תוקפו היה אמור לפוג היום — הואדך עד ליום ראשון הקרוב. כהכר, נימקו במערכת הבטחון את הכוננות והסגר במידע מוד דיעין על כוונת פיגוע בנסיון לשריפה ההכנות ההסכם בין הממ־משלה ואש״פ.

נגד הארגונים הקיצונים האיס־לאמים, בארץ ובעולם, יבצע הארגון פיגועים נגד מטרות בר־שות הפלשתינית ויעביר את הפי־גועים נגד ישראל.

ואילו סמוך לכפר בית עווא שבנפת חברון, עצרו כוחות הבטחון הישראליים 4 פלשתי־נים, לאחר שהתברר, כי הרכב שבו נסעו היה גנוב וכן התגלו שלוש מחסניות. בבדיקות שנ־ערכו בסמוך לרכב, נמצא אק־דח. החשודים נלקחו לחקירה.

אתמול דווח מכפר דרום, כי מסוק של הרשות הפלשתינית, אשר היה עסוק בדגלי פלשתין, חג בשעות אחה״צ בגובה נמוך מעל בתי הישוב כפר דרום בגוש קטיף ועורר בהלה בישוב. התושבים מציינים, שאין זו הפ־עם הראשונה שמסוק של הרשות הפלשתינית המשמש את יאסר ערפאת בטיסותיו מעוה מעורר סערה בישובי גוש קטיף.

אתמול נמסר כי המשטרה הפלשתינית עצרה 15 פעילי חמ־אס החשודים כי ניסו לבצע פי־גוע המוני באמצעות שני מחב־לים באיזור גוש קטיף. מקורות פלשתינים בעזה מסרו, כי המידע שהגיע למשטרה הפלשתינית נמסר על־ידי מקורות צבאיים ישראלים רשמיים.

בכירים בחמאס הזהירו את הרשות הפלשתינית, כי אם תמ־שיך לשתף פעולה עם ישראל,

ירדן העניקה מקלט מדיני לחתניו של שליט עיראק

קלינטון הודיע כי ארה״ב תתמוך בחוסיין אם תממש עיראק איומיה לפגוע בירדן

בנו של סאדאם ביקש מחוסיין להסגיר את גיסיו * זעזוע בצמרת העיראקית

נשיא ארה״ב, ביל קלינטון, הודיע אתמול רשמית כי ארה״ב תעניק מלוא תמיכתה הצב־אית במלך חוסיין, במידה ועירד אק תממש איומיה לפגוע בירדן, שהעניקה אתמול מקלט מדיני לשני חתניו של סאדאם חוסיין שערקו עם בני משפחתם מעירד אק. (ראה כתבה נרחבת על הפרשה בעמוד ז).

היה זה אחד משיאיו של יום רב־תהפוכות המלמד על משבר קשה וזעזוע הפוקדים את צמרת המשטר העיראקי. אתמול הגיע לרבת־עמון, עודאי, בנו הבכור של נשיא עיראק סדאם חוסיין, שהתקבל על ידי המלך חוסיין. אל עודאי החלוהה עלי חאסן מג׳יד, יועצו של הנשיא העיראד קי. מקור רשמי מסר, כי עודאי רצה לראות את שתי אחיותיו הנשואות לגורל חוסיין כאמל חאסן ולאחיו סאדאם כאמל חאר סן, כדי לשכנען לחזור לבגדאד — אך הם סרבו לפגישה. הוא הביא עמו מסר אישי מסאדאם למלך חוסיין ואח״כ שב לעיר־אק.

שר החוץ הירדני עבדול כא־רים קאבאריטי הכחיש את הא־פשרות כי ירדן תחזיר את גורל חאסן לעיראק אם בגדאד תדרוש זאת. ״זה כלל לא בא בהשבון״, הטעים. כאמור, הנשיא קלינטון הודיע אתמול על תמיכה מלאה של ארה״ב בירדן. דובר הבית הלבן מייק מקארי תיאר את עריקתם של גורל חוסיין כאמל חאסן ואחיו כ״חשובה ביותר״.

ואכן, הגורל חוסיין כאמל חאסן, שערק לירדן יחד עם בני משפחה אחרים של נשיא עיראק סאדאם חוסיין, נחשב מאז ומת־מיד לאבי תוכנית החימוש העי־ראקית. הוא בן 37, ונחשב לאחד מעמודי התווך של השלטון, שהיה מרוכז דוכו בידי בני משפ־חת הנשיא, מאז תבוסתה של עיראק במלחמת המפרץ ב־1991.

עד יום רביעי היה חוסיין שר התעשיה, שאירגן ופיקח על שי־קומה המדהים של התעשיות העיראקית לאחר מלחמת המיפ־רץ. ברבת עמון, שם זכה למקלט מדיני, אמר חוסיין לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית כי עריקתו מוכיחה ״עד כמה הידרדר המ־צב בעיראק״.

המידע שחוסיין זה מחזיק ברשותו, הינו ׳נכס בל יתואר׳ למערב בכלל ולמדינת ישראל בפרט. האיש, אם הוא רק מד־בר, אמור לדעת הכל על מאגרי הנשק העיראקי לסוגיו.

בתוך כך נמסר בדמשק, כי השלטונות העיראקיים הודו לא־זרחים להצטייד בכמויות גדולות של דלק שיספיקו לכמה ימים וכן באמצעי הארה שאינם חש־מליים. הערכה היא שהמצב בעיראק אכן סבוך ביותר וסכנה נשקפת למשטרו של סאדאם, אולם בעבר הוא כבר שרד ממ־שברים קשים עוד יותר.

הותקפו יעדי מחבלים בדרום לבנון

צידון — מסוקי חיל האויר תקפו אמש יעדים של החיזבוללה בדרום לבנון, מסרו מקורות בפר חונים לבטחונים. המקורות ציינו, כי שני מסוקים ירו, לאחר חצות, שלושה טילים לעבר סביבות הכפרים לוייזה ומליטה שבחבל תופאח. לא נמסר על נפגעים בעקבות ההתקפה. דובר של החיזבוללה הכחיש את הדיווד חים.

ואילו צבא דרום לבנון הודיע, כי שוחררו חמשה עצורים מכ־לא חיאם, הנמצא באיזור רצועת הביטחון שבדרום לבנון. לא נמסר כמה זמן שהו החמישה בכלא. זהו השיחרור השלישי תוך חודשיים של עצירים מכלא חיאם. כ־250 לבנונים ופלשתי־נים, המואשמים בפעילות נגד ישראל, מחוזקים בכלא חיאם, שהוקם בידי ישראל ב־1984. (עתי״ם־איי.אף.פי.)

תחזית מזג האויר

דיום ומחר — חם ויבש בפ־נים הארץ. הביל במישור החוף. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 21 עד 31, חיפה 24 עד 34, תל אביב 24 עד 31, עמנואל 21 עד 31, באר שבע 21 עד 34. (עש״ת)

כתום יום של פינויים ועימותים:

מתנחלים שבו בשלישית לגבעת הדגן שליד אפרת

הורשו להשאר בלילה * יפונו הבוקר

עוד יום של עימותים ופינויים עבר אתמול על המתנחלים ועל אנשי כוחות הבטחון שנשלחו לפנותם. וכתום יום המעלות הזה, שבו המתנחלים בשלישית לגבעת הדגן שליד אפרת, והקר־מו שם מאהל. כוחות הבטחון דתיידו להם להשיב למקום רב־לית, תוך שהם מביאים עמם ציוד להקמת סוכות ותאורה ניידת.

דובר צבאי מסר כי המתנחד לים יורשו להשאר במקום בלי־לה, אך בבוקר ישובו כוחות הבטחון לפנותם. למקום הגיעו מאות מתנחלים והם גם מוכ־ל. מועצת יש״ע אורי אריאל, שט־ען: ״נמשיך לעלות לגבעות. כך הייחסו אלינו ב־77 וב־78. העובדה היא שיש כיום 44 ישו־בים ביהודה ושומרון, ובהם 150 אלף תושבים. אני מאמין שיהיו יותר״.

אתמול בערב, פינה כוח של משמר הגבול מתנחלים שנכנסו לבית נטוש בקרבת ״בית הד־סה״. מקורות פלשתינים טענו, שהבית שייך לתושב פלשתיני, אך אנשי מועצת קרית ארבע טענו כי מדובר בשטח מתציפאר־לי שלהם — ואין סמכות חוקית לפנותם.

כוחות הבטחון דחשו את הפינוי כבר בשעה 12 בצהריים, אך המתנחלים לא נענו ואף התבצרו במקום. סמוך לשעה 6 בערב החל החפור בהבשרת שטח למיתקן שירותים. שוט־רים מתחנת המשטרה בחברון, שהגיעו למקום, ביקשו לעצור את נהג החופור על שעסק בעב־בודות ללא האישורים הנדרשים. המתנחלים במקום התעמתו עם השוטרים בנסיון למנוע מהם להתקרב אל החופור. נהג הדח־פור נמלט מהמקום. במהלך העימות נדחף אחד המתנחלים ונחבל בידו, ויש חשש לשבר. מתנחל אחר נעצר בחשד שתקף שוטרים. בערב, כאמור, בוצע הפינוי בכח.

בשעות הבוקר פונו גם מאוד דים שהוקמו לילה קודם לכן ביצהר ובבי סמואל. מטה תנועת ״זו ארצנו״ טען אמש כי המבצע נמשך כמתוכנן. אתמול הוגש כתב אישום נוסף נגד אחד ממפ־גיני הימין תושב צפת בבית מש־פט השלום בנצרת.

אח ואחות מיבנה נפצעו קשה מפגיעת ג׳יפ שעלה על המדרכה

ניר אהרון בן 18, ואחותו מיטל אהרון, בת 14 וחצי, אר שפו אתמול במצב קשה מאד במחלקה לטיפול נמרץ בבית הלים שיבא בתל השומר, לאר חר שהיו קרבן לתאונת דרכים בין שני רכבים בכביש סמוך למדרכה ברחוב דרך הים ביבנה, עליה הלכו לתומם.

נהג מכונית פרטית התנגש בג׳יפ. נהג הג׳יפ איבד את השד ליטה על הרכב, עלה על המדרכה ופגע בשניים. ניר נפגע בראש, בעצמות פניו ובבית החזה. והוא גם סובל מדימום בכליות. אחותו מיטל נפגעה בעיקר במצח ובקרקפת. לדברי פרופ׳ זהר ברזילי, מנהל המחלקה לטיפול נמרץ, הנזק היותר משמעותי בפגיעה בניר הוא אפשרות לפ־גיעה ברקמות המוח.

ההורים אשר לא עזבו את מיטת ילדיהם מאז נפגעו, פנו בקריאה נרגשת לנהגים לנסוע בזהירות. ״צריך ליישר קו, להת־חיל לנהוג כמו שצריך. הכביש זה לא מקום לתחרויות ולפריקת מתחים״, אמר האב.

כתב עתי״ם שלומי מועלם מוסר, כי ראש לשכת התנועה במרחב השפלה רב פקד ישראל שלום, הורה לעצור את שני הנהגים, שהיו מעורבים בתאונה, ולבדוק אם נהגו כשהם שי־כורים. רפ״ק שלום מסר, כי משני הנהגים נלקחו דגימות דם לבדיקה אם היו בגילופין. לדב־ריו, יש חשד סביר ששני הנהגים נהגו תחת השפעת אלכוהול. (עתי״ם)

בת 12 נפגעה ממכונית בנתניה

ילדה בת 12 נפצעה קשה אתמול בערב, מפגיעת מכונית פרטית בצומת נתניה. צוות מד״א פינה אותה במצב קשה חמרת הכרה לבית החולים בי־לינסון בפתח תקוה.

לשכת התנועה המרחב השר־רון חוקרת את נסיבות התאונה. (עתי״ם)

. נין דלדו — חשש קיים לחיי חמישים בריאדים שטבעו בדו־רה, לאחר התהפכות ספינה במ־דינת ביהאר.

שמעון רייכמאנן
ב״ר אליהו הי״ו
סאן פאולו-ברזיל

אסתר רידר
ב״ר מרדכי יעקב הי״ו
תל אביב

מאורשים

בס״ד. אור ליו״ו באב תשנ״ה

אברהם (אבי) חיים רובינזון
רמת־גן

שרה לאה פוגל
רחובות

מאורשים

בס״ד. אור לט״ו באב תשנ״ה

מנחם קליין
ישיבת אהרי ירושלים
פתח תקוה

אתי אברט
בני ברק

מאורשים

בס״ד. אור לט״ו באב תשנ״ה

דוד ברוינר
ב״ר יעקב הי״ו
ישיבת חידושי הרי״ם
אשדוד

מלכה רוזנברג
ב״ר יהודה הי״ו
בני ברק

מאורשים

בס״ד. אור לט״ו באב תשנ״ה

אהרן יוסף בריקמן
בהר״ר יצחק הי״ו
ישיבת ״כתר ישראל״ רוזין־סדיגורה
בני ברק

ליבע (ליבי) אהובה שיינפלד
בהר״ר יהודה מנשה הי״ו
ירושלים

מאורשים

בס״ד, עש״ק ט״ו במנחם אב תשנ״ה

יצירת החודש
מבית הצורפים

מבצע מפיונים 15% הנחה

שבת	שלום				
מוצש״ק	ערש״ק		מוצש״ק	ערש״ק	
8.07	7.00	חיפה	8.06	6.51	ירושלים
8.07	7.09	באר־שבע	8.08	7.07	ת״א
8.08	7.07		8.09	7.00	
			8.45		מוצש״ק ר״ת

הצורפים זה כסף!

תל אביב - קיבוץ גלויות 75 טל. 03-6818123. מגדל האופרה, אלנבי 1 טל. 03-5101666. ירושלים: כנפי נשרים 5, מרכז שטנר, גבעת שאול טל. 02-6514026. סילבר סנטר - רח׳ יעקב מאיר 5 - גאולה טל. 02-383853 בני־ברק - רבי עקיבא 86 טל: 03-5703498. פ״ת - שפיגל 4 טל: 03-9346752. נתניה - רמז 15 טל: 09-616152. ובחנויות המובחרות ברחבי הארץ.

הסתדרות אגודת ישראל העולמית
הועד הפועל

עליה לקברו

של מנהיג היהדות החרדית
ונשיא אגודת ישראל
הרב החסיד

רבי יצחק מאיר לוין זצ״ל

ביום השנה ה־24 לפטירתו

תתקיים ביום ראשון, י״ז מנחם־אב תשנ״ה
בשעה 9.30 בבוקר בהר הזיתים

★★★★★★

התחבורה תצא מבית המדרש דגור בשעה 9.15 בבוקר בדיוק

ש. פרידמן ש. לנדסמן ־ בלרל

מתחילים בבנית דירות 5,4 חדרים של הפרויקט
ברובע ז׳ החרדי באשדוד

דירות יוקרה במחיר עממי

בראר מכירות
בין השעות 18.00־11.00 מיום א׳
03-5793966
רח׳ הגר״א 12 בני ברק

״אנציקלופדיה לבית ישראל״

מודה להוצאת ״כתר״ ירושלים
תודה והערכה להוצאת ״כתר״
לצוות העובדים
ולמנהלים צבי ולר ופיטר טומקינס
שעמלו ועשו ימים כלילות להוציא לאור בזמן
את הכרכים 16־15 מ״אנציקלופדיה לבית ישראל״

הרב רפאל הלפרין, העורך

מוסדות חסד לאברהם באה״ק

מפעלי תורה וחסד
מיסודו של כ״ק מרן אדמו״ר מסקולען זצוקללה״ה
בנשיאות כ״ק מרן אדמו״ר שליט״א
המרכז, רח׳ שפת אמת 3 בני ברק

הננו מתכבדים להזמין את אנ״ש וידידי בית סקולען

לסעודת הודיה לרגל יום ההצלה והשחרור

של כ״ק מרן אדמו״ר זצוקללה״ה זיע״א
ויבלחט״א בנו ומ״מ כ״ק מרן אדמו״ר שליט״א.
הנועדה להיות ברוב עם והמון חוגג
במסגרת המלוה מלכה והפארשפיל
לרגל נישואי נכד כ״ק מרן אדמו״ר שליט״א

במוצש״ק ״שבת נחמו״ פר׳ ואתחנן בשעה 10.30
בבית המדרש הגדול שע״י מוסדות ״חסד לאברהם״
רח׳ עזרא 5 בני ברק

בכבוד רב
ההנהלה

אלול בפתח
וברדיטי רפאל פתחו כבר את המחסנים

מבחר מיטות בעיצובים מרהיבים
גימור מושלם — פינות מעוגלות
מיטות מרובעות ומשולשות
במבחר צבעים ★ אחריות ל־8 שנים
למשלמים במזומן שי, בד לוילון
או ציפוי למיטה

״ורדיטי רפאל״

ירושלים: רח׳ מאה שערים 31 02-811380
בני ברק: רח׳ ר׳ עקיבא 19 03-5790437

דרוש דחוף מבנה בתרומה
או תרומה למבנה
עבור לסמינר לבנות

בשלב התחלתי
ברמה לימודית ומוסרית גבוהה מאד
בברכתם ובעדודם של גדולי הדור שליט״א
אפשרי עם הנצחת שם

לפרטים טל. 03-6194251, 03-5798965

אריאלה סביר

ביום שני פעמיים בירושלים

בואו!! ביום שני י״ח אב (14.8)

לאולם ז׳ראר בכר רח׳ בצלאל 11
בשעה 5.00 לנערות וב־7.30 לנשים בלבד
התכנית יוצאת מן הכלל בעוצמתה
בהשתתפות הגב׳ גלי אהרוני

בואו לבלות חופשתכם במלון סויטות ״רויאל״

ברח׳ שמואל הנביא 36 ירושלים
(ע״י ארזי הבירה) טל. 818975(02)

★ סויטה מפוארת וממוזגת + פינת אוכל + מרפסת נוף ושמש
לינה + ארוחת בוקר, לזוג + 2 ילדים
רק 330 ש״ח
(הארוחה בהכשר הבד״ץ העדה החרדית)
★ מספר הסוויטות מוגבל ★

הזמנות: ״סן־חן״ טל. 03-5793266
בין השעות 13.00 — 9.30,
19.00 — 16.30

מבחר מעדני דליש
בהכשר הבד״ץ העדה החרדית
לראשונה בארץ!
בשר: קובה ☐ סיגרים בשר ☐ פסטלים בשר; קובה בשר מיוחד למרק
פרווה: עלי גפן ממולאים באורז ☐ אגהל סיני; פסטל פטריות ☐ פסטל תפו״א; סיגרים פטריות ☐ סיגרים תפו״א
לפרטים: שמואל דוד כהן טל׳ 050-204947
חנות המפעל רח׳ רבקה 19 תלפיות 050-252727

פמילי סנטר
מרכז הלבשה איכותית במחירים סיטונאים
הלבשה לילדים ונוער ולכל המשפחה
חולצות גבר החל מ- 19.90 ש״ח
מכנס גבר החל מ- 39.00 ש״ח
מבצע יוחד לישיבות
מבחר גדול של מכנסיים, חולצות, ציציות, לבנים ומבצעים לבני הישיבות במחירים הזולים ביותר בעיר
יונה הנביא 11 (פינת רבי עקיבא 148) ב״ב
שעות הפתיחה: לפנה״צ 2־10, אחה״צ 5־8.30 יום ו׳ 1־10
03-6704587 פמילי סנטר

תכשיטים קונים במשוש נקודה •
רח׳ קוטלר 18 בני ברק
טל. 03-5799010

מבצעים
הגיעו שעוני זהב
10.30־13.30, 17.00־22.00
גם בתשלומים
משפ׳ שכטר

ישיבת ״נזר התורה״
רח׳ בר אילן 32
ירושלים

ישיבת ״אור יהושע״
רח׳ ריינס 16
ירושלים

הודעה חשובה

ברצוננו להודיע שפתיחת ׳הזמן׳ בישיבה הגדולה

שהיתה אמורה להיות ביום א׳ ר״ח מנ״א
נדחית ליום רביעי כ׳ מנ״א
בשעה 3.30 אחה״צ

בכבוד רב ההנהלה

לכ׳ ד״ר זמיר

ברצוני להודות לך על הצלחתך בטיפול בכאבי ראש עזים אשר סבלתי מהם כ־25 שנים. עבדו הרופאים מתחלת הטיפול הסתירות נעלמו כלא היו.

לקראת צום תשעה באב קבלתי את הטיפות שלך נגד כאבי ראש (דבר שפקד אותי בצורה קשה ביותר כל שנה) וממש בלא עברתי את הצום בצורה קלה להפליא — ללא שכיבה במיטה אף לרגע ופקדתי במלוא הכשר המוזיך.

ופעם ראשונה הצלחתי להתפלל ביום זה.

תבורך על עזרתך לכל הזקוקים לרפואה שלימה בהמלצה חמה. סימה פיש

גם בני שלקח את הטיפול הנ״ל ציין שהרגשתו השתפרה לאין שעור.

הריני מצטרפת לברכות גב׳ פיש — גם לי הצום עבר ללא קושי בפעם הראשונה בהרבה זמן. הודות לטיפול המסור של ד״ר זמיר וגרינמן. הייתי במערת המכפלה ובקבר רחל לתפילת מנחה ערבית וחזיתי להתפלל בכוונה ובלי הפרעה.

תודה! מרי גרוסמן מכפר יאוד

ערבי שירה ובידור נאסרו ע״י כל גדולי ומאורי הדור

صكنا من الاهل

הד היום

"הזכות לא לדעת"

מ/ה. התקשורת הכתובה והאלקטרונית, הוגלת בחת־להבות ובדבקות בעקרון של הזכות לדעת. לכן היא מדווחת על כל תקלה וכל נגע המתגלים בחיי הפרט והכלל, עד שלעיתים היא גורמת בפרסומיה שרשרת פעילות קשה הגורמת פגיעה קשה באנשים שאין להם כוח ואומץ להל־חם מולה. אמרנו לא פעם שהתקשורת היא פורה ראש ולענה, לתקלות שפוקדים את החברה ולשלל מרעין בישין. לפיכך, יש זכות קיום לכל מי שמרחיק את עצמו מהמונה של תקשורת וחייו מתנהלים בדרך כלל על מי־מנוחות, מבלי להיות חשוף למצבה של חברה המידרדרת מדחי לדחי.

לא כדי לדבר בשבחו של עתון זה, אשר נקבע לו עקרון קדוש, שנקרא: "הזכות לא לדעת", ועל ידי כך מונעים מעצמם עגמת נפש והזעזועים הנגררים בעקבותיהם אצל כל בעלי הנפש היפה. עקרון יסודי זה, מתקבל באהדה אצל כל המתרחקים מכל אמצעי התקשורת שאינם שומרים על כלל זה וסוגרים לכלל הלא טהור, שנקרא משום מה בשם "הזכות לדעת", שעליו הם מוכנים לצאת למלחמת חורמה.

צריך לספר שיש בארץ בתים רבים של נקיי־דעת שאינם מכניסים לתוכם אפילו לא טרנזיסטור קטן ואינם מקשיבים אפילו לא רק למהדורות החדשות. בוודאי שאין כל צורך לספר על הבתים הרבים מאד והנאמנים בישראל שלתוכם לא נכנס המכשיר השפל הנקרא טלביזיה, שהוא המפיץ הגדול של תרבות אנשים חטאים, שגם אנשים שאינם שומרי תורה וגם לא יהודים, משמיעים קריאות תגר על חלקו בליבוי יצרים ובגרימת מעשים פליליים.

השקפת עולם זו נובעת מתוך הבנה שנטבעת מיראת שמים. לצערנו הגדול, קשה לא אחת לשומר תורה ומצוות לעבור ברחוב נוכח פרסומי שחץ שנגד פרסומן נלחמים שלומי אמוני ישראל, מלחמה שלא תמיד מובנת על ידי אנשים השקועים ברפש זה עד צווארם.

לצערנו, "יד ישראל" אינה תקיפה לעצור את הנגעים שנתגלו בגופה של החברה, אולם שלומי אמוני ישראל מתמידים על עצמם בכל עת ובכל שעה ובלבד לא להילכד לעצת היצר. העוסקים בחינוך הבנים והבנות בכל מקום, יודעים את התפקיד הקדוש המוטל עליהם ובדרך זו מעמי־דים לנו דורות שיודעים לשמור על עצמם בכל אמצעי הזהירות, לבלתי פרוץ כל אותם גדרות שגדרו לנו ראשו־נים כמלאכים, שמהם אנו מקבלים תורה. ואם בכל עת צריכים חיזוק, על אחת כמה בתקופה שבה משתולל מלאך רע בכל פנה, האורב ללכוד ברשתו נפשות ישראל בכל המובנים, ועל כך נאמר: יוסיף דעת יוסיף מכאוב.

מזכירות הליכוד:

"הממשלה מנסה להעלים דברי ההסתה של ערפאת"

מזכירות הליכוד מותחת בקורת חריפה על הממשלה, בעקבות עמדתה לגבי "קלטות ערפאת". "נסיונה של הממשלה להעלים את המשמעות של דב־רי ההסתה של ערפאת, שבהם הוא קורא לרצח יהודים ע"י פעולות התאבדות, והנסיון הכ־לוב של שר החוץ שמטין פרס למשק, כי קלטות אלה הן מזוי־פות — מונעים דיון ציבורי חופ־שי בנושא בעל חשיבות ציבו־רית מכרעת", קובעת המזכירות.

עוד נאמר בהחלטת מזכירות הליכוד, כי הממשלה מנסה לה־ציג את ערפאת כיו"ר של מפלגה פוליטית מתוך מטרה להסתיר את העובדה, כי ערפאת הוא ראש של כנופיה המסית לרצח יהודים ע"י מבצעי פעולות הה־אבדות "זהו השותף של יצחק רבין לדרך אוסלו. כיום ברור יותר מתמיד, כי הממשלה מולי־כה אותנו למשבר לאומי חמור", קבעו חברי מזכירות הליכוד.

המזכירות הביעה תמיכה במתנחלים, אם כי ח"כ יהושע מצא, יו"ר מזכירות הליכוד, הסתייג מפעולות מחאה המכוו־נות לשבש את מהלך החיים התקין של האזרחים.

הארגון "מבט לשלום" טוען כי הצהרותו האחרונה של יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפ־את, בה קרא להמשך הג'יהאד נגד ישראל, "היא הפרה של הסכם קהיר". כזכור, הוצגו באחרונה קלטות בהם מאיים ערפאת בהמשך הג'יאהד. לדב־רי יועצו של ערפאת, ד"ר אחמד טיבי, פרוש המילה ג'יהאד בש־פה הערבית הוא... מאמץ.

המכון "להנחלת השלום" תר־בע משר החוץ פרס התנצלות פומבית ותשלום פיצויים בסך 100 אלף ש"ח — על דבריו מיום ד' לפיהם קלטות שהפיץ המכון הן מזוייפות.

ואילו שגריר ישראל בארה"ב, פרופ' איתמר רבינוביץ אומר, כי "משפטים מסויימים, הכלולים בנאומים שנשא יו"ר הרשות הפלשתינית יאסר ערפאת, ביוני '95 הינם מיותרים ואינם תורמים לתהליך השלום".

רבינוביץ הוסיף ואמר, כי ישראל מוסיפה לבחון את מע־שיהם ופעילויותיהם של חברי הרשות הפלשתינית, ובכלל זה של ערפאת עצמו. "בחודשים האחרונים אנו חשים במאמץ המושקע במאבק נגד הטרור", אמר. "חשוב שגם הרטוריקה הפלשתינית תמותן ותתורגם למדיניות כפי שהיא מנוהלת בתקופה האחרונה". (עתים)

שביתה בעירית באר שבע

עובדי עירית באר שבע הכ־ריזו אתמול בערב על שביתה. העובדים מוחים, כי העיריה אינה מכבדת את ההסכם העבר־דה שנחתם עמם.

בשל השביתה ישותקו כל השירותים שמעניקה עירית באר שבע, ובין היתר לא תפונה אשפה מן הרחובות.

65 ניספו בהתרסק מטוס באל סלוואדור

סן סלוואדור — מטוס של חברת התעופה של גואטמלה "אוויאטקה", ובו 65 נוסעים ואנ־שי צוות, התרסק על מורדות הר הגעש סן ויסנטה, 60 ק"מ מזר־חית לסן סלוואדור.

על פי מקור במשטרת אל סלוואדור, אין ניצולים בין נוס־עי המטוס.

המטוס, מדגם בואינג 737, התרסק על מורדות הר הגעש, שגובהו 2,180 מטרים מעל פני הים, כשגשם עז ירד באיזור.

עשרות מאנשי הצלב האדום, מומחי חילוץ באיזורים הרריים, יצאו לאיזור האסון ב־7 אמבר־לנסים. אולם, הם נאלצו לנטוש את כלי הרכב לרגלי ההר, עקב מצב הכביש, הבלתי עביר לרכ־בים. כן הצטרפו לצוותי ההצלה גם 50 חיילים של צבא אל סל־וואדור.

המטוס, ובו 58 נוסעים ו־7 אנשי צוות, עשה את דרכו ממיאמי שבארה"ב לסן סלוואר־דור, עם נחיתת ביניים בגואטמ־לה סיטי.

ממגדל הפיקוח בנמל התעו־פה של גואטמלה סיטי נמסר, כי הקשר עם המטוס אבד כ־10 דקות לפני מועד הנחיתה המשו־ער בנמל התעופה של סן סלווא־דור, כ־40 ק"מ מערבית לבירה, סמוך לחוף האוקינוס השקט.

עד ראיה סיפר: "השעה היתה 8:00 בערב וירד גשם, כאשר לפתע ראיתי אש גדולה על צלע הר הגעש. לא שמעתי דבר בגלל הגשם, אולם ברור כי היה זה המטוס שהתרסק והתפוצץ", אמר בשיחת טלפון תושב מהכ־פר טפטיפאן, הנמצא כחמישה קילומטר מאתר ההתרסקות.

צוותי ההצלה הודיעו בשי־חות רדיו, כי איש לא ניצל, אולם עד־כה לא הובאה אף גופה מצלע ההר לכפר, לדברי העד.

"הגישה לאתר האסון קשה במיוחד ואפשר להגיע לשם רק ברגל. הגשמים העזים אינם מק־לים על הדרך", אמר. (עתי"ם־איי.אף.פי.)

וושינגטון:

יש ראיות למעשי זוועה שביצעו הסרבים בסרברניצה

וושינגטון — בידי ארה"ב ראיות למעשי הזוועה שביצעו הסרבים בבוסניה באוכלוסיית סרברניצה, לאחר כיבושה של המובלעת המוסלמית, ובכוונתה לפנות בנושא זה לאו"ם, כך נמ־סר אתמול בהודעת משרד החוץ האמריקני.

דובר משרד החוץ, דיויד ג'ונ־סון אמר, כי "בידי ארה"ב ראיות, ממקורות יודעי דבר, על מעשים אכזריים שביצעו הסר־בים. בכוונתינו לפנות בנושא זה לאו"ם".

פקיד בכיר במשרד החוץ, שביקש להשאר בעילום שם, מסר כי "בשדה הסמוך למובל־עת סרברניצה, נחשף קבר אחים המונו אחד או יותר".

לדבריו, "עדיין לא ניתן לב־דוק את הידיעות בדבר מספרם המדוייק של המוסלמים שהוכר־זו כנעדרים, לאחר נפילת סרבר־ניצה, ואלו נעים בין 1,500 ל־10,000 בני אדם".

ארגון הצלב האדום מסר כי על־פי נתוניו "6,000 פליטים מאיזור סרברניצה אינם מצויים ברשימות, ולפיכך הוכרזו כנעד־רים".

ג'ין גאנון, בכיר בסי.אי.איי. הופיע בפני שתי ועדות של הסנ־אט האמריקני. לדבריו, "הסרבים בבוסניה ביצעו מעשים אכזריים במובלעות המוסלמים סרברני־צה וז'פה מייד לאחר שכבשו אותן בחודש יולי האחרון".

"מייד לאחר מתקפת הבזק שערכו כוחות הצבא הקרואטים בחבל קראינה, בסוף השבוע האחרון, הגיעו לידינו דיווחים בנושא הפרת זכויות האדם, אך לא הגיעו לידינו דיווחים הנוג־עים למעשים אכזריים מסוג מע־שי הזוועה שהגיעו מיד לאחר נפילת סרברניצה", ציין גאנון.

ניו יורק — נציגת ארה"ב באו"ם מדלן אולברייט הודיעה במועצת הבטחון, כי קיימות ראיות הותכות שבין 2,000 ל־2,700 אנשים נטבחו ונקברו בקברים המוניים, זמן קצר לא־חר כיבוש סרברניצה על ידי הסרבים הבוסנים בחודש שע־בר.

חיים אשר ברגמן

סוף שבוע

הימין זועק "זו ארצנו", ולדאבוננו "זו ממשלתנו", "זו משטרתנו" וכו'.

והפלשתינים משיבים בחיוך לאמור "זו חליפתנו", "זו תמורתנו", "זו כפרתנו"...

*

"יהשר שחל מבקש מהיועץ המשפטי לבדוק אם ניתן להוציא את תנועת "זו ארצנו"... מחוץ לחוק, לאור פרסו־מיהם הממרידים".

האם באמת סבור שחל שבדרך זו יוכל להשתיק את הימין?! והרי בו ביום שתנועת "זו ארצנו" תוצא מחוץ לחוק, תקום מיד תנועה חדשה, בשם חדש, למשל "ארצנו זו", ואין זה משנה איך היא תקרא, הפעילות תהיה זהה ותמשך...

*

פרס: "לא יהיה שום שינוי בקביעת הריבונות על שטחי יו"ש עד להסדר הקבע".

אין בידי פרס לקבוע זאת, הדבר לא נתון בידיו. הפ־לשתינים יכריזו על שטחי האוטונומיה כמדינת פלשתין, מדינות העולם יפתחו שגרירויות במדינה החדשה ופרס ישאר עם ההצהרה חסרת הבסיס המציאותי...

*

פרס: "יחיילי צה"ל יתפרסו הרחק ממרכזים מאוכלסים בצפיפות".

כדי שלא להפריע להתארגנות מאסיבית של תולוות מרובלים בסביבתם הטבעית...

*

"הצמרת המדינית מתקשה לאשר את הסיכומים שהושגו בשיחות בין פרס וערפאת".

אבל שימון פרס יודע שאם רבין יתקשה להחליט, יבואו האמריקנים "ויעזרו" לו להחליט...

*

התארגנות הקבלנים: "ישעון הקיץ מאיץ את מחירי הדיור".

אבל הפסד זה לא יקוזז מחשבון רווחי שעון הקיץ, כי רווחי חסכון האנרגיה נרשמים לזכות הממשלה ואילו ההפסד מעליית מחירי הדיור, נרשם לחובת הציבור...

ראשי יש"ע: "מאבקי הגבעות" מיצו את עצמם

בקרב מועצת יש"ע מתגבשת והולכת הערכה, לפיה שיטת ההתנחלות, על הגבעות ברחבי יהודה ושומרון, קרובה למיצוי מלא.

זאת, לאחר ששיא המבצע היה בפינוי המתיישבים מגבעת הדגן ומגבעת ארטיס.

דווקא העובדה, כי המתייש־בים תפסו לאחרונה למעלה מ־15 גבעות והקימו עליהם מאהל דים שונים, זכתה להד קטן יותר ברעת הקהל.

ככל הנראה, קיימת הערכה דומה גם בקרב המתיישבים עצ־מם. כך, למשל, החליטו מתנחלי הגבעה שליד נבי סמואל להתפ־נות בכוחות עצמם, לאחר שקיב־לו צו פינוי משלטונות צה"ל. למרות כל זאת, אמר רפי, אחד מיוזמי ההתנחלות במקום, "החד־לטנו להתפנות כי אין לנו כל מטרה להתעמת עם כוחות הביטחון. הכוונה היא לחזור למקום סמוך ולהאחז במקום, כמו בכל מקום אחר בארץ ישר־אל". בדומה לכך, לא נתקלו כוחות הצבא והמשטרה גם בבעיות מיוחדות בפינוי המאחז שתפסו המתנחלים ליד הישוב [illegible] בקרית ארבע הוא הנקודה האח־רונה שבה עלולים השוטרים והחיילים להתקל בהתנגדות פי־זית משמעותית. המאחז נמצא סמוך לגבעת החרסינה היושב־בים בו כבר הספיקו לכנותו "שכונת לפיד". ביום ה' בבוקר, העבירו כוחות הביטחון צו פינוי לידי המתנחלים ובו אולטימ־טום לפינוי עד צהרי היום. הם, כמובן, סרבו. יתר על כן, ראש מועצת קרית ארבע צבי קצובר, אף סירב להתחייב שהמתנחלים ימנעו משימוש בכוח נגד החיי־לים בעת הפינוי. "אנחנו צריכים לעשות הכל כדי לא להתפנות", קבע בשידור בקול ישראל, "אין לפינוי שום בסיס חוקי".

זהו שטח מוניציפאלי של קרית ארבע. באותה מידה יכו־לים לפנות אותי מהבית או מהר־חוב".

גורמים בימין העריכו ביום ה', כי העובדה שהמתנחלים לא הצליחו לגייס תמיכה המונית של מאות אלפי אזרחים למאבקם, יש חלק נכבד בדעיכת "טקטי־קת הגבעות".

על פי הערכה זו, גם לדברי ח"כים מהליכוד, כי אין להשת־מש בטקטיקות בלתי חוקיות בעת המאבק במדיניות הממש־לה, הפחיתו מן התמיכה שקיבלו המתנחלים. (עתים)

פארק המים "חפץ חיים" - מרחיב פעילותו

פארק המים־אפיקי מים בקיבוץ חפץ חיים שהוקם במיוחד עבור הציבור החרדי, ממשיך בדרכו המסורתית לשביעות רצונו המלאה של הציבור המבקר במקום.

כללי הצניעות קפדניים ביותר והנהלת המקום הציבה מטעמה אחראים המשגיחים במשך כל שעות היום לבל תתעוררנה חיי בעיות. הפארק הנמנה בין הגדולים מסוגו בארץ כולל מגלשות מפתלות היורדות מגובה של 15 מ'. מסלולי אבובים באורך 250 מ', בריכות שעשועים לילדים, בריכת גלים של 800 מ"ר ועוד...

לנוחות המבקרים קיים במקום — מזנון כשר למהדרין. פארק המים בקיבוץ חפץ חיים הינו מפעל שומר שבת, לפרטיה ודקדוקיה.

הקריטריונים של הועדה לפרס ירושלים לספרות תורנית יפורסמו בימים הקרובים

הקריטריונים לקבלת פרס ירושלים לספרות תורנית לש־נת התשנ"ו יפורסמו בימים הק־רובים לאחר שיגובשו ע"י הרב־נים הגאונים שליט"א.

כזכור, מעמד של כבוד התו־רה היה בחגיגה הגדולה שהתק־יימה אשתקד באחד האולמות הגדולים בעיר, שבה קבלו סד־רה של מחברים וגדולי ישראל את פרס ירושלים לספרות תור־נית, ובראשם הגאון רבי יצחק פלקסר, והגאון רבי שמחה זיסל ברוידא.

הפרס יתן השנה ביום השנה לפטירתו של בעל "החלקת יו־אב" זצוק"ל בחודש חשון תש־נ"ו, כאשר הפרסים ניתנים על שמו זצ"ל ועל שמם של מרנן הגרא"ז מלצר והגרש"ז אויערב־אך זצ"ל. באגף לתרבות תורנית כבר קיימת התעניינות ממחברים מפורסמים בעלי שם שהגישו בשנה שעברה את חיבוריהם ומתלמידי חכמים מפורסמים המבקשים להגיש השנה את חי־בוריהם ומפריהם המצויים על מדפי אוצרות הספרים ובישיבות הקדושות.

כאמור, הקריטריונים יגובשו ויפורסמו לאחר גיבושם, לאחר מכן יתקיים המעמד המפואר ברוב עם ובראשותם של גדולי תורה ואישי ציבור.

נשאבה מתוך מטוס בארגנטינה

קורדובה — צעירה נשא־בה ביום רביעי מתוך מטוס במהלך טיסה פנימית באר־גנטינה, לאחר שדלת נפת־חה בעת שהמטוס נכנס לאי־זור של מערבולת אויר, מס־רה המשטרה המקומית.

המטוס של חברת "אינה־סר אוסטרל" המריא מקור־דובה, במרכז המדינה, ועשה את דרכו לעיר מנדוסה, כשאחת הדלתות נפתחה מסיבה שטרם הוברה. מש־ניסתה לסגור את הדלת, נשאבה החוצה. איש מיתר אנשי הצוות והנוסעים לא נפגע.

לבית ספר תיכון חרדי לבנות בחדרה

דרושים

מזכירה — נדרשת ידיעה בהפעלת מחשב

מורה למקצועות עברית ולשון

מורות למקצועות מנהל

כתבנות — תכתובת עסקית הנהח"ש

06-6208222, 06-6208472 בשעות העבודה

חדש הופיעו 15-16

אנציקלופדיה לבית ישראל

העורך הרב רפאל הלפרין

20 כרכים מהודרים במבצע ענק

המלצותיהם של גדולי התורה ומנהיגי הדור על ה"אנציקלופדיה לבית ישראל"

המלצתו של חבר נשיאות מועצת גדולי התורה כ"ק האדמו"ר מערלויא

בס"ד ירושלים ת"ו ד' מטעי כ"ח תמוז תשנ"ה ל

בין המצרים יזרח אור לישרים
הי"ה כבוד ידידנו הנכבד והיקר,
הרב מהור רפאל הלפרין נ"י

אחדשה"ט ברגשי כבוד ויקר באותי בזה להביע לו תשוח"ח ויישר כח עבור פעלו החשוב ורב ערך להציבור של עם ישראל, וערך בכשרון רב אינצקלופדיה מקיפה וכבירת ממדים אשר בו ימצאו הקוראים דברי הימים אמיתי והכל ממקור נאמן, וינצלו מהזיופים והמינות אשר בספרי המשכילים למיניהם.

לכן אמינא לפעלא טבא ויזכה להיות תמיד מן מצדיקי הרבים וללמוד תוה"ק מתוך הרחבה אכי"ר.

כ"ד המצפה לנחמת ציון וירושלים ת"ו ב"ב
ידידו מוקירו ומכבדו,
הק' יוחנן בהגמהר"ם סופר זצ"ל

המלצתו של חבר מועצת גדולי התורה הרה"ג ר' בנימין יהושע זילבר (בנימין הצדיק)

בס"ד
יום י"ח חודש תמוז תשנ"ה

הרב רפאל הלפרין שליט"א בנו של ידידי נעורי הרה"ח ר' יעקב הלפרין זצ"ל זכה לעידוד וברכתו של מרן החזון איש זצוק"ל ונתקיימה ברכתו כי זכה למפעל עולמי להוציא לאור אנציקלופדיה לזכות את הרבים ובעיקר צעירי צאן קדושים בכדי שלא ירעו בשדות אחרים אשר מלאים האפיקורסות והמינות. והנה חזיתי איש מהיר במלאכתו וגברא דרחמנא סייעיה בזכות אבותיו ורבותיו. יהי רצון שיברך על המוגמר בהרחבה ובהרחבת הדעת דקדושה.

הכו"ח לכבוד המפעל הקדוש
בנימין יהושע זילבר

גדולי התורה והחסידות מקבלים מהעורך את כרכי ה"אנציקלופדיה לבית ישראל"

הרב עובדיה יוסף · הרב שמחה זיסל ברוידא · האדמו"ר מזוטשקא · האדמו"ר מטאהרל

האדמו"ר מקאליב · האדמו"ר מספינקא · האדמו"ר מראדזין · האדמו"ר מקוידנוב

לכבוד "אנציקלופדיה לבית ישראל" סנטר 1, רח' ירמיהו 43 ירושלים, טל' 02-372356, 02-372069, בני־ברק, רבי עקיבא 92, טלפון 03-5791517

נא לשלוח לי את 20 כרכי ה"אנציקלופדיה לבית ישראל" בעריכת הרב רפאל הלפרין, בתנאים הבאים (נא לסמן את המשבצת המתאימה) (עפ"י היתר עיסקא)

★ מצורפות 24 המחאות ע"ס 79 ש"ח לחודש במשך 24 חודשים לפקודת "הקדש רוח יעקב"
★ מצורפות 18 המחאות ע"ס 97 ש"ח לחודש במשך 18 חודשים לפקודת "הקדש רוח יעקב"
★ מצורפות 12 המחאות ע"ס 130 ש"ח לחודש במשך 12 חודשים לפקודת "הקדש רוח יעקב"
★ מצורפות 3 המחאות ע"ס 488 ש"ח לחודש במשך 3 חודשים לפקודת "הקדש רוח יעקב"
★ מצורפת המחאה במאמן ע"ס 1430 ש"ח לפקודת "הקדש רוח יעקב".

ניתן לשלם בכרטיס אשראי - קרדיט, ובהוראת קבע לבנק. התשלומים ללא תוספת ריבית והצמדה וכוללים דמי אריזה ומשלוח לבית הלקוח.

שם______ ת.ז.______ טל.______
כתובת______

עוד קצין הועבר מתפקידו בעקבות אסון פסטיבל ערד

מפכ"ל המשטרה רב ניצב אסף חפץ העביר מתפקידו את ראש לשכת הסיור והמבצעים במרחב הנגב רב פקד שלמה אבוטבול, ומוף בקצין האג"ם של מרחב הנגב סגן ניצב שמוס בר, וזאת על חלקם באסון פס־טיבל ערד.

כתב עתי"ם מציין, כי בשבוע שעבר נפגש מפכ"ל המשטרה עם מפקד מרחב הנגב, שהגיש לו את התפטרותו. כחלק מאימוץ מסקנות ועדת הבדיקה המשטר־תית ערך המפכ"ל שימוע לא־בוטבול ולבר.

דובר המשטרה מסר לכתב עתי"ם, כי בתחילת השבוע הבא יפגש ראש אגף החקירות במטה הארצי ניצב יוסי לוי עם המשפחות, שקירבהן נהרגו בא־סון ערד, ויציג בפניהן את ממ־צאי ועדת הבדיקה. (עתי"ם)

"יד מ.י"
לצרכני יומנים ולוחות שנה
רח' אבוחצירא 14 בני־ברק 03-5706667 052-594953

הודעה לבעלי חנויות מכשירי כתיבה ולמנהלי מוסדות

שמחים אנו להודיע שניתן כבר להשיג את יומני תלמידיה ושנתון למגזר החרדי
המכירה הסיטונאית במשרדנו.
במרכז ניתן להשיג:
★ לוחות קיר וכיס שבועיים; ★ יומנים משרדיים; ★ מדבקות צבעוניות למחברות מתאים לחוג החרדי; ★ חוברות צביעה, להתראות

לישיבה לצעירים (אשכנזית) בשכונת הצפון בירושלים

דרושים

א. אחראי פנימיה כולל מגורים במקום
עדיפות לבעלי נסיון
ב. אברכים ללימוד חברותות עם תלמידי הישיבה בסדר ג'

נא לשלוח לת.ד. 50524 ירושלים עבור אברך

מסעי בני ישראל רח' סורוצקין 2 בני־ברק. 03-5794824/5/6

הננו שמחים להודיע לציבור הרחב על קיום טיולים

יום שני י"ח אב 14.8.95
1. יציאה מב"ב בשעה 8:30 בבקר
2. בית שאן — ביקור במוזיאון הפסיפס
3. טבריה — "בית הראשונים"
4. סיור בשפת ירדן
5. מצפה גלית
6. מצפה השלום (משקיף על כל הכינרת)
7. שייט מעין גב עד טבריה
8. תפילה בציון של ר' מאיר בעל הנס
9. חזרה לב"ב
65 ש"ח

יום שלישי י"ט אב 15.8.95
1. יציאה מב"ב בשעה 8:30 בבקר
2. נחל עיון
3. עמק יזרעאל
4. גשר הפקק
5. מצפה גולית ובריכה
6. גמלא העתיקה
7. מצפה השלום (משקיף על כל הכינרת)
8. ביקור ורחצה באתר המצפה
9. חזרה לב"ב
65 ש"ח

דרוש מלמד מומחה ובעל נסיון
לכיתה מכינה גילאים 4-6
לפרטים: 03-6766011

הודעה חשובה
כמידי שנה תתקיים הסעה מב"ב וחזור לציון האדמו"ר מבלז זצ"ל ביום חמישי כ"ז אב
פרטים על מקום המועד הסעה במודעות רחוב
המארגנים

לת"ת באזור ירושלים
דרוש מחנך
בעל נסיון לכתה נמוכה
נא להשאיר הודעה במזכירה האלקטרונית 02-340521

עיריית בני ברק

חופשה במח' הגבייה ובהנחות

הריני להביא בזה לידיעת הציבור, כי בשל חופשת הקיץ

יהיו משרדי מחלקת הגבייה וההנחות של העירייה סגורים

החל מיום ראשון, י"ז באב ה'תשנ"ה (13.8.95) ועד יום שישי, לכ"ב באב ה'תשנ"ה (18.8.95) כולל יום שישי

בברכה,
הנהלת המחלקה

משה עקיבה דרוק

עינים להם ולא יראו
אוזניים להם ולא ישמעו

עתידה של ארץ ישראל לא יוכרע על גבעה זו או אחרת. המתנחלים מסוגלים לשגע את הממשלה חדשים לבקרים, גם אם מדברים בשם רוב היהודים. מי שבידו השליטה על אמצעי האכיפה, מבקש להשליט את הסדר שנראה בעיניו ולפי ההתפתחות על פני השטח, נראה שהממשלה לא מוכנה לחזור בה. לא באנו להתגרות באנשי הימין ובתומכיהם, באנו רק לקבוע עובדה שאין להתעלם ממנה. תהליך השלום עובר עתה חבלי לידה מסובכים. השושבין הראשי מצד ישראל שמעון פרס, מאמין שמוביל את ישראל לעידן השלום עם הערבים, מוכן להדיר שינה מעיניו ולרוץ לטאבא בחצות לילה. יחד עם ראש הממשלה מוכן להתעלם מן הקולות העולים מתוך העם, מאמין ברצונו של ערפאת במין אבססיה, מתוך אמונה שהוא עושה "שליחות היסטורית". מתעלם לא רק מן הקולות מבפנים גם מן הקולות העולים מתוך העולם הערבי. שום הסבר לא יניע אותו מדרכו.

מוכן להתפרק מכל הערכים האיסטרטגיים, שבהם האמין כל השנים. קשה להאמין, שבכל אותן שנים דיבר "אחד בפה ואחד בלב". אדם שצבר לעצמו כל כך הרבה זכויות בהבטחת קיומה של ישראל, מהם בגלוי וכהם בסתר לאורך ימים רבים, לא הפך את עורו ביום בהיר אחד. מי שמכיר מקרוב את האיש יודע, כי ברבקותו הבלתי מעורערת בתהליך השלום פר על באמונה עיוורת כבשימה אותה מבקש להעביר לדורות הבאים אחריו. הדביק בהתלהבות גם את יצחק רבין, שניגש תחילה לתהליך זה, כאילו כפאו שד, הדביק באמונה זו גם רבים מחבריו, ההולכים אחריו בעינים עצומות, ועושה זאת בקצב שיכול לעייף גם אנשים צעירים ממנו בגיל. איש כר״צ יוסי שריד כבר מפגר מעט אחריו, אף שהוא צעיר יותר בגיל.

לעתים מתגנבת מחשבה, שערפאת הצליח לכשף אותם כיודעין, אחרת קשה לרדת לסוף דעתו על שאינו מוכן לראות הסימנים שמטילים ספק גדול, אם אכן הוא וערפאת לדבר אחד נתכוונו משום כך נלכד בתרגיל שעשה לו יאסער ערפאת. ממשלת ישראל מעניקה אימון בלתי מוגבל לערפאת. בעוד שיש בשטח הרבה סימני שאלה על כוונותיו הסופיות של ערפאת. יצחק רבין כאמין בכל לבו, שיש לישראל "שותף בצד השני, דבר שלא היה לאורך כל הסכסוך בין יהודים וערבים". לא כן, ערפאת עצמו מאמין שנפלה לידו הזדמנות בלתי חוזרת לקבל מידי ישראל את כל השטחים שנאבדו לו במלחמת ששת הימים.

לא צריך להיות ספקן ללא תקנה, להעלות ספיקות בכוונותיו הסופיות של ערפאת. לא צריך לשכוח, כי נגדו עומדת אופוזיציה חזקה מאוד לא רק בין הפלשתינים. התמיכה שהוא זוכה בה בקרב תושבי השטחים אינה מקיפה את כל התושבים. עתידו של ערפאת כמדינאי וכמנהיג נתון בסכנה מתמדת. לא כל האינטליגנציה הערבית מוכנה ללכת אחריו בעינים עצומות. בכל אחת מן הארצות קיים יותר מגרעין של התנגדות לא רק בקרב ארגוני הסירוב, המציגים את ערפאת כסוכן ישראלי. ערפאת שהוא צעיר לפחות בחמש שנים משמעון פרס, אינו יכול להבטיח שיבוא יום ויופיע בבנין הכנסת בירושלים, כפי שעשה זאת נשיא מצרים אנואר סאדאת. סאדאת שהיה המנהיג הערבי הראשון שחתם על הסכם שלום מלא עם ישראל וקיבל חזרה את כל מדבר סיני על אוצרותיו נרצח אף הוא, ולמרות זאת ממשיכים הארגונים של המקצועות החופשיים, להחרים את ישראל ועושים זאת בקפדנות. מדובר בעתודה אקדמאית שממנה צמחה ההנהגה הפוליטית של מצרים. איש מהם לא העיז עוד להפר החלטה זו. על אחת כמה וכמה החוגים הדתיים שבמצרים, עוד לא בא אחד מהם לבקר בארץ ישראל, ולא מוכנים לעשות זאת, כל עוד קיים שלטון הכיבוש של ישראל.

***

בישראל אין עוד חוג השולל את הסכם השלום עם ירדן, מלך ירדן עושה בכל אשר בידו להפגין כלפי חוץ את יחסי הידידות בין שתי המדינות. רבבות ישראלים עוברים את גשרי הירדן. ההסכם זכה גם לתמיכתם של חוגים המתנגדים למהלכיה של ממשלת ישראל. האוירה המאפיינת את יחסי שתי המדינות הם יותר מורגשים בכל פרט ופרט. המלך הירדני לא חשש לעבור את שמי ישראל במטוסו הפרטי. אידיליה כמו זו קיימת לעתים רחוקות גם במדינות שמעולם לא נלחמו זו נגד זו. על אף הכל, ממשיך להתקיים האיסור שהטילו איגודים של מקצועות חופשיים, על ביקור חבריהם בישראל ומי שעשה זאת נענש בכל חומר הדין, וצריך לחזור ולהדגיש, שאיגודים אלה של אנשי מקצועות חופשיים עתידים להצמיח את ההנהגה הפוליטית הבאה של מדינה זו, ואין איש בירדן שיכול לערוב לאורך ימים של המלך עצמו ולא של יורשיו, אם המשטר המלוכני ימשיך להתקיים.

לא צריך להרחיק לכת עד דמשק, כדי להצביע על הנשיא הסורי, העומד על דעתו מוחזר על הסכם שלום עם ישראל ועומד על תנאים שאינם יכולים להתקבל אלא על דעתו העיקשת, כל זאת למרות שאישי מימשל ישראל כבר הבטיחו להחזיר לו את כל רמת הגולן. לפי שעה עומדת ישראל על דעתה, להבטיח את קיומה מפני מזימה סורית הצריך להוכיח שלא מזמן הכריזו מדינאים סוריים שהשלום באיזור לא יהיה בר קיימא כל עוד לא תקבל סוריה את כל תנאיה מידי ישראל.

כמעט מיותר להזכיר את המצב השורר בלבנון, מדינה שבשמים שלה משייטים מטוסי הפצצה ישראליים כמעט מדי יום ביומו על מעוזי מחבלים ובראשם החיזבאללה. רבים עוד זוכרים שבזמנו נחתם הסדר שלום בין ישראל ללבנון. הסכם שהחזיק מעמד רק ימים ספורים לפני שהנשיא הלבנוני נרצח וסולק מכסאו. לבנון היתה המדינה שהכל ניחשו שתהיה הראשונה להסכם שלום עם ישראל ובכל זאת נמשך ההרג ההדדי מבלי שנראה את סופו של מרחץ דמים זה.

***

ממשלת ישראל מוכנה לעבור לסדר היום על כל הצהרותיו המלחמתיות והעוינות של ערפאת, שהוא לדעתו של רבין, "השותף הפלסטינאי הראשון שמוכן להגיע לפתרון". כדי לחשוף את כוונותיו לא צריך להרחיק לכת עד הנאום ביוהנסבורג. די לעיין בדברים שנאמרו על ידי ערפאת לפני זמן קצר בעזה רק לפני כמה חודשים, בהן לא הסתיר את מטרתו, "להמשיך בג׳יהאד עד שיניף את דגל ירושלים על חומות ירושלים. מלים חריפות שאין כמותם. סגנון הסתה של ערפאת מתקבל בהתלהבות מצד מאזיניו המוסלמים והנוצרים, כאלה הממשיכים להשמיע את הסיסמא המצמררת כל יהודי "ברוח ובדם נפדה את פלסטינין". ועם טוענים כאלה מאמינים שלטונות ישראל שהם מובילים לשלום איתן עם היהודים שיסיים את מאה שנות המלחמה.

הנחישות שמגלים יצחק רבין ושמעון פרס מעידים, שהם מוכנים להתעלם מכל הסימנים המעידים על כוונותיו ומזימותיו של ערפאת. גם הכסף הישראלי, שתמיד היה מוקצה מחמת מיאוס אצל הערבים שמרעיפה ממשלת ישראל על ההנהגה הפלשתינית בדרכים שונות, גם הנכונות שלה לוותר על החלק הגדול של הארץ, צעד שלא נעשה עוד על ידי אף מדינה בעולם, לא עקרו את ביטויי השנאה המפעפעים כארס של עכנאי בלבו של ערפאת. ערפאת זכה גם להערכתו של נשיא עיראק האיש ששנאתו לישראל מעבירה אותו על דעתו. סאדאם חוסיין אינו רואה את ערפאת כבוגד הראוי לגינוי והוקעה. כי אם כידיד שעתיד לו להיות לוחם חלוץ.

***

קשה להאמין שכל הדברים נעלמים מידיעתם של מוליכי השלום המדומה, וההנהגה הפוליטית של מדינת ישראל מוכנה לסכן את עתידה של המדינה תמורת הבטחות שאין להם כיסוי. אלא אם כן נקבל את הדעה, שאכן הצליח ערפאת לכשף אותם במכשפותיו התכופות והחוזרות, עם ההנהגה הפוליטית של ישראל. התמורה פיסת נייר שערפאת אינו מייחס לה משמעות, אלא "כף הזכות" שבשמה הם מאמינים לערפאת שהאימון בדבריו נתערער כבר מזמן לא רק אצל היהודים.

אנו, איננו נמנים על תומכיה של ממשלת ישראל, היינו מקבלים בשמחה כל צעד שיש בו לעקור את האיבה בת מאה שנה, כי רגשי הסלידה שיש לנו כלפי ההנהגה הערבית מן הפוגרום הראשון, כאשר עוד לא היתה מדינה באופק. בכל זאת היה מקום להצטרף לרגשות השמחה, אבל מה נעשה, כאשר לנגד עינינו עומדים אותן מחזות זוועה שהתחוללו לא רק לפני שבעים שנה, מחזות שנועדו לבצע את ההתחייבות הכתובה באמנה הפלשתינית שטרם נמחקה. אבל מה נעשה, שהספק גובר על כל ההסכמים ששרים כביכול לצור על צלוחית של רעל.

בישראל פועלת בגלוי ובעידוד הממשלה, תנועה שחרתה על דגלה את הסיסמא של "שלום עכשיו", זו הדוחפת את הממשלה, אבל מה נעשה שבאף אחת מהארצות הערביות אין תנועה דומה, וגם ראש השב״כ הודה, שתנועה כזאת היא שולית. האוזן שלנו מתקשה לשמוע את הפזמון החוזר, כי הקרבנות שנהרגו בתקופה האחרונה מכונים רק לשבש את תהליך השלום.

הספקנות הממלאת את לבנו אינה השערה, היא מבוססת על עובדות מוכחות, עד שאי אפשר לנו להתעלם מן המשמעות המרחיקה לכת, שתהליך השלום, אינו אלא שלב ראשון בהגשמת המטרה "להדוף את היהודים לים". סיסמא ששמענו מפיהם של כל אחד ממנהיגי הפלשתינים החל מן המופתי הראשון, דרך אחמד שוקיירי ועד לאחרון שבהם, האיש שעונה על שם יאסער ערפאת. קשה להיות שותפים לאימון הבלתי מסויג שמגלים יצחק רבין ושמעון פרס ואינם מוכנים להאזין לרגע ולעצור את התהליך, עד שערפאת יקיים את כוונתו ואת רצונו ומוכנותו להסדר של שלום. הוא מוכן לקבל לידיו את השליטה על כל הערים בשטחים ומחר לחדש את המלחמה או האינתיפאדה שתביא את ישראל לקבל את כל התנאים, למסור לידיו גם את ירושלים המזרחית שתהיה הבירה הפלשתינית, שאיפה שלא הפסיק לדבר עליה עד הימים האחרונים.

לכאורה, אפשר לשאול, העד כדי כך נסתמו עיניהם של מנהיגי ישראל לא לראות את העובדות. לכך יש לנו תשובה מקורית של חז״ל, "כד רגיז רעיא על ענא עביד לגדא סמיותא". יש סיבות מדוע רוגז מנהיג הבירה, על צאן מרעיתו ולכן סתם את עיניהם מלראות דברים כהוייתם.

רק הסבר זה שלמדנו מפיהם של חז״ל בדברי ימי ישראל, יש בו לסבר את האוזן, מדוע לא מוכנים לשמוע את מה ששומעים ולראות מה שרואים. כאשר הכתובת רשומה באותיות אודמות על קיר. דברי ימי ישראל העקובים מדם, יודעים לספר על תקופות דומות. אפשר היה אולי להאמין שהערבים שינו את דעתם בעקבות הנסיון הארוך. אבל מה נעשה, שכל הסימנים מעידים שאינם מתכוונים לשלום אמיתי. שהאופוזיציה הקיימת בקרב כל הארצות הערביות היא מספיק חזקה ותקיפה עד שיש בה לערער את כל הציפיות והתקוות, ואילו אלה המוליכים את "תהליך השלום", עינים להם ולא יראו אוזניים להם ולא ישמעו ולא יאזינו" לאזהרות שנשמעו מפי אנשים, גם מפי אישי תורה שאינם חשודים, חלילה, באהדה לחוגי הימין שהדרך אצה להם לשלטון, האזהרות חזקה מהם גם עכשיו ומאליו נשמט מהם האימון של יהודים אשר באו לארץ ישראל לא מבעיים של שלטון ושררה, כי אם מתוך אהבה ארץ ישראל, היו מוכנים להשלים עם כל הסבל ומנת היסורים שבזכותם נקנית ארץ ישראל.

יצחק מתתיהו טננבוים

מככר השבת לככר ציון

חובתנו להזהיר לעצמנו, לציבורנו ולקהלנו, היכן אנו נמצאים, או: היכן אנחנו רוצים להימצא — בככר השבת או בככר ציון? האם אנחנו יהודים־של־שבת או ישראלים־של־ציון? האם אנחנו מחליפים את עצרות התפילות בככר השבת בהפגנות התנחלויות בככר ציון?

כולנו יודעים ומבינים, כי בשתי הככרות אי אפשר להיות בעת ובעונה אחת. מי שבעיניו ככר השבת מסמלת את יהדותו, אין בככר ציון מקומו.

עם כל הכבוד האחוזי, וההערכה האינסטנקטיבית של יהודים רבים וטובים, למאבק הציוני־לאומי על גבולות הארץ המדיניים־פוליטיים, אין בנטיה הטבעית הזאת להצדיק אידיאולוגית, ערכית ורוחנית, מאבק שאנו רואים אותו בהשקפה שונה לחלוטין.

כי מאתנו, אשר נאבק את מאבק הנסיגה המדינית משטחים ארץ־ישראליים באופטיקה הרוחית־לאומית, מכניס את ההשכלה הציונית אל תוך ביתו. גם אם רשות־כניסה זו היא דרך הדלת האחורית — אבל היא נכנסת. ואוי לו למי שמוכן להסתכן בכך!

אנשים רבים בעולם חשים אהדה אורחית לקבוצות אלו ואחרות, ויש להם כל ההצדקה האורחית לחוש אפילו הזדהות מסוימת ומרגשת עם מסכנותם, עם סיבלותיהם, ועם נגישותיהם של אותם קיבוצי־אורחים, אבל כל אלה אינם מחייבים בשום אופן הזדהות ערכית ורוחנית.

***

מחמת החשש הכבד של הכנסת הציונות הלאומנית בדלת האחורית אל מעונות בתי ישראל התורניים, ישנם כאלה המוכנים להיות "צד־שלישי" למאבק נגד הנסיגה הצבאית־מדינית משטחים בארץ ישראל. הם לא נערכים שכם־אחד עם הימין הישראלי למאבק על ההרים והגבעות, על הצמתים והככרות, אבל הם מוצאים להם פיגוד־מאבק משלהם.

אף להם החובה להאיר דעתם, כי להיות "צד" אידיאולוגי, באיזו צורה שהיא, שלישי ואף רביעי וחמישי, במאבק הציוני הזה, היא סכנה חמורה של ירידה רוחנית שסופה מי ישורנו. להם יש להזכיר, כי כבר היו דברים מעולם והנסיון המר של העבר הלא־רחוק חייב להילמד.

בתים חרדיים, ירושלמיים של הישוב הישן, נהרסו ובניהם יצאו לתרבות־רעה, כשהמחתרות כולן: ה'הגנה', ה'אצ״ל' ה'לח״י', התגייסו למאבק נגד הכובש הבריטי. היו ימים טרופים, כאלה דהיום, כאשר העול המדיני, הבטחוני והפוליטי בארץ ישראל זעק לשמי־רום. האנגלים שיתפו פעולה עם הפורעים הערביים נגד היהודים המעונים והנרדפים. אומות העולם דנו על "חלוקת הארץ", נושא שהסעיר את כל העולם היהודי, כולל היהדות התורנית.

היו משפחות, אף לא־ציוניות, אשר שילהבו את הרוחות בין ובתוך קודות ביתן. הבנים, עם הפיאות המסולסלות והחלאטים הארוכים, יצאו בלילות 'ירק'! להדביק מודעות, או להעביר ידיעות של המחתרות. דומה היה תחילה לראשי המשפחות כי שום רעה לא תצמח לבניהם אם יפגינו, בצורה קלה ביותר, השתתפות עם "המאבק הצודק"!!! של הישוב היהודי נגד השליט הזר. כך היה. והסוף המר ידוע...

איננו רוגלים בדרך הכללות, אבל אנחנו הולכים על דרך החסימות הרוחניות וההתבגרות האידיאולוגית. איננו מהתרים על פיאותו של בחור אחד, אם נשקפת לה סכנת־קיצור בסופו של תהליך ההזדהות עם הפגנות ציוניות. מי שמוכן ליטול על עצמו אחריות לילדיו — זכותו, אבל עליו לדעת כי ירידה רוחנית איננה מתחילה בחילול שבת, אלא בקיצור פיאה, בהקטנת הכיפה, או בכל יתר סממני ההתחלות הראשוניים, ה' ישמרנו ויצילנו.

***

הציבור התורתי יודע גם הוא למחות ולזעוק. הדור הצעיר איננו זוכר על שום מה נקראת הככר המרכזית, בראכה השכונות החרדיות מאה שערים וגאולה: ככר השבת.

בירושלים הקטנה דאז, לפני מלחמת ששת הימים, ידעה ככר זו הפגנות מחאה אדירות נגד חילולי השבת. הרבנים כיוונו והדריכו את קהל הקודש בירושלים כיצד למחות ולזעוק. המחאות והזעקות למען קדושת השבת העניקו לככר את השם הנכבד וההיסטורי: ככר השבת!

ישנה ככר נוספת בירושלים: ככר ציון. על שמה של הציונות. גם היא ידעה ויודעת הפגנות ומחאות. המרחק הפיזי בין ככר השבת לככר ציון אינו גדול, כמה מאות מטרים בלבד. אבל המרחק הרוחני — מקצה עולם ועד קצהו.

בנסיבות מטושטשות הערכין של היום, הקפיצה מככר אחת למשנתה היא ענין של עירוב תחומין. אפשר, עם הכיפה, לעבור את המרחק הזה כמעט בנשימה אחת, אבל בעוד ככר השבת מסמלת את קהל הקודש שבירושלים, מסמלת ככר ציון את קהל הציונות הלאומנית.

הנטיה הטבעית להזדהות עם הנרדף, משבשת מעט את מרצקות דעתנו. ההערכה האינסטנקטיבית כלפי הנרדף על ידי ממשל אנטי־דתי מובהק, ועל אחת כמה וכמה על ידי שלטון שמאלני, שורץ שונאי־דת, שערבים בוגרי־טרור חביבים עליו מיהודים שאינם צועדים בתלם, עלולה לשמוט, חלילה, את המסגרות הרוחניות שהצבנו לעצמנו ולילדינו, מחמת החששות הערכיים והמוסריים.

כאשר אידיאולוגיות וערכים מתערבבים בהשקפות ובמעשים נוצרת סכנה איומה של טישטוש מחוץ ועירפול חושים. המאבק הציוני המשתרע על פני המדינה, מהול בתערובת של גאוים וזהבים רעילים. לא צריך לחשוש לומר זאת; אדרבה ואדרבה, קול היהדות החרדית חייב להישמע בכל בית ובית של מחננו התורתי.

ואולי כראי לשבר את האוזן ולהרחיב את המבט של כמה מתוך המחנה החרדי, שמהראוי להיות זהירים שבעתיים מהעלאת קרנו של הימין, כל שכן הימין הציוני־דתי. חוששנו שבגבוד הרוח האקטיבית של המאבק בעד השטחים, שוכחים הנוטים להזדהות עם מאבק זה, כי הימין הישראלי איננו ה"אוהב חרדים" המיוחס, ואילו המפלגה הדתית לאומית גם היא, איננה מחבבת כל כך אותנו, את היהודים ש"תורתם אומנותם". ההזדהות עם המאבק הנוכחי, מול ממשלה חילונית פרו־ערבית ואנטי־יהודית, עלולה להיסחף ולהיגרר לתחומים ערכיים אחרים, ואז עלול כבר להיות מאוחר מדי.

למען דעת החובה עלינו לציין, כי הדברים הללו — לא מליבנו הבינו זאת. הוטלה עלינו שליחותא דרחמנא של גדולים וטובים שליט״א, שלא לעמוד מנגד כשהחושך הרוחני יכסה ארץ. חובת הכל לשים לב ולהינזר לחלוטין מצל־צילה של ציונות, כל שכן "דתית־לאומית". לשמור על רגלי הצעירים, שעקבותיהם לא יוליכום חלילה לשום "מאבק ציוני צודק", אפילו לא 'רק להזדהות' עם מפגיני הימין, אפילו לא 'רק להסתכל' כיצד הם חוסמים כבישים ומבעירים צמתים. הצעד הראשון של היוצא לתרבות רעה התחיל ב'רק' — רק לראות, רק לעמוד מן הצד, רק — — —

כאשר הסכנה הרוחנית מרחפת קרוב לבית — ידוע לכל בר דעת — מגביהים את החומות, מבצרים ומעבים אותן. כשרוח שאינה מצויה פורצת לרחובותינו — מחזקים את בדק הבית ומעצימים את דלתותינו. אין דרך אחרת בהגנה מפני היצר הרע, כל שכן כשהיצר הרע הזה מעמיד פני "מאבק צודק".

יתכן שהמאבק צודק, ולא מן הנמנע שמבחינה אזרחית, ציבורית ופוליטית גרידא, הצדק עם הנאבקים. ויתכן מאוד שהלב רוחש סימפטיה למי שהמשטרה והחיילים מכים בו כשהוא נאבק "מאבק צודק". הכל טוב ויפה — אבל אנחנו, יהודים שאהבת ארץ ישראל שלהם יצוקה בקדושה ובטהרה של האדם והאדמה, חובתנו לברוח ממאבק זה, דוקא מפני שהוא "מאבק צודק". כי גם המאבק נגד הבריטים בעת ההיא היה "מאבק צודק" ובכל זאת — אלה שרעו בשדות הקרב של "המאבק הצודק" שילמו על כך ביוקר רוחני כבד מנשוא.

***

חובת ההזהרות כפולה ומכופלת מפני סיבה נוספת. 'הזמנים השתנו' — מרבים צעירים לומר — ובוודאי שהעיקרון נכון. אך יש שינוי ויש שינוי: יש שינוי לטובה ויש, חלילה, לרעה. אם נשים לב ונתבונן היטב, ניווכח כי השינוי הציוני, או: השינוי בציונות, אפשר ובהחינתנו נושא עמו סכנה חדשה.

ההבחנה של הציונות החדשה מפרידה כיום בין 'ציונים' סתם, ל'ציוני ציון'. והכוונה: הציונים של השלום עם הערבים תמורת שטחים, הם הציונות האנגבית, זו שהסתפקה בציונות מדינית, ולאו דוקא ארץ־ישראלית. ויש 'ציוני ציון' — אלה הם הציונים הדתיים־לאומיים, הדבקים בציונות ההתנחלותית.

ויתכן מאוד, כי דווקא מפני שהציונות האנגבית, המדינית־פוליטית, פשטה את הרגל וחדלה לשאת את נס ההתיישבות הבנין, אפשר וההתגודדות המירבית שנהגנו בה כל השנים, תפחת ותתגמש — שהרי סכנתה זו של זו פנה מן העולם, כאילו... — ואילו לגבי הציונות הדתית־לאומית היא עלולה להתפוגג ואולי גם להיעלם. היינו, ככל שנראה לעין שסכנת הציונות החילונית פוחתת — כן נראה יהיה לעין בשר שניתן להשלים עם הציונות הלא־חילונית. הבון טמונה סכנה נוראה.

לדור הצעיר ייאמר: בשעתו, כאשר גדולי ישראל התריעו מפני ההתחברות לציונות המדינית הפוליטית, לא רבים ולא תמיד הבינו את עומק ההתרעה. פלונים צעקו: "למה?", מרדו ויצאו לתרבות חילונית. אלמונים השיגו עליה ותמהו: "מדוע?", ותהו טובה ויצאו לרעות בתנועת "המזרחי". אבותינו שנותרו חרדים־תורניים — ובזכותם אנחנו שומרי תורה ומצוות! — הם לאו דוקא אלו שהבינו וירדו לסוף־דעתם של רבותינו, אלא אלה שהלכו אחריהם באמונת חכמים טהורה.

זו האמונה!

א. מרגלית

בואו מַחְשְׁבוֹן

[illegible]

ותה לפי רצונו מראש, על ידי מגע קל במשבצות המסומנות על צמיד אלקטרוני, המורכב על פרק יד.

לקצו — אותה פעולה ארכאית, שהיתה יפה לאורך שנות המאה העשרים המפגרת, הופכת להיות מיותרת ומסרת תכלית בעידן האושר שהאנושות צועדת אליו (כשהיא יושבת, כמובן) בשלהי המאה, אשר תהיה, לפי כל הסימנים, [illegible]

[illegible]

מרדכי גרליץ

מלחמת שישים הימים

אותת הבדידות הבדידות, אשר למרות שאין רוב הציבור יכולין לעמוד בה, היא שרידה וקיימת, הנה מידת "החופש הגדול" בבתי הספר והחינוך. אפילו במחנה העברים — קרי: שלומי אמוני ישראל — ההכנה הפותה נסחפה בזרם, ובעל החומות הזוהר בצורות מפני חדירת השפעות זרות, לא ניתן היה עד כה לעקור את הגזירה הזו ולשרש אחריה, כי אם לצמצמה בלבד, ולהצר את היקפה בכל שהשיגה היד.

האוצר הגדול והיקר ביותר, שהעניק בורא עולם להורים — ילדי הטיפוחים — מוצא בתקופה זו מן המסגרת החינוכית אל הדרוך; משולה חוצה. מן המעוזים הרוחניים, אשר בצילם הוא מתלונן בשאר ימות השנה, אל רשות־הרבים הפרוצה וה'אוחזיריות'; נושף לכל מוראותיו של הרחוב הפתוח והלא־מוגן; והאחריות, הכבידה מנשוא, הנוחתת באחת על כתפות ההורים, בשיחה את קומתם ומדירה שינה מעיניהם.

מובן מאליו, כי אין מגמת פנינו בזה, לצאת לרעות בשדות זרים, ולשאת קינה על המתרחש במחנות אחרים. ראשית, משום שעל פי הכלל: "חייך קודמין", אין זה מן התבונה, לכוון את זרנוקי המים אל עבר חוות השכנים, החרוכה והבוערת עד לב־השמים, שעה שגם בחצרנו־של־נו, מיתמרת שלהבת. מה גם, שעל הדליקה הגדולה, ספק רב אם תהיה למימינו השפעה, ואילו לגבי השלהבת הפתוח־חמורה, הסבירות להפקת תועלת, הרבה יותר גבוהה...

ושנית, משום שאיננו סבורים, כי אצלם, קיים בכלל הבדל כלשהו, מן היהבט החינוכי והרוחני, בין עונת הלימודים לבין עונת החופש, מלבד העובדה המצערת, שהחופש גובה מחיר דמים של נערים צעירים, הנרמסים ונהרגים בפסטיבלים, לא עלינו.

מגמתנו, אפוא, להשכיל, בסייעתא דשמיא, ולאור חז״ל, כיצד להתמודד עם הבעיה הכאובה מזויתה הקרובה אלינו, ולתור אחרי נקודות התורפה הניתנות לבירורה אצלנו, בקרב מחננו.

בעונה זו, מדרשים ממנו משנה התעוררות, כפל התבוננות, ותשומת־לב פי שבעים ושבעה, האיך לצמצם את נזקי החופש הלזה עד למינימום האפשרי, כל עוד לא זכינו להעבירו מן העולם לגמרי.

המסגרת החינוכית, אליה שולחים הורי ישראל קדושים את ילדיהם, ובדרך־כלל, אף משלמים על כך במיטב כספם ומאודם, איננה 'אכסניה' או 'בית־משמר', אשר נועדו למלא תפקיד של "שמרטפיה" ולשחרר את ההורים מעול השמירה והטיפול הפיסיים בילדיהם. המסגרת החינוכית, בה מפקידים אנו את היקר שבאוצרותינו, היינה הסדנה הרוחנית, אשר בה מתעצבות דמותם וקומתם הרוחניות של צאצאינו לאורך ימים ושנים, ובה נקבעים דפוסי הכרתם, התנהגותם וכל עצם מהותם, עד אחרית־הימים.

התקופה, בה נמצאים הם מחוץ לאותה המסגרת, מטילה, אפוא, על ההורים, את העול ואת האחריות, לא רק לשמירתם מפני השמש הקופחת, הכביש הסואן והים הסוער וגבה־הגלים גרידא, כי אם בראש־וראשונה ובעיקר, להמשיך ולהחזיק את אמת־הבנין, הבונה והמעצבת את תדמיתם ואת מהותם; שכן בהישמטה של זו, עלולים, חלילה וחס, לקרוס ולהתמוטט נדבכים רבים ועצומים מבנין הנפש, אשר הוקמו וטופחו ברוב שנים ועמל; ומי יודע, אם לא להרוס עד היסוד, רחמנא ליצלן.

***

אם בשנים עברו, התבטאו מגרעותיו של החופש, ב'ביטול תורה' בלבד, הרי שבימינו אלה, מוטלים אובייקטים נוספים רבים על כף מאזני ה'ביטול'. בעידננו זה, מושעת עונת החופש בכנפיה האימתניות, מכבות ביטול והכחדה למכלול נושאים אלמנטריים, לא עלינו: 'ביטול יהדות', 'ביטול יראת־שמים', 'ביטול מוסר' ו'ביטול אנושיות' בכלל.

העלמת עין קלה ביותר, ממעשי הצאצאים קוראי־הדור החופש, עלולה לגרור, חס ושלום, מרזים גרועים הרבה יותר מ'גחלי רתמים' גרידא, ולתבוע מחיר כבד מאד, אשר אפילו תלישת שערות ראש בכתלים, אינן אמר רה״ג לשמש לו תמורה.

בימינו אלה, אין צורך להרחיק נדוד לערים זרות תנכריות, או לשוטט בחוצות קריה, כדי לפגוש באקראי את היצר־הרע ולערוך עמו היכרות. אין אפילו צורך לתור אחריו בחצר המשותפת או בחדר־המדרגות. דיה בהעלמת עין מטיבו של חומר־קריאה מסויים המובא ביתה, או מ'דיסקט' תמים־למראה המוכנס אל כונן המחשב, כדי שהיצר־הרע ייהפך ל'ידיד מוגן' בתוך המעון פנימה!

לשעבר, היה הרחוב פרוץ — היום, להוותנו, פרוץ כבר גם הבית. ובבתים שמורים ומוגנים הדברים אמורים. מי שמסיח דעתו ממשימת החינוך ושמירתם הרוחנית של הצאצאים, אפילו בין כותלי ביתו הפרטי — שלא לדבר כבר על בית חברים, קרובים ומכרים — מאבד את זכות הטענה: "ידי לא שפכו — — —"

הניסוח יישמע אולי צורם, אולם, דומני, כי אין מנוס מהכרת העובדות הנקבעות על־ידי המציאות; וזו קובעת, כי ל"תמימים", אין זכות קיום בדורנו! — — — מי שחופץ להיות 'תמים', בדור חכם־להרע זה; להתעסק בפרוזה מתחסדת, לעצום עינים הדק־היטב, ולומר: 'אינני רואה ואינני יודע!' — טוב לו שלא נברא משנברא! אפילו בעבי־היער או בלב־הישימון, לא יימצא לשכמותו מקום!

טיבם ומהותם של ה'ניסיונות', בדור אחרית־הימים כדורנו, ידועים היטב גם מספרי הקודש הקדמונים, אשר מחבריהם צפו וחזו את פני העתיד ברוח־קודשם. אמנם, גם מי שאינו בקי באוצרותיהם המחוכמות של אלו, די לו לראות את העולם־הזה הנוכחי בסקירה אחת, בכדי שיידע היטב במה דברים אמורים ועד כמה הם חמורים.

לפיכך, הורה יהודי, אשר אינו מעריך את קושיים ואת חומרתם של ימי החופש המרים, לפחות כימי מלחמה המתנהלת בעיר בכל עצמה — קרוב לוודאי, כי 'מחושי הסכנה' שלו, יצאו מכלל שימוש — — —

כאשר טיל אחד, בודד, בעל ספק־ספיקא של ראש־חץ כימי, שוגר מאי־שם לאי־שם, וסיכוייו הסטטיסטיים ליפול בשדה שומם, בפרדס מרוחק ממקום יישוב, או בלב־ים, היו גדולים למדי — ידע כל הורה להיות חרד לשלום ילדי־ביתו וצאצאיו, וכל־כולו מרותק היה אל האינסטינקט, לראותם מסביבו ולנגד עיניו; להיות בטוח, שהטיל בן־בלי־כתובת, לא יפגע, חלילה, בם.

האיך אפשר, אם כן, להתעלם מן הסכנה, ולנוח בשלווה איש תחת אדישותו ותחת שאננותו, כאשר ברזים ענקיים, אדירי קוטר ופעורי פה, ניצבים לאורך הרחובות, פולטים לכל עבר אדי רעל רוחני ודאי — ללא שום ספק — מסוכן וקטלני, ומפיצים בכל חוצות גז מתירני מסוכן מאין כמוהו?! היכן האינסטינקט האבהי, המטריד כל לב הורה לשלום צאצאיו?! היכן העצבים הדרוכים, להבריח יוצאי־הירך ממקום הסכנה?! מי הפיג את החששות ומי דיכא את ההורה?!

שבעי־מלחמות אנחנו, ילידי הארץ הזאת! כבר מזיחותינו, אל המקלטים ואל האוטעקות יצאנו; אל הביצורים ואל "המרחבים המוגנים"; ידענו "בומים" על־קוליים, ומטוסים, הולם־לב של הורה ופיק־ברכים של חוסר־ודאות אל מול פני הסכנה. חשנו זאת כילדים, וראינו את השתקפותם של אלו בפניהם החיוורות ובשפתותיהם הרוטטות של ההורים; המראות הללו ניכרו היטב גם באפלולית המקלטים — — —

אלא שמשום מה, ב'מלחמה' הזאת — "מלחמת שישים הימים" — ימי החופש והבטלה, המראות הללו אינם גלויים די־הצורך. מאמינים אנו, כי בלבב פנימה, ההורה, אכן, קיימת, החשש הרוחני לשלומם של הצאצאים אינו מרפה לרגע — אבל הפנים החיוורות, השפתיים הרוטטות, האימה שבאישונים, העצבנות החרדית — אינם ניכרים בחוצות; עיני הבשר־והדם, אינן מזהות את הסימפטומים הללו בעליל! האומנם, שכחנו כי מלחמה עזה נטושה לפנינו?! האומנם, הסחנו דעת מן הסכנה הנראה הרובצת לפתח?! — — —

***

התמונה המוכרת, לדאבוננו, של ילד המתמרן את אופניו בין כלי־רכב דוהרים בכבישים ראשיים סואנים, מזוהה, בעיני כל בר־דעת מצוי מן השורה, תעודת־עניות ואות־קלון להורים, אשר רכשו למענו את כלי־המשחית המסוכן הלז, מבלי להטיל עליו את המינימום האלמנטרי של מרות ואחריות. שום הורה שפוי, לא מאחל זאת לעצמו, כי שבריר־השנים יצביעו עליו משני עברי המדרכה לאמור: "הנה אביו של הילד הלז!" — — —

"ילדים, המתמרנים את עצמם בעונת החופש, באורח עצמאי, בין אלפי כלי־המשחית הדורניים, השטים ההמגוונים, המציפים את המרחב המרכזי ברחובנו — מהווים תעודת־עניות ואות־קלון חמורים וקשים פי־כמה־וכמה, לאותם ההורים שהעניקו להם את היד החופשית, לסכן את נפשותיהם ללא שמץ של פיקוח ואחריות.

מה יעשה בן כזה ולא ייחטא?! הלא לאן שרק יפנה — לבריכה, לחוף־הרחצה, לפארק, לטרזיאון, לבית החבר, לספריה, למחשב וכיוצא בכך — מזורה הרשת לרגליו! באין לימינו הורה מסור, דואג וחרד, המכוון, המבקר והבודק בשבע בדיקות כל צעד ושעל, וכל מדרך כף רגל של בן־טיפוחיו — מי יגן עליו מפני הסכנות האורבות לו?!

אלף ואחד ספרנים, אשר יתלו את האשם באשמת עזובת הדור, והזמבא ליצלן, לא יפטרו מחובתו ומאחריותו את ההורה, אשר הפקיר את ילדו ה'סוב־האופניים' לחסדיו של כביש ראשי סואן! כך, הוא הדין, לא יועילו אלף ואחד מגלי־איתן ורכבת עגלות ערופות, לטהר את ידיהם של הורים, המפקירים את ילדיהם לסכנה יד הרוחניות של החופש הגדול!

כל הפעלות ברוכות וכל העסקניות יפות, להפעלת גופים ציבוריים ופרטיים שונים, ליצירת מסגרות, לכינון פעולות ולהפעלת מערכות, אשר תמלאנה את חללו של החופש הגדול ותדאגנה לשלמותם הרוחנית של ילדי ישראל במהלכו. ואולם, אין בכל אלו, כדי לפטור כהוא־זה את ההורים מחובת דאגתם זו, ולהתיר להם להסיח דעת, ולוא לרגע כמימריה, מן האחריות האישית הרובצת על כתפיהם דייקא!

ונבורכנה הקייטנות העשויות על טהרת הקודש; יהללו המחנות המושתתים על תורה ויראת־שמים; ויזכרו לטוב כל העסקנים התמימים מיוזמותיהם ומטרצם לבוא לעזרת ה' בגבורים ולהקל מעל ההורים את דאגת אלו הימים. אלא שעל כל המלאכה הזו, חייבים לנצח ההורים. אם יכולים הם, בעיצומה של שנת הלימודים, להסתמך, מעט או הרבה, על ההנהלות ועל המחנכים, על המסגרות ועל הגופים האחראים, הרי שבימי החופש — כל אלו אינם קיימים! טענות ומענות לחוד — ועובדות בשטח לחוד! מסגרות ומגיזות אינן תחליף למסגרת חינוכית קבועה, וחובת ההורים, לפקוח עין על ילדיהם עשרים וארבע שעות ביממה — תקיפה ומוכרחת פי כמה וכמה!

על כן ייאמר: החופש, הינו למען התלמידים ומוריהם בלבד — בשום פנים ואופן לא בעבור ההורים! אלו, נקראים דוקא בימים אלו, לעמוד על המשמר ביתר שאת וביתר עז, בשכבור האחריות, הרובץ על כתפיהם גם בכל ימות השנה, מתעצם בעונה זו לאין ערוך ולאין שיעור — ותפסוד אין!

"מלחמת שישים הימים" בעיצומה, גם אם קורצה קימעה ואם צומצמה. ההורים נקראים אל הדגל; וחזי שעתם לאחוז בנשק ולהילחם על נפש עולליהם! הצריך, עשה זאת על אחריותו האישית, ועל חשבון צאצאיו ילדי טיפוחו בלבד!

صكا من الاصل

صكنا من الأهل

על דא ועל הא

זעקה עד לב שמים

לעתים קרובות מדי, אנו קוראים על הסתלקותם של אנשים צעירים במיטב שנותיהם ומשאירים לאנחות מספר יתומים ויתומות, שמהם אפשר למלא בתים ליתומים ויתומות, כפי שעשו ראשוני ירושלים ובראשם מרן גאב"ד בריסק רבי יהושע ליב דיסקין זצוק"ל, שהקים למטרה זו בית יתומים ובזכותו ממשיך להתנוסס הבנין הגדול של "בית יתומים דיסקין" על ראש ההר מעל לשכונת גבעת שאול שהיא אחת השכונות הראשונות שהוקמו מחוץ לחומות העיר העתיקה.

ירושלים נתברכה גם בבית יתומות שנוסד על ידי איש ירושלים הרב החסיד ר' דוד וינגרטין ז"ל שהוקם במרכז העיר ברחוב יפו והעתיק את מקומו לגבעת שאול, בשני המוסדות התחנכו תמיד מאות יתומים ויתומות. לימים נוספו גם בתי אבות דרמים כמו "בית לפליטות" המשרת חלקי ציבור. או "בית צולות" ו"קרית בנות", מוסדות לתפארת העושים גדולות להצלת בנות ישראל, אבל לא תמיד מרכבות המשפחות למסור לידי המוסדות את הבנות.

אותו דבר לגבי יתומים, בכל זאת באו מים עד נפש ומן הראוי לחזק אותן מוסדות העושים את מלאכתם במסירות נפש ולחזק את ידיו של בית היתומים מיסודו של אור גאון וצדיק שעשה לא לשעה בלבד, והמוסד לא עומד שומם וממשיך בפעילות חינוכית מסועפת וגם מחזק את היתומים הנזקקים לעזרתו בכל הזדמנות ומן הראוי שיחדש את פעילותו גם בנרשא שלמענו נוסד והוקם.

וה' הטוב יגדור את פירצותינו ויקרא למלאך המות הרף.

תפילת יום כיפור קטן מושבת [illegible]

לפני 34 שנים היה צריך לדאוג לאסוף מנין לאמירת "תפילת יום כיפור קטן" שהיו אומרים תמיד בבית הכנסת שבשכונת זכרון משה בירושלים. — סיפר לנו החזן הוותיק ר' לייבל אייזנבך, שלא לדבר על מנין צמים שבזכותם אפשר לקרוא את פרשת "ויחל משה". היום השתנו הדברים; מספר המתפללים הבאים להשתתף בתפילה זו לעת נטו צללי ערב, הולך וגדל ובית הכנסת צר מהכיל את כל הבאים, רבים נחתם מלצים להצטופף בחדרי הכניסה.

בעל התפילה הוותיק, בן לאחת המשפחות החסידיות הנרצעין בקולו כנכון, מרעיד את הנשמות ומעורר התרגשות במחיצת הבעימה הערבה לאוזן. [illegible] בירושלים אינם מחמיצים את ההזדמנות, שלא מדוייקת להם כל ערב ראש חודש במקומות מגוריהם ויוצאים מתגשים ביותר. ערב ראש חודש אב האחרון מצאנו בבית הכנסת גם את רבה של אשכנזים, וכן את הגאון רבי משה שטרנבוך המתגורר בשכונה הר נוף שהטריח את עצמו מהרוקים [illegible] ותפילין.

אגב, זו הזדמנות לספר על התעוררות דומה בבית הכנסת הוותיק של שכונת מאה שערים "ישועות יעקב" גם אליו מתכנסים רבים, במקום זה עובר לפני התיבה הר"ג ר' אברהם דוד פרידמן הוותיק, המשמיע את התפילה בקולו הערב ואין זה פלא שגם אנשים המתגוררים מרחוק באים בדי להתעורר בתפילה זו, [illegible] להתפלה מרגשת זו; גם כאן יש אנשים הצמים בכל ערב ראש חודש כמנהג הוותיקין, ביניהם אפשר למצוא גם בעלי תשובה, מתפללים שקבלו על עצמם עול שמים ומדקדקים בכל המצוות.

גם בבתי כנסת רבים בתי הכנסת שבהם מקיימים תפילת "יום כיפור קטן" מאז התבטא רבנו הסטייפלר זצוק"ל, בגלל "שתפלת יעקב" בערבה של תפילה זו מסוגלה להנצל מכל אותן מחלות שלעתים פוקדות אנשים ונשים, ובכך חזר המנהג ונכבש רבים הבאים.

תפילה זו נאמרת תמיד ברוב גם על יד הכותל המערבי, הפל משעות מנחה גדולה ועד שקיעת החמה הבאים אליה רבים גם מחוץ לעיר, שעשו לעצמם מנהג לעלות לירושלים בערבי ראשי חודשים. בכל מקום נמצאים לשרות הציבור קונטרסים מיוחדים שהודפסו בכמה מהדורות ולא הוו בדירות כפי שהיה בעבר.

ולא צריך להוסיף, כי עזרות הנשים מתמלאות אף הם בכל אחד מבתי הכנסת ובדרכן בקשתן שופכות דמעות כמים במנחה גדולה של התרגשות. וה' העונה לקול שוועת עמו ישראל הוא יענה לכל הזועקים אליו בקול.

השר שנעשה מופת שלילי לנהגים

המשטרה פרסמה השבוע, כי נהגו של שר הדתות שמעון שיטרית נלכד בנהיגה מהירה עד למעלה מ־160 קמ"ש לשעה. בידיעה לא נאמר, מה עשו לנהג ואם יעמידוהו לדין, בעוון עבירה חמורה זו, או יסתפקו באזהרה. במשטרה שוקלים אם צריך להעמיד לדין גם את השר, שמן ההגיון היה לרסן את הנהג שבכך מעמיד בסכנה גם את חייו של השר עצמו.

לדברי שוטרים, העבירה נעשתה יום לאחר ששרי הממשלה העוגעים בדבר החליטו להכפיל פי כמה את הקנסות על עבריינים. זו דוגמא שלילית מצד איש ממשלה, גם הוא ממהר לתפקידו, חייב לגלות מדה רבה של זהירות, אפילו יותר מכל נהג אחר.

מספר קרבנות הדרכים הגיע בחודש האחרון לשיא מחריד. 69 אנשים מצאו מותם בתאונות דרכים. חודש לפני כן הגיע מספר ההרוגים ל־63. בכל מקרה כזה נהרס עולם שלם ודמו דם ודעיונתו.

במדינה נערכה גם "תחזית" שלפיה קובעים, פחות או יותר, מספר ההרוגים והפצועים בכל חודש מחודשי השנה. אנשי מקצוע קבעו את "התחזית", שיש בה הרבה מן התיאוריה המקיימת את עצמה, תחזית זו אינה תחזית כלכלית או תחזית מזג האויר, ולא תמיד מכוונת את התוצאות.

"מחוץ לתחום" ליהודי חרדי

"אוירת הבילוי בקניונים שפשטה בהרבה מקומות צריכה להיות מחוץ לתחום לכל שומר תורה ומצוות. וכל שומר נפשו ירחק מהם. ולכן אין להיות שותף לדבר עבירה זו". הדברים נאמרו על ידי אחד מגדולי ראשי הישיבות הגדולות, ראש ישיבה זה שהעמיד תלמידים הרבה בכל החוגים, ביקש למנוע כל פרסום שיש בו למשוך את הקהל.

מקומות מסוג זה מושכים מטבע הדברים טיפוסים שונים שרבים מהם שליליים ומוצאים הזדמנות לצוד דגים ברמותם של נפשות תמימות. הפרסום מסנוור את עיניהם ולבסוף הם משלמים מחיר רוחני יקר, שהוא יקר פי כמה. קניונים הוקמו במקומות שונים ברחבי הארץ ואף בירושלים. אולם כאשר מדברים באוירת הבילוי הרי זו סכנה האורבת על סף הבית, גם אם משווים להם תו של כשר למהדרין.

מטעמים אלה מבקש ראש הישיבה הפרסום בהרבצת תורה וידאת שמים לתלמידים, להמנע מכל בקור במקומות שיש בהם משום פיתוי לדבר עבירה.

יהודים וערבים מי מפחד ממי?

מי שנקלע לבית חולים ולא חשוב איזה בית חולים, נתקל בתופעה מוזרה, כל הפרוזדורים מלאים תושבי מזרח ירושלים, אלה באים לבקור בני משפחות שאושפזו בגלל מחלות קשות. בתי החולים הערביים הקיימים במזרח ירושלים ובשאר ערי הגדה אינם עומדים על רמה שיכולה לספק שרות יעיל לאותם חולים.

האמונה ביכלתו של הרופא הישראלי חזקה מכל הרגשה אחרת, איש מהם אינו חושש שמא ייפגעו על ידי יהודי, אף אינם מסתירים את עצמם. מדברים בלשונם בקול רם, כשהם מדברים בינם לבין עצמם ולא חשוב אף אם יודעים את הלשון העברית. בתי החולים והרופאים נוהגים בהן מדת "הכנסת אורחים" ומתייחסים אליהם במלוא הרצינות.

בין החולים ובני המשפחות, רבים שהגיעו מחוץ לגבולות, בהיתר המימשל הצבאי, המשפחות יודעות שהשרות עולה להן הון רב, והבם אינם מבטחים בביטוח רפואי. נוכחותם של ערבים בעבודת שרות בולטת ביותר בכל אחד מבתי החולים אלה, לא מהססים להעסיק עובדות ערביות בנקיון החדרים והפרוזדורים. מפתיע ביותר גם מספרן של ערביות הבאות לשכונות, גם דתיות כדי לשרת בעלות בית, והן מגיעות בלי כל פחד או רתיעה. הן באות לההרויח את פרנסתן ומוכנות לחזור אפילו בשעות החשיכה ללא כל סימן של פחד. ממש "ידו קים בשלום".

לעומתן, לא ירשה לעצמו יהודי, ולא חשוב אם הוא גבר נושא נשק או אשה, לעבור באחת השכונות הערביות, לא ביום ועל אחת כמה לא בלילה, מפני שאורבת להן סכנה גופנית ולא אחת נפלו קרבן אנשים תמימים, מהם ששילמו בחייהם בעד טעות כזאת. להם אורבת סכנה ממשית ויהודי בשכונה ערבית הוא בבחינת "כל יראה וכל ימצא", וזה ההבדל בין יהודים לערבים.

תחביב חדש, אוסף סיסמאות

אחד מתושבי ירושלים מצא לעצמו תחביב מקורי, מזה זמן החל לאסוף כל הסטיקרים של כל הסיסמאות, בין אם הן מודבקות על שמשות של כלי רכב ובין אם נתלות על גבי מרפסות של דירות הפונות לרחובות מרכזיים.

לדבריו בבוא העת יהיה ערך כספי גדול לאוסף זה ולא רק ערך פוליטי, לדבריו האוסף הולך ומתעשר מיום ליום. האנשים התחילו להאמין, שאין ערך מעשי לכל אותם סטיקרים המכילים סיסמאות. אנשים עוברים עליהם בשוויון נפש. כי הרי הכל יודעים, שההנהגה הפוליטית של מדינת ישראל עוברת על כך לסדר, בין בענין יהודה ושומרון ובין בענין רמת הגולן.

האוסף כולל כמה סיסמאות מסוגננות כמו: "יישע כאן" או "לא זזים מרמת הגולן", שנדוש כמעט. עוברים ושבים מתיחסים אליהן בשוויון נפש ושוב אינם מעוררות כל התרגשות כמו בימים הראשונים לתופעה זו. המשפט השגור כפי העם, "דבר אל הקיר", תופס בכל המערכת הזאת שנועדה להיות תעמולתית ומטה התעמולה של הימין מחפש דרכים אחרות לעורר ולמשוך תשומת הלב. בינתיים ממשיך אספן זה לגנוז את כל הסיסמאות, מתוך תקוה שיוכל למכור זאת לאחד האספנים.

סאדאם חוסיין נשיא עיראק מברך את ערפאת ליום הולדתו

יום ההולדת הששים וחמש לערפאת משמש הזדמנות למסע ברכות ורעשי בעתונות הפלשתינית וביניהם עומדת בראש העמוד הראשון, ברכתו של נשיא עיראק סאדאם חוסיין המברך את ערפאת "באריכות ימים ושנים כדי שיוכל לנהל את המשך המאבק של העם הפלשתיני לחירות ועצמאות".

מסע ברכות זה לווה במסיבה גדולה מטעם מועדון הרוכבים ובה חולקו פרסים לזוכים בתחרויות. כינוס חגיגי נערך גם באולם הגדול של אוניברסיטה אל אזהר בעזה.

אירועים אלה באו לחזק את מעמדו של ערפאת. חוגים מוסלמיים מכחישים את הגירסא שערפאת נולד בירושלים. כל השנים השתמשו הערבים בטיעון, שהיהודים לא נולדו בירושלים ולכן צריכים לחזור למקום הולדתם, אולם ערפאת מבקש למחוק פרט זה מן הביוגרפיה שלו.

בביתו של ערפאת שרויה גם שמחה אחרת, הולדת בתו הראשונה, בבית חולים פריזי. חוגים הקרובים לענין הפלשתיני מציינים, שהוריו של ערפאת היגרו מארץ ישראל ומירושלים גם כאשר לא גורשו מן הארץ. אביו שהיגר לקהיר, לא סבל לא מן האימפריאליזם ולא מן "הכיבוש הציוני", פרט שיש בו לפגוע בהילה שהוא מבקש לשוות לעצמו.

מסע ברכות זה ממשיך לאחר מסע הברכות הקודם עם לידת בתו הראשונה, יש בה כדי לעורר הרהורים נוגים מאוד על השותפות שבין ערפאת לבין סדאם חוסיין. ואתה נזכר "בדיקודים על הגגות" שהתקיימו בימים שבהם המטיר נשיא עיראק את הסקאדים על איזורים שונים של ישראל, לשמחתם של תושבי יהודה ושומרון למשמע כל סקאד שעשה את דרכו במטרה לפגוע ביהודים ולהרוס את בתיהם.

"אתר טיולים" לילדי הקטנות בירושלים

בית הממשל הפלשתיני בירושלים המזרחית, ממשיך להתפקד כמוסד פוליטי. לא רק שרים מארצות חוץ רואים לעצמם מין חובה לבקר בבית זה, על אף המחאות של המימשל הישראלי.

לפני כמה ימים הגיעה לאוריינט האוס, קבוצה של ילדים מאחת הקייטנות, לשמחתו של פייסל חוסייני לא היה גבול ובנוח הרוח עליו אמר לילדים אחרי שבירך אותם באם. אמר "אתם העתיד שלנו", כמו שאנשי הסוכנות היהודית שנציגיה אומרים לילדים יהודיים בגולה. או שאותם ילדים תמימים וסקרניים יהיו חלק מהמדינה הפלשתינית, אם זה במשולש או ביפו. המדריכים שהפגינו עליזותם החדירו בלב הילדים את הסיסמא: "יחד יחד"...

ועדת הדיור של אגו"י דנה בהצעות יזמים לפרוייקטים

צרפה נציגי חוגים לוועדה * היו"ר הרב הלפרט: עדיפות לעיבוי שכונות קיימות

מאת סופר "המודיע"

ועדת הדיור של מרכז אגודת ישראל, התכנסה לדיון מיוחד, בהשתתפות חברים חדשים שנוספו כנציגי חוגים. בישיבה שהתקיימה במלון ויז'ניץ בבני ברק, במשך כ־3 שעות רצופות, נדונו הצעות יזמים לפרוייקטים.

את הישיבה פתח וניהל יו"ר הוועדה, הרב שמואל הלפרט. בדיון נשמעה סקירה על ההתפתחויות בפרוייקט חריש בעקבות הבג"צ. נדונו השלכות המאבק בחריש על היחס לפרוייקטים חרדיים עתידיים ולדרכי הפעולה בעתיד.

הוחלט לתת עדיפות לעיבוי שכונות קיימות, וכן הקמת שכונות חדשות בשטח שיפוט של ערים שבהן קיבוצים חרדיים. זאת מתוך החשש שהקמת ערים חדשות תארך זמן רב יותר, בהקמת תשתית חדשה ופיתוח ותוסר מקומות פרנסה. במקומות המבוססים, קיימת תשתית ציבורית, קהילתית ומוסדית לקליטת המצטרפים.

בפני חברי הוועדה, הופיעו שורה של יזמים פרטיים ומתווכי נדל"ן גדולים, שהציעו רעיונות ויוזמות לפרוייקטים לדיור לציבור החרדי. החברים בחנו את ההצעות לפרטיהן.

בהמשך, נדונו הצעות של חברים, אודות שטחים שבבעלות המינהל באיזורים שונים בארץ. נשקלו העלויות הצפויות של רכישה, פיתוח ובינוי, יחד עם נתונים סביבתיים ואיכות חיים.

הוחלט לקיים דיון מיוחד אודות דיור להשכרה, פתרון שיש בו כדי לפרוק מעל ההורים, את העול הנורא של רכישת שש־שבע דירות.

הוועדה הורחבה בהוספת נציגי חוגים שעסקו במשך שנים בנושא: הרב שמעון שר, נציג חסידות צאנז; הרב אביש שור, נציג חסידות קרלין; הרב שלמה קליין, הרב אברהם שמר אל לוד, נציגי חסידות סערט־ויז'ניץ. כן השתתפו בישיבה, חברי הוועדה, הרבנים הה"ה: מנחם פרוש, יוסף רייכברד, מנדל איזנברג, יוסף יוסקוביץ, צבי חסיד, יוסף לדיפר.

האדמו"ר מסקולען יערוך במוצ"ש "שלחן" לציון "יום ההצלה" מכלא הקומוניסטים

כ"ק האדמו"ר מסקולען, [illegible] לביקור בארץ [illegible] [illegible] השבת, שבת "נחמו", [illegible] [illegible]

ועדת רבנים עליונה תפקח על המלון המוקם במירון

ועדת רבנים מיוחדת, בה משתתפים גדולי הוראה, תייעץ למקימי המלון החרדי במירון, ותפקח באופן ישיר על דרכי הקמה והניהול.

מקימי המלון, ר' דוד ויסנשטרן ומשפחת אנשי העסקים בן דוד, נתנו דעתם לכך, שהקמתו של המלון, התכניות והפעילות בעתיד, יתאימו לאופיו המיוחד של המקום הקדוש, אותו פוקדים מאות אלפים בכל ימות השנה.

כדי לשמור על צביון מקודש זה, נאותה ועדת רבנים גדולי הוראה, לפקח מקרוב על הליכי התכנון, הבניה והתפעול של המלון. הרבנים הגאונים: רבי מאיר ברנדסדורפר; רבי עזריאל אויערבאך; רבי משה הלברשטאם; רבי משה אורי איזנשטיין ורבי גדליה משה אייזנבך.

המלון במירון אמור לארח עד 1000 איש בבת־אחת, ב־250 חדריו המפוארים ובסוויטות המהודרות. הפרוייקט זכה לברכותיהם של גדולי תורה.

במוצ"ש — פתיחה חגיגית של מרכז הנופש וההבראה "פארק "גני יהודה" בירושלים

במוצאי שבת זו, תתקיים הפתיחה החגיגית של פארק הנופש וההבראה "גני יהודה" שע"י מלון דיפלומט בירושלים. טקס הפתיחה, ישמש גם להיכרות של הציבור הירושלמי עם האתר.

המקום אמור לשמש אתר לבריאות הגוף והנפש בכל ימות השנה. יש בו בריכת ענק מקורה ומתוממת, וסביבה קיים פארק נאה, מתקנים מיוחדים לילדים ועוד.

במשך השנה יופעלו במקום חוגי התעמלות וטיפול מיוחדים, וכן טיפולים יחודיים לבעיות מסורתיות שונות. בטקס הפתיחה ישתתפו ראש העיריה וחברי המועצה מהסיעות הדתיות.

האתר החדש מופעל ע"י חברת עמותת "ימי ברכה וארוכה", המספרים כי זכו לקבל את ברכתו של הגרש"ז אויערבאך זצ"ל זמן קצר לפני פטירתו, באומרו "תעשו ותצליחו". עם פתיחתו של האתר החדש יש לציבור הירושלמי ולנופשים מקום כשר וצנוע, עם ימים נפרדים לחלוטין לגברים ולנשים, כאשר כל הצוות חרדי, ובימי הנשים כל הצוות כולל המצילות נשים בלבד.

את טקס הפתיחה תלווה הופעה מיוחדת של ר' מיכאל שטרייכר בשירים חדשים וישנים. במקום כבר החל לפעול בית ספר חרדי ללמודי שחיה.

שר החקלאות:

יש לשתף ראשי המתיישבים בדיוני הסדר הביניים

שר החקלאות יעקב צור סבור, כי על מדינת ישראל לשתף את ראשי הרשויות המקומיות והמועצות האיזוריות ביהודה ושומרון בדיונים על הדרכים לכימוש הסדרי הביטחון, במסגרת הסכם האוטונומיה.

צור, שקיים בימים האחרונים מספר שיחות עם ראשי מתנחלים, דיבר בישיבת פורום "שרי" של מפלגת העבודה. צור נימק את דבריו בטענה שאנשים אלה נבחרו בצורה חוקית והם המייצגים האמיתיים של האוכלוסיה היהודית המתגוררת ביהודה ושומרון. "הם בעלי הכרות מעמיקה עם השטח ויכולים לתרום לדיונים", אמר.

צור נועד בימים האחרונים עם ראש המועצה המקומית אריאל ח"כ רון נחמן (ליכוד) ועם ראש המועצה האיזורית הר חברון, רון שכנר. השניים העלו בפניו את בקשתם להתיר למתיישבים להכנס ליחידות הדיור שבנייתם הושלמה. צור, מצדו, הציג את ההצעה בפני ראש הממשלה ושרי העבודה. רבין הבטיח, כי העניין יבדק.

כתב עתיים מוסיף, כי ראש הממשלה הקים לאחרונה ועדה בראשות יועצו לענייני התיישבות נזי כינרתי, שמטרתה לבדוק כיצד ניתן למלא אחר צרכיהם האזרחיים של המתנחלים. יתכן, כי ועדה זו תעסוק גם בנושא איכלוס יחידות הדיור הריקות. (עתיים)

משרד הפנים מגרש 10 סינים

משרד הפנים הוציא 10 צווי גירוש לעובדים זרים מסין שנמצאו עובדים ללא אישור באיזור התעשייה באשדוד, במפעל הבוית "מובילק".

העובדים הגיעו לארץ במטרה לעבוד בעבודות בניין. הם התחייבו לעבוד אצל חברות הבניין א. דורי ואצל הקבלן שמואלי.

ירושלים

עיריית ירושלים
האגף לחינוך חרדי

מרכז חרדי להכשרת
מנחות מורים - ירושלים

הרשמה למסלולי למידה בשנה"ל תשנ"ו

הנהלת המרכז שמחה להודיע על פתיחת קורסים חדשים לשנה"ל תשנ"ו

מסלול להכשרת מנחות הורים

ההכשרה (4 שנים) מתאימה לבעלות תעודת הוראה, גננות, אחיות או כל תואר אחר בנושאים קרובים.
הלימודים הם חד שבועיים בימי שני בבוקר.
בוגרות המסלול העומדות בכל הדרישות מקבלות תעודת "מנחה מוסמך" מטעם משרד החינוך והתרבות - האגף לחינוך מבוגרים.

"מעגלי שייכות א'"

קורס מאלף ומרתק, חובה לכל אישה!
קורס לפיתוח מיומנויות תקשורת ויחסי אנוש על פי השקפת היהדות ובאמצעות התנסות חוויתית.
מיועד: לנשים המעוניינות להעמיק את ידיעותיהן בנושא ולהרחיב את טווח ההתקשרות שלהן עם עצמן ועם סביבתן.

סגנון חיים א'

קורס חדש ללימוד סגנון חיים. העמקת המבט על הקשרים שאנו יוצרים על עצמנו ועם סביבתנו באמצעות זכרונות מוקדמים, מערך משפחתי וכלים איבחוניים נוספים.
מיועד: לבוגרות "מעגלי שייכות א'" מעגלי שייכות ב' ולמועמדות שעברו קורסים קודמים במודעות אישית או בנושאים קרובים.
התוכניות הנ"ל יתקיימו בעז"ה בימי ג' בבוקר, בין השעות 9:00-12:30
מתאים במיוחד למורות בשבתון!

העשרה והשתלמויות לבוגרות:

* קורס ללימוד "הגישה המערכתית"
* תפיסות חדשות ותיאוריה על-פי ניתוח אירועים.
מיועד: לבוגרות המכון ולמנחות הורים בפועל.
ביום רביעי בבוקר בין השעות 9:00-12:30

לתשומת לב המתעניינות:
● הלימודים יפתחו אי"ה אחרי סוכות תשנ"ו.
● כל המסלולים מקנים גמול השתלמות.
● הקורסים מועברים על-ידי אנשי מקצוע מעולים שומרי מצוות.

כמו כן מתמשכים להתקיים הקורסים בשנה"ל תשנ"ו:
שנתון ג' במגמה להכשרת הורים (יום ב')
הדרכה למנחות במשפחתון (יום ד')
בירור פרטים והרשמה יש לפנות בהקדם למשרדי המכון
אצל גב' [illegible] בטלפונים 375989, 02-6512436

המחלקה להסברה

בס"ד

בשורה טובה תדשן עצם

קופת חולים כללית שמחה לבשר על פתיחת

המרפאה לחרדים ברובע ז' באשדוד.

המרפאה מנוהלת באוירה חרדית תוך הקפדה על עניני הלכה וצניעות. קופת חולים עשתה ועושה צעדים אמיתיים בשטח בהתיחסות לציבור החרדי מתוך הערכה ושימת לב מיוחדת. אין לנו ספק שהקהל יברך על הטובה.

שירותי המרפאה כוללים:
● רפואת ילדים
● רפואת משפחה
● רפואת נשים
● אורטופד
● בדיקות דם
● אח אחות

ביום שלישי וחמישי בין השעות 7–8 בערב
שעות קבלה לגברים בלבד!

בשבת נמצא במקום רופא נכרי
לתועלת הציבור

זה כמה שנים אשר עסקנים מסורים שיחי' מרובע ז' שקדו והשתדלו אודות סידור מרפאה עבור הציבור החרדי, עם שירותי רפואה נאותים הנצרכים, אשר חסרונם הי' ניכר זמן רב וגרם לטירחות והוצאות מרובות, ועתה שמחנו לשמוע כי הצליחו להסדיר דבר זה ע"י קופת חולים הכללית אשר הולכת לאחרונה לקראת צרכי' של היהדות החרדית, ומוכנה לספק לחברי הקופה את כל הנצרך, ובאופן מעולה ויחודי ועתה פתחו מרפאה חרדית ברובע ז', בהנהלתם של אברכים חרדים, אשר תשרת את הציבור ע"י רופאים מעולים, בדיקות במקום וכו'. דבר אשר בודאי יקל למשפחות הברוכות ילדים בלע"ה.

תחזקנה ידיהם של העמלים עם הציבור לדבר טוב.

מלבד עצם הדבר, דבר זה הוא תקון גדול בדברים הנוגעים לבריאות הנפש, באשר המקום ינוהל באוירה חרדית, בהליכה בצניעות ודקדוקי הלכה, וגם הוסיפו דבר גדול של רופא "גוי של שבת", עם רכב צמוד, כדי למנוע חילולי שבת מיותרים, ודבר זה הוא חיזוק גדול לצניעות וכבוד שב"ק, אשר אם יצליח ויזכה כדאיותו פה, יהיה זה תקדים מבורך להנהגתם בריכוזים החרדיים בארה"ק ומחזקים אנו דבר גדול זה.

כ"ח למען עושי מצוה חיזוק גדרי הצניעות הקדושה ושמירת שב"ק, והעמלים עם הציבור, ונזכה לבריאות הגוף והנפש ולבנין ביהמ"ק ומשיח צדקינו בב"א.

יוסף שיינין שמואל דוד הכהן גרוס הק' נפתלי מאשקוויטש חיים פסח הורביץ
צבי הירש וקניציר פנחס שרייבר יצחק אברגיל
הק' מרדכי ישכר בער לייפער
בהגה"ק מפיטסבורג זצוקללה"ה משה שמידע

ההדשאה לקופת חולים כללית בעיצומה!
חברים רבים הצטרפו ונהנים משירותינו. גם לכם מגיעה ההזדמנות.
חייגו עכשיו: 08-568773 טלפון במרפאה: 08-653312
ושתהיו לנו בריאים

לתשומת לבכם!
לפי חוק בריאות ממלכתי, הנרשמים עד 30.9.95 יעברו לכללית ב־1.1.96 אך יוכלו כבר עתה להנות מהשירות הרפואי במרפאות הקופה.

קופת חולים
כללית

שידוכי ישמח־לב
היימישע פיינע שידוכים
הרשמה חינם
מקצועיות, יסודיות מובטחת
03-5783754

מחסן התיקים
עברנו
להרצל 8 ב"ב
ליד ביהכנ"ס איצקוביץ

MACLAREN
מקלרן

בני ברק: מקלרן
ירושלים 64 (ליד הסופר סל)
טל' 5708895, 6953668 - 03
ירושלים: לופה
נא"ש 21 טל' 02-370230

באישור מכון התקנים

הישראלי, הבריטי, הגרמני והאמריקאי

עגלות ילדים
תוצרת אנגליה

יבואנים:
אשר פרידמן בע"מ
רח' ירושלים 64
ב"ב 03-5708895
03-6953668

הקיץ התבשתא!
הקיץ נופשים במלון רייך
149* ש"ח
* לכל אדם בחדר זוגי, לינה וארוחת בוקר
בתוקף החל מ־י"א באב תשנ"ה (7.8.95)

◄ אויר ירושלמי צח
◄ חדרים מאווררים וממוזגים
◄ מוקף גנים ומדשאות
◄ שרות אישי
◄ מטבח משובח, גלאט כשר למהדרין

מלון רייך
ירושלים
רח' הגיא 1
בית הכרם
טל' 02-6523121
פקס 02-6523120

שמש צדקה ורפאה בנחמה
בית החולים ביקור חולים ירושלים

ברכות מזל־טוב

להולדת הבנים\הבנות

בן שיסרית יעקב ואורית	בת
שוה חן ומיכל	בן
אבלסון יצחק ושולמית	בן
אברג'ל יורם וסמדר	בן
אזולאי דוד ואולגה	בן
אייזנבך שמואל וחנה	בת
אליעקוב ציון ואורית	בת
ארוש אליהו ושרה	בן
בויאר שרגא ובילה	בן
ביסון גבריאל ולבנה	בן
בירנשטוק אפרים וציפורה	בת
בן נון ארבל ואסתר	בת
בראון אייזן ושרון	בת
ברנשטיין אריה ושרה	בת
גוסליב עקיבא ויוכבד	בת
גפנר צבי וגולדה	בן
גרוס שלום ומרים	בת
דגן רונן ורחלה	בן
דהן שמואל ומרים	בת
הלד צבי וגילה	בת
וינברגר אליעזר ורחל	בת
וינבך מאיר וחסיה	בת
וגסו חגי ותמר	בן
זקן יונה ואורנה	בן
יהושע משה ומיכל	בן
יורוביץ מאיר ובלומה	בן
יחזקאלי אלון וגלית	בת
כהן יוסף ורות	בת

כהן בש מרדכי ומיטרה	בן
לובלינג מרדכי ולאה	בת
לוי שמעון ועליזה	בת
לזינגר יהושע וברכה	בת
מילר משה ורחל	בן
מלכה אהרן ופנינה	בן
מקום ברהמי ופסגה	בת
מיפלד בנימין וחיה	בן
סדן מאיר ואילנה	בת
סויסה אריה וכוכבה	בן
סופר אליעזר ופייגא	בן
ספז פטריק ואיזבל	בן
סתו העי ושרון	בת
פוסש מנחם ורבקה	בן
פרסוש דול ומזל	בן
פרידמן יוסף וחוה	בן
פריימן חיים וחנה	בן
צבילינג אלכסיי וליאורה	בת
קיציס אפרים ואילנה	בן
קלמפנר זאב ואחוה	בת
שונקס צבי ודבורה	בן
שולביץ חיים ויפה	בת
שוקרון דייר קלוד ובאטריס	בת
שטיינמיץ ברוך ומושקה	בן
שלזינגר ברוך ונחמה	בן
שמעי יוסף וריטע	בן
שריקי יורם וגאולה	בן

יזכו ההורים לגדלם
לתורה לחופה ולמעשים טובים

המלחמה על הכבישים העוקפים

ההסדרים שהושגו השבוע בין השר שמעון פרס ליאסר ערפאת בטאבה, מותירים את הנוכחות הישראלית הנוכחית ביהודה ושומרון לעוד שנה וחצי לפחות. צה"ל יחל בהערכותו המתחדשת רק אחרי הבחירות לרשות הפלשתינית, וזו ב־3 שלבים תמשך שנה וחצי. בתקופה זאת, צריכה ישראל למצוא מענה שיאפשר ל־150 אלף היהודים החיים בשטחים אפשרות של חיי שיגרה. המפתח לכך הוא הרחקתם ממוקדי חיכוך, ואת זה אפשר להשיג בסלילת 13 כבישים עוקפים. התוכניות קיימות, אלא שעכשיו מתחילים לקצץ בהן.

מאת א. פאר
סופרנו הצבאי

הם חילקו ביניהם את העבו־דה.

בעוד שמעון פרס טס במסוק כמעט צמה, הלוך ושוב בין ירושלים לטאבה, שם הוא מס־כם דברים עם יאסר ערפאת, עוסק כאן, יצחק רבין בפגישות עם ראשי המתיישבים החרדים לבטחונם האישי ובטכסים. ולא מדובר בסתם טכסים, אלא כאא־לו שרבין מייחס להם חשיבות רבה בתוך התהליך, כמו הטכס שבו השתתף ושבמהלכו גזר את הסרט והכריז בכך על חנוכת כביש עוקף יריחו. רבין, כאיש צבא, יודע שאחרי שצה"ל יתפנה מיהודה ושומרון, ובישובים הר־בים ישארו 150 אלף יהודים העבור זירת ההתמודדות לכבי־שים. שם יהיה חיכוך עצום בין היהודים לפלשתינים ואם רוצים להקטין את החיכוך הזה חייבים, מהר, לסלול עוד כבישים רבים שעליהם יסעו בעיקר יהודים ושיעקפו את אזורי ההתיישבות הפלשתינית הצפופה.

הרעיון אינו חדש והתוכנית מתגלגלת כבר שנים רבות, אלא שעכשיו כשמתקרבים לרגעים המכריעים ברור לכל שאי אפ־שר לדחות עוד את הדברים וצ־ריך לעבור לשלב המעשי. ולמ־רות שההחלטה הסופית טרם נפלה, מותר לגלות שהעבודה כבר בעיצומה. אז נכון שזה לא כל הכבישים, אך מתוך 13 כבישים עוקפים שתוכננו אחד כבר הושלם, וזה הכביש העוקף את יריחו ושבטכס חנוכתו השת־תף לפני ימים אחדים רבין, עוד שניים נמצאים כבר בעבודה ועוד 10 אחרים התכנון שלהם הושלם ואם מע"ץ יקבלו את האור הירוק תתחיל בהם העבו־דה והיא תעשה בכל הכבישים במקביל כדי שאפשר יהיה לסיים את העבודה מהר ככל האפשר ושחלקי החציבה לא יגלשו עמוק מדי לתוך החורף הקרב ובא.

לאלו יש להוסיף עוד 3 כבי־שים חדשים שצה"ל מבקש לס־לול, לשימושו, והנדרשים כתוצ־אה מיציאת צה"ל ממרכזי הע־רים וההתרכזותו במרכזיים חדשים.

רשת מפותלת של כבישים

מעניין לראות מה מתוכנן, באיזה אורך יהיה כל כביש, כמה הוא יעלה?

עוקף טול כרם: ממזרח לטול כרם, בעומק השומרון מצויים הישובים אבני חפץ, עינב, חר־מש, שא־נור ושבי חברון ומשם מובילה גם דרך רוחבית לשכם ולאלון מורה. הישוב, טול כרם, ימנע את הצורך להכנס לעיר ויאפשר נסיעה ישירה לאבני חפץ ומשם לעינב וכך הלאה. אורכו של כביש זה יהיה 10 קילומטרים ובשל חשיבותו הר־בה בכל מקרה, ניתן אישור לע־בוד עליו עוד לפני כל האישורים האחרים, ומי שיצא לשטח יוכל כבר לראות את הטרקטורים המפלסות.

אלון מורה — הבקעה: היום כדי להגיע או לצאת מאלון מורה יש צורך לעבור רצף גדול מאד של ישובים ערביים ובציר המ־רכזי גם את העיר שכם. אך בין הישוב אלון מורה לדרך אלון יש מרחק של 11 ק"מ ולפי התכנון מוצע לסלול כביש חדש שיחבר בין הישוב לעבר מכורה ומשם תהיה התחברות קלה עם דרך אלון ועם הבקעה. הדרך קשה למעבר ולכן גם תהיה קשה לס־לילה וההשקעה בכביש זה מו־ערכת בכ־17 מיליון שקלים.

איתמר — אלון מורה: הישוב איתמר מצוי מזרחית להר ברכה ויצהר מדרום לשכם. באזור זה היו בעבר פיגועים רבים והכ־פריים שם נמנים על הקבוצות הקיצוניות ביותר בקרב ארגוני הטירור. הכביש החדש אמור לחבר את אלון מורה לאיתמר ומשם ליצהר, בדרך קשה אמנם אך כזו שתביא לכך שהמסלול כולו יהיה נקי מישובים ערביים. 13 ק"מ וההשקעה הנדרשת תגיע ל־26 מיליון שקלים.

כביש אלון — שילה: את השומרון חוצים היום שני כבי־שי אורך עיקריים. הכביש מי־רושלים לרמאלה ומשם לשכם, והשני הכביש ממעלה מכמש לעבר כוכב השחר ושילה. הי־שוב שילה למרות היותו מרוחק 6 ק"מ מציר אלון, לא יכול לה־תחבר בשל העדרו של כביש. אילו היו לא רק מתיישבי שילה אלא גם יהודים אחרים יכולים להגיע בקלות לציר אלון, שהפך בשנים האחרונות לציר תנועה יהודי מרכזי. ב־13 מיליון ש"ח מוצע עתה להשלים קטע חיבור זה.

עוקף רמאלה צפון: הישוב הערבי הגדול ברמאלה מיועד להיות מרכז פלשתיני שלטוני. המעבר דרכו כבר גבה דמים רבים ולפי התוכנית מוצע לס־לול שני כבישים שיעקפו את העיר, אחד מדרום ואחד מצפון. זה הצפוני יחבר מכביש מספר 60 ועד לישוב עופרה. נכון, רק 5 קילומטרים אך עלות העבודה המוערכת כ־18 מיליון ש"ח. יהיה צורך במסלול זה לעבור מכשולים קרקעיים לא פשוטים.

עוקף רמאלה דרום: אחד הכבישים העוקפים החשובים שלא בכדי כבר עובדים עליו עכשיו כשיסתיים יהיה אורכו 12 ק"מ והוא יחבר בין עופרה למכמש וימנע את כל הצורך להגיע לישובי אזור עופרה בד־רך כביש ירושלים רמאלה. מעכ־שיו ניתן יהיה להגיע לכל הישו־בים היהודיים בנסיעה רצופה אחת נקיה כולה מישובים ערביים. נכון שהיא תהיה ארו־כה יותר, אך גם בטוחה יותר.

עופרה — בית אל: כביש קצרצר, רק 5 קילומטרים שיחב־רו בין בית אל, מהישובים הגדו־לים במטה בנימין הישר לעופרה ומשם בכביש שהזכרנו קודם, עוקף רמאלה דרום יוכלו הכל לנסוע הישר לירושלים או לבק־עה תוך עקיפת כל הישובים הערביים.

שפריס — חלמיש: כמה קי־לומטרים מזרחית לקו הירוק באזור שמצפון ללוד נמצא הי־שוב עופרים. עוד יותר מזרחה נמצא הישוב חלמיש וממנו ניתן כבר בקלות להגיע לישובים יהודיים רבים כמו נחליאל, טל־מון א' וב', בית אל וכו'. אלא שהכביש יהיה באורך 9 ק"מ ויעלה 10 מיליון ש"ח.

נחליאל — טלמון: יש אב־סורדים. מהחלונות של טלמון רואים את נחליאל וליהפך. אך בין שני הישובים, מפרידים 5 קילומטרים שאילו היה שם כביש היה נוצר רצף מצויין בין 2 קבוצות של ישובים יהודיים וכדי שיהיה הרצף מתוכנן כבישון קטן זה בעלות של 8 מיליון ש"ח.

נעלה — ראש כרכה: בעיקרון אותו המצב כמו בכביש הקודם. מחסור בכביש קטן של 5 ק"מ מונע חיבור בין עוד 2 קבוצות של ישובים יהודיים. ההשקעה: 12 מיליון ש"ח.

פסגות — כוכב יעקב: לפני כחודש ביקר ראש הממשלה יצחק רבין בשומרון. הביאו או־תו אל גדרות אל בירה שליד רמאלה והראו לו את הישוב פסגות שהוקם מטרים בודדים משכונת הערבים. כדי להכנס אליו וממנו יש לעבור ריכוזים ערביים גדולים מוצע עתה לס־לול כביש מפסגות דרומה־מזר־חה לישוב היהודי כוכב יעקב שינטרל את הכביש הנוכחי שעו־בר דרך אל־בירה. מה זה מוצע? זה כביש הכרחי שכבר מצוי בסלילה. 7.5 ק"מ יהיה אורכו, 15 מיליון ש"ח.

עוקף יריחו: הכביש כבר הושלם ומוזג בטכס רב משתת־פים. מצומת בית הערבה לצרך ועד לישוב נעמי שמצפון ליריחו. 18 ק"מ וההשקעה מתקרבת ל־25 מיליון ש"ח.

עוקף בית־לחם: כביש זה אמור לחבר את ירושלים להר גילה. תוך עקיפת העיר בית־לחם ופרזות ציר מרכזי לעבר ישובי גוש עציון. במסלולו נחצ־בו כבר מנהרות ארוכות ועתה עובדים על כמה גשרים ומגד־רות חדשות. אורכו 8 ק"מ והוא מצוי בעבודה אינטנסיבית.

אחד־ארבע־אחד

בז כינרתי, יועצו של ראש הממשלה לעניני התיישבות, שמונה השבוע לעמוד בראש הועדה המשותפת לממשלה ולנציגי המתיישבים ביש"ע, החלטה שנתקבלה בפגישה בין רבין לנציגות המתיישבים, בא בסוף חודש יוני לקיטריה. דווקא שם נקבעה פגישה סגורה בהש־תתפות שר האוצר בייגה שוחט, ראשי מע"צ הציני צה"ל וחרושת הבטחון לדיון בנושא שבו עוס־קים רבים והוא הכבישים העוק־פים ביהודה ובשומרון.

כינרתי מהיועצים היותר מקורבים לראש הממשלה הנקרע בין אהבתו החמה למתיישבים ובין רצונו לסייע ליצחק רבין, ישב רוב שעות הדיון והרהר.

הוא צפה באנשי מע"צ הפור־שים מפות על הקיר ומציגים תוכנית של 13 כבישים עוקפים באורך כולל של 112 קילומט־רים. בן ציון סלמן, מנכ"ל מע"צ הסביר על איזה כביש כבר עוב־דים ובאיזה עוד לא נגעו, דיבר על הציוד ומספר האנשים שידר־שו לעבודה, על משכי הזמן, על הצורך להבטיח בצורה טובה יותר את העובדים. ורק לבסוף הגיע לעיקר: עלות העבודה תהיה בין 350 מיליון שקלים ל־400 מיליון.

השר שוחט קפץ, רצה לומר משהו, אבל כששוחט שהוא נכנס לתוך דבריו של סלמן, חזר בו ואמר "טוב, טוב, תגמור להגיד מה שיש לך להגיד ואז אבקש את רשות הדיבור".

ומנכ"ל מע"צ המשיך: "ישב־נו זמן רב בצוותים שונים, בעת שתכננו איך כבישים אלו יראו אמר. לבסוף הגענו למסקנה שנבנה כביש "חכם".

"מה זה בדיוק, נשמעו שאלות מכל עבר, מצד האנשים הלא מקצועיים.

"כביש חכם" הסביר סלמן, הוא שם שניתן בלשון המקצו־עית שלנו לאותם כבישים באזורי ההתיישבות של ישראל. מדובר בכביש דו מסלולי בעובי של 20 ס"מ, עם אבן או אדמה דחוסה מלמטה, כ־7 מטר רוחב ועוד שוליים די רחבות שאפשר לפ־תח עליו מהירות נסיעה של 70 קמ"ש. זה לא כביש ירושלים־תל אביב, אמר איש מע"צ אבל בהחלט כביש שיענה על הצר.

(המשך בעמוד ט')

מפת האיזור שבו ייסללו הכבישים

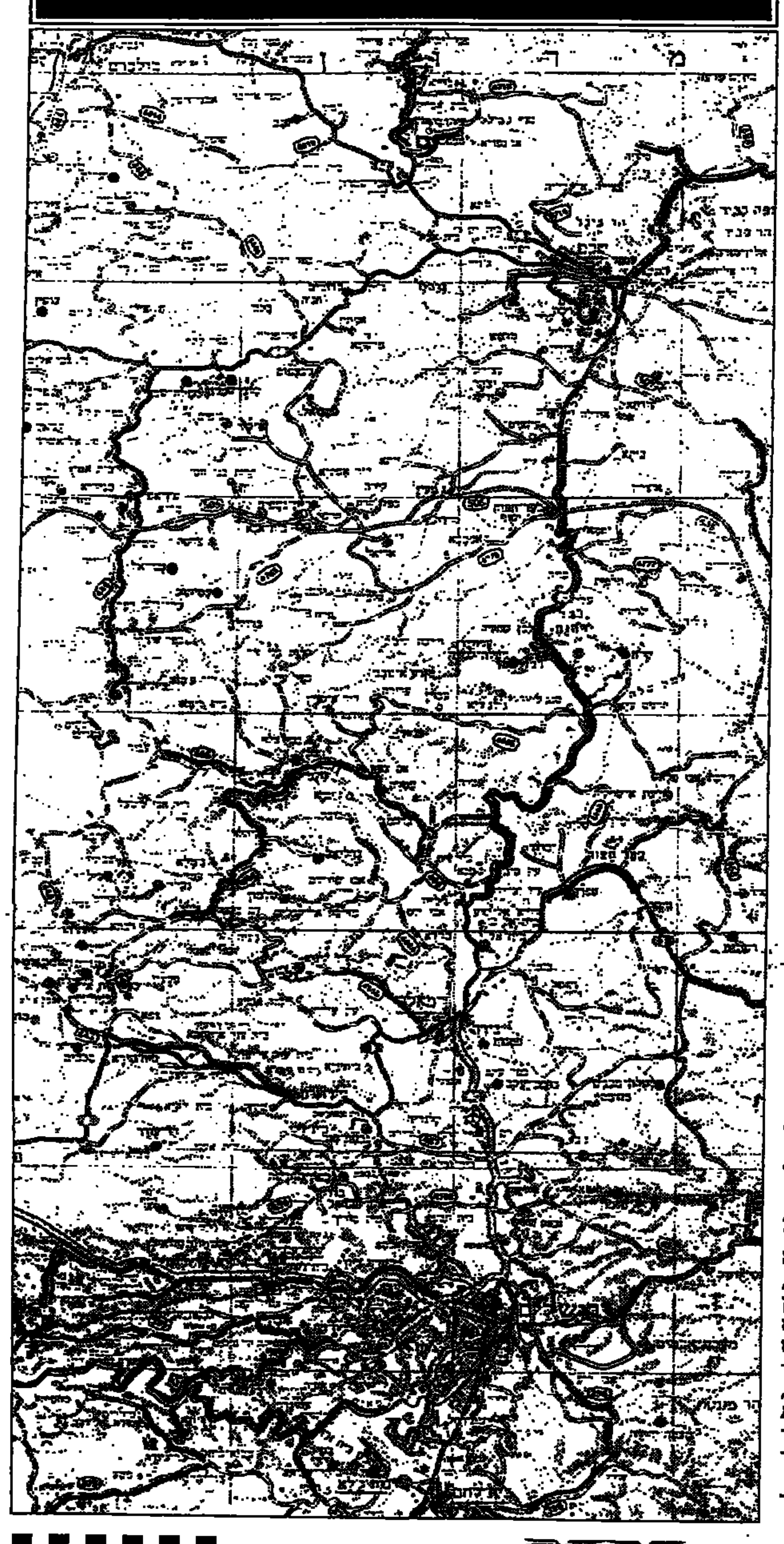

שיעור קרואטי לסרבים

יוסף לביא

אם בוחר למצוא גיחוך במ־רביה, הייתה זו זעקת הסרבים נגד "התיקת השלום" מול מה שהקרואטים עשו להם בקר־איינה. איפה הערבים שאלו, איפה המעצמות? איפה כל אלה שתמ־כים "ליבות בידיו נגד דבריב באלה הסרבים שבמשך "בולה" מארבע שנים עשו את כל אלה "צוחק, כשהם ... אהדי נתה על הפרימוריות שבבבורותיהם, בכל מקום שבו יכלו להתגבר על שכניהם — כשהם מצפצפים על כל הפניות האחרונות של האו"ם ועל מה שנקרא דעת הקהל העולמית — בוזים באותו מישור ניתן להם.

בכל אנושי הוא תמיד סבל, וכשמדובר במלחמה ברוב המק־רים רוב הסובלים הם חפים מפשע. לכן קשה לשמוח לאי־דם של הסרבים בקרואטיה, שתוך 3 ימים מצאו את חלום העצמאות שלהם מנופץ ואת עצמם כפליטים ברבבותיהם, שאיש אינו רוצה בהם. אף על פי כן, אי אפשר היה להתחמק מהאירוניה שבקריאות החמס של הסרבים.

ההנהגות ה"עולם" פשוט הו־כיחה פעם נוספת, שאין כמו קביעת עובדות בשטח כדי לק־בל את חותם ההשלמה של אומות עולם. בוסניה, שהלכה בעקבות קרואטיה בהכרזת עצמאות, מנ־סה במשך השנים האחרונות לעצור את הסרבים בעזרת האו"ם והעולם. תרומת העולם התבטאה בעיקר באמברגו על הספקת נשק לאיזור, אמברגו הפוגע בעיקר לבוסנים המוסל־מים, שכן הסרבים קיבלו כל הזמן נשק ותחמושת מאחיהם באיזורים הסמוכים. התערבות האו"ם ומדינות נאט"ו, סוייגה כלכתחילה כעזרה הומניטרית.

הסרבים, בינתיים, המשיכו לנגוס, נגיסה אחרי נגיסה, בהטו־ריטוריה הבוסנית, עד שהפכו אותה ברוב למיעוט. גם הפרו־בוקציות של הסרבים נגד חיילי האו"ם לא הזיזו את האו"ם ואת המעצמות לעשות כשהו ממשי לעצירת המיתקפה הסר־בית. הקרואטים למדו את הלקח — ונתנו לסרבים שיעור בפתרון קונפליקטים אתניים.

באלימות המזעזעת של הכל נגד הכל, ביוגוסלביה השטופה רשותתת הדם, נחשפו פתאום השבוע הסרבים בקרואטיה למ־כה מהירה ומוחצת. שבבת אחת שמה קץ להתבססות זוחלת של המיעוט הסרבי, שבכל ארבע שנות העצמאות הקרואטית יצר לעצמו מובלעת אוטונומית באי־זור קראינה, בין זאגרב הבירה לבין חוף הים האדריאטי.

יוגוסלביה, פדרציה רופפת של מיעוטים בעלי היסטוריה ארוכה של עויינות דמים באיזור חסר הרחמים של הבלקן, החזי־קה מעמד, מאז תום מלחמת העולם השניה, תחת המישטר הקומוניסטי של מפקד הפרטיז־נים המרשל טיטו. כשהתפרק השילטון הקומוניסטי, יחד עם קריסת הגוש הסובייטי, התברר מהר מאד שהאיחוד הכפוי לא איחה את הקרעים ההיסטוריים.

הקרואטים היו מהמורדים הראשונים לנצל את המהומה הכללית ביוגוסלביה המתמוט־טת, כדי להגשים את חלום העצ־מאות וליצור מדינה נפרדת מהפדרציה שנשלטה בעיקר בי־די הסרבים מבלגרד. למעשה, הם לא השלימו גם בשנות הפ־דרציה עם הכפיפות למסגרת אחת, שנותני הטון בה הם הסר־בים השנואים עליהם, אך אז לא יכלו לפרוש.

במלחמת העולם שיתפו הק־רואטים פעולה עם הגרמנים בר־צון רב, במסגרת המישטר האוס־טאשי, לצד יסודות אחרים בבל־קן הכבוש. הסרבים, הקרובים קירבה אתנית לרוסים הסלבים, היו באופן כללי מעורבים בהת־נגדות לכובשים הנאצים, כשה־מרשל טיטו עומד בראש המערך הפרטיזני, שניצל את הטופוגר־פיה הקשה של הרים ויערות כדי למנוע מהגרמנים את השליטה המעשית על שטחים נרחבים באיזור.

אך הסרבים לא נטו לוותר לפורשים. הם פעלו בשני מישו־רים: סרביה עצמה, היורשת של שם הפדרציה יוגוסלביה, השו־תדלה להחזיר לעצמה את תחו־לת הפדרציה על ידי הרחבת תחום השטחים שהיא חולשת עליהם. במקביל, עודדה את הריכוזים הסרבים, שמצאו את עצמם כגיסים מבודדים בתוככי טריטוריות של קבוצות אתניות אחרות שהכריזו על עצמאות, להתבצר כגוף נבדל — שבמ־שך הזמן ינסה ליצור רצף טרי־טוריאלי עם סרביה הראשית.

* * *

ההתנהגות של מדינות קומו־ניסטיות, שהתמוטטות המישטר הטוטליטרי, הקומוניסטי, שלהן הפכה גם להתפרקות המסגרת הלאומית, לא נשארה רק מחלת יוגוסלביה. כך נפרמה ברית המועצות עצמה מהר מאד לאר־ץ תפרית, עם פרישת הרפוב־ליקות הבלטיות בזו אחר זו מרכזי — כשבתוך רוסיה עצמה נמשכת התסיסה של מחוזות מורדים בצ'צ'ניה, השואפים להפרדה עצמית ולעצמאות. כך גם התפרצו הרי געש של היסודות טבעיים, שעד אז רוכ־זו בבידודי האימפריה האדומה, ברוב מדינות חבר העמים, שכל אחת מהן מורכבת משעטנז של לאומים המתקשים להתגורר זה עם זה. וכך גם נפרדה צ'כוסלו־בקיה, אם כי שם נעשה הדבר ברוח טובה פחות או יותר. אך בשום מקום לא הגיעה ההתפר־קות למימדים כה אלימים וכה חסרי תקוה כביוגוסלביה לשע־בר.

בכל אחת מהמדינות העצ־מאיות שקמו על קיברה של הפדרציה לשעבר נשארו מיעו־טים ניכרים של הקבוצות הא־תניות היריבות. וכמעט בכל אחת התפרצה האיבה העמוקה הישנה למלחמה של הרג הדדי. אין שם טובים ורעים. כולם עושים הכל לכולם. אך השבוע הגיעה קרוא־טיה לכותרות הראשיות.

מה שנקרא העולם לא זו בל־בד שלא גילה הזדעזעות, אלא שכמה גורמים בולטים מאד בתוכו אפילו סייעו לקרואטים להביס את הסרבים שלהם — או לפחות סבורים עתה שהמצב החדש מציע הזדמנויות רציניות לקידום סיכויי התפשרות בפדר־ציה המפוררת, ובמיוחד בבוס־ניה.

מיתקפת־הנגד השבוע בקר־איינה משקפת את חילוקי הד־עות והאינטרסים בקרב המעצ־מות ביחס למה שהעולם צריך לעשות בבלקנים. בחזית זאת חוצים הקווים בין המדינות בצו־רה שונה מזו שמחלקת אותם בדרך כלל. ארצות־הברית וגרמ־ניה, התומכות בשקט בקרוא־טיה, מוצאות עצמן נגד בריט־ניה, צרפת, וכמובן רוסיה, המ־צדדות בסרבים.

וושינגטון שיחקה תפקיד חשוב, אם כי בעיקר מאחורי הקלעים, בהצלחה הקרואטית. ארצות־הברית היתה מהראשו־נות להכיר בקרואטיה כשהכרי־זה על עצמאות, למרות שבקרב בעלות בריתה המערביות היתה התנגדות לצעד שנתן תנופה להתפרקות הפדרציה היגוסל־בית. אחרי שהסרבים, שרצו כמובן לשמור על הפדרציה שהתנהלה בראשותם, פתחו בסידרת התקפות על הקבוצות האתניות האחרות, מצא הבית הלבן את עצמו בדילמה קשה.

דעת הקהל האמריקאית, הסולדת מהתערבות צבאית בסיכסוכים שאין להם השפעה ישירה על האינטרסים האמרי־קניים, גילתה דווקא אהדה לנפג־עי התקפנות הסרבית וחלקים רחבים בתוכה קראו להפעלת כוח כדי לעצור אותה. אך הנ־שיא קלינטון נטה להקשיב לאו־תם יועצים שהציגו את הבלקן כדרך ללא מוצא. ההיסטוריה הפרועה והאכזרית שלו, יחד עם הגיאוגרפיה הקשה שלו, הופכים כל התערבות למסוכנת ביותר. הנסיון של חיילי האו"ם בחודשים האחרונים אינו מעודד איש להכניס לשם את הראש הבריא שלו.

קרוע בין דרישות בציבור ובקונגרס לפעול בצורה יותר נמרצת לבין הסיכונים הברו־רים, השתדל ביל קלינטון לר־צות את שתי הנטיות — על ידי השתתפות תחת דגל האו"ם, במשימות הומניטריות ולא קרביות. אך זוהי מדיניות שאי־נה מספקת איש. המיתקפה הק־רואטית נתקבלה בוושינגטון באנחת רווחה. סוף־סוף קם מישהו ללמד את הסרבים הסו־ררים לקח כזאב ומשכבו גם אם אלה, בעצם, סרבים אחרים. הניצחון הקרואטי עזר גם בהד־זית הבוסנית עצמה, כשהמיתק־פה הורידה את הלחץ הכבד מעל ביהץ' — עיר החסות — שהמ־צור עליה היה משום סטירת לחי לאו"ם ולמעצמות.

* * *

האמריקאים לא התפתו בתחושת הנקמה המתוקה, מסתבר שוושינגטון לא הופ־תעה מהצעד הקרואטי, ואולי אפילו סייעה לו ביותר מבחינה פסיכולוגית. מאז הענקת ההכרה הדיפלומטית לקרואטיה שיגרו האמריקאים קצינים בכירים להדריך את הקרואטים. הגיר־סה האמריקאית הרשמית היא, שמדובר בהדרכה לגיבוש צבא המכיר בדמוקרטיה. אך קשה להגיד שהמתקפה של השבוע, גם אם לא היו מעורבים בה ישירות, הוצאה לפועל למורת רוח של האמריקאים. להיפך־ מן יש גם תירוץ טוב: הקרוא־טים לא עשו מעשה תוקפני. הם בסך הכל כבשו חזרה את של־הם.

ספק, עם זאת, אם על ידי כך ירפה הלחץ על הבית הלבן. תמונות רבבות הפליטים הנוד־דים מבתיהם, בין־ספוד ובין מלחץ, אינן עשויות לתת מנוח ללחץ דעת הקהל. אלה רק מב־טיחות שהסיכסוך ימשיך להטר־יד את העולם ולתת לו הרגשה רעה. מאידך, הפליטים הסרבים האלה המגיעים לבוסניה ומגר־שים את הקרואטים ואת המוסל־מים כדי לקחת את בתיהם — ובאותה שעה גם מהווים תיגבו־רת של 30 אלף לוחמים חדשים לסרבים המקומיים — מבטיחים שהסיכסוך בבוסניה לא יסתיים, וגם לא הלחץ על הבית הלבן לעשות משהו יותר משכנע לסיום ההרג ההדדי.

לעומת זאת, התגלתה השבוע רוסיה כמי שנחושה לעשות מש־הו, ובדרך להפגין את רצונה להגן על האינטרסים שלה בבל־קן. הרוסים השתדלו גם בעבר לרכך את ההתנגדות הבינלאו־מית לתוקפנות הסרבית. אך ההשתדלות הזאת היתה מאופ־קת כלפי חוץ. מוסקבה לא רצתה להופיע כתומכת גלויה בצד הלא־אהוד בסיכסוך. אך הש־בוע נכנס בוריס ילצין לעובי הקורה כשחקן ראשי, כשהוא מנסה לתפוס מקום של פותר הבעיות באיזור.

רוסיה שלחה הודעת זימון למנהיגי סרביה וקרואטיה להת־ייצב במוסקבה, כדי לדון שם בהרגעת המצב, ואולי אפילו במציאת פתרון. גם בימי הקומו־ניזם לא היתה למוסקבה שליטה של ממש ביוגוסלביה. טיטו המורד בסטאלין נשאר עד הסוף עצמאי בדרכו הקומוניס־טית, גם אם נזהר לא לעבור את הגבול להזדהות עם המערב. אך מוסקבה עדיין רואה ביוגוסלביה לשעבר טריטוריה שיש לה בה ענין לגיטימי, במיוחד כשזה נוגע לקרובים הסרבים. מאותו טעם עצמו, לא התלהבו הקרואטים מההזמנה. אך הלחץ הרוסי, והד־אינטרסים המשותפים, יביאו או־תם יחד בסופו של דבר. בוריס ילצין גם הגביר אתמול את הל־חץ, כשהוא דורש בתוקף כינוס ועידה של מנהיגי סרביה, קרוא־טיה ובוסניה.

רוסיה הגבירה לאחרונה את תחושת הביטחון העצמי, והיא תובעת את מקומה הישן כמעצ־מה גלובלית. ילצין אינו רוצה שהמישחק יתנהל רק על פי הכללים האמריקניים. — שגם הם אינם מגלים יכולת לעשות הרבה. בוריס ילצין עוד לא יצא ממש מהבוץ של צ'צ'ניה, אך הוא מאמין בכוחו לעשות סדר כלשהו בבלקן.

* * *

בסבך הבלקני הזה נאחזות גם מדינות אחרות, שיש לזו אינ־טרסים מנוגדים. גרמניה, שיש לה עוד את הסנטימנטים היש־נים — מאז היותה קרואטיה בת

(המשך בעמוד ט')

ארגון נשות גור

הארגון מזמין את הבנות מכל הסניפים

לכינוס עולמי

להתלכדות ולהתחזקות לקראת יום השנה של הרבנית

סדר היום כדלהלן:

10:30 - מפגש בבנין המחודש של בית יעקב אוליפנט רח' אחד העם פינת רח' בצלאל יפה 8 ת"א

לפעילות חברתית חוגית

בנות המחזורים ב,ג - יחולקו ע"פ תכנון מוקדם מראש

בנות המחזורים ד,ה,ו כולל נשואות - באולם ביה"ס

בנות מחזור א' - לא תוכלנה להשתתף בכנס מפאת אילוצי מקום

בתוכנית

* דיון מונחה בנושא הצניעות

ארוחה קלה

15:00 - כינוס מרכזי באולם "אוהל שם" ברח' בלפור 30 תל אביב

בתוכנית

* ברכת הרבנית מגור תליט"א * פאנל בהשתתפות אנשי מקצוע

* הרצאה מפי הרב י. וינברג שליט"א * הופעות הסניפים מהארץ ומחו"ל

רכישת כרטיסים חובה.

הסעות מאורגנות מכל רחבי הארץ

מפאת מספר המקומות המוגבל

נצוי להצטייד בשתיה וכמזון

הולנדר

מקור הבדים החדשים

דיזנגוף 127 תל-אביב (בחזית)

מכירת סוף העונה

הנחות מ 20% עד 50% על כל סוגי הבדים

הצעה מיוחדת במינה*

* כל קניה מעל ל-300 ש"ח, תזכה אותך בהשתתפות בהגרלת

כרטיס טיסה ללונדון או פריז

המבצע יערך החל מיום ד' ט"ו באב ועד יום ד' כ' באלול

ההגרלה תערך ביום ג', כד' אלול

טלפון: 03-5223642 / החנות פתוחה גם ביום ג'

ירושלים

עיריית ירושלים

האגף לתרבות תורנית

האירוע המרכזי של הקיץ

ביטוב

בנייני האומה, י"ט - כ' מנחם אב תשנ"ה (15 - 16 באוגוסט 1995)

הפעילות בין השעות 10:00 - 14:00 ; 16:00 - 20:00

נשות החיל נוהרות כהמונהן לאירוע הארצי בית טוב

תוכניות מגוונות לכל המשפחה

פעלולים: חוות החיות ★ נחשים וזוחלים ★ שמכונה מתוחכמת

מיצגים: נקודה יהודית ★ בובות מספרות ★ סיפורי חסידים ★ אור קוליים

מופעים: הצגת מסך ★ מופעי זמר ★ מפוחיות פה ★ עולם הדממה

סדנאות: ★ קיפולי נייר יפניים ★ אומנות כור ★ אומנות בפימו

מכירת כרטיסים בקופות בנייני האומה בלבד

החל מהשעה 09:00

לא תתאפשר כניסה לילדים מתחת לגיל 3

המחלקה להסברה

صورة عن الاصل

صكنا من الأهل

"החינוך" — במהדורה מהודרת

ע"י הוצאת ספרים אשכול

אחד הספרים המיוחדים אשר מלווה את עם ישראל, זה כשבע מאות שנה הוא ספר החינוך, המיוחס לרבי אהרן הלוי זצ"ל (על פי השער בדפוס ראשון ומציאה) אשר כפי הנראה היה מתלמידי תלמידיו של הרמב"ן.

חיבור נפלא זה יועד על ידי המחבר ברוב ענוותו עבור הנערים. וכפי שכתב בהקדמתו "על כן ראיתי טוב, אני הדל באלפי, תלמיד התלמידים שבזמני, איש יהודי מבית לוי ברצלוני, לכתוב המצוות על דרך הסדרים וכסדר שנכתבו בתורה זו אחר זו. לעורר לב הנער בני והילדים חבריו, בכל שבוע ושבוע. אחר שלמדו אותו הסדר בחשבון המצוות, ולהרגיל אותם בהן, ולהנפיס מחשבתם במחשבת טהרה והחשבון של עיקר, טרם שיכניס בלבם חשבונות של שחוק, ושל מה לך, ומה בכך... וכפי שהוסיף באגרתו אולי יתעוררו יותר בהן מתוך כך הנערים. ישימו לב בהם בשבתות ובחגים, וישובו מהשתגע ברחוב הערים... לאור באור החיים".

אך למעשה הפך ספר זה לאבן יסוד לכל דורש ה' אשר אפשר לומר עליו גם כי יזקין לא יסור ממנו. גם נערים גם זקנים יהגו בספר זה ויירוו צמאונם ממנו איש כפי השגתו. ואף אפשר לשמוע על כך עדויות נאמנות מפי אלו איזור הורגלו בספר זה, ואשר הדקינו עמו, כי בכל שבוע ושבוע בשמם אל הקודש היא שבת מלכתא לאחר שהגו בספר הלזה, מלווה אותם ניחוח מיוחד של ידיעת המצוות, מהותם, שורשם, והנהגתם, כפי אשר שתם המחבר בכל ספרו. ישנם הרבה שרשי מצוות אשר גילה בהם המחבר הרבה מתורות הנפש היהודית והתעלותה על ידי קיום המצוות, עד שרבות מאמרותיו הפכו נכסי צאן ברזל אצל גדולי הדורות, ובפרט בספרי החסידות והמוסר. כגון "אדם נפעל כפי פעולותיו" במצוה ט"ז לגבי איסור שבירת עצם בפסח, שאפילו אדם רשע גמור בלבבו אם יערה רוחו וישים השתדלותו ועסקו בהתמדה בתורה ובמצוות אפילו שלא לשם שמים מיד ינטה אל הטוב וימית היצר הרע **כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות.**

וכמו כן כותב יסוד נפלא במצוה שע"ג לגבי איסור טומאת הנזיר למת, מדוע יהיה חמור יותר מכהן הדיוט, התשובה, כי האדם אחר הזירו לה' פעם אחת, תקווה יש בו לקדש עצמו ולהוסיף יום יום בטובו, ומן השמים מסכימין על ידו. ואחר שהזיר אפילו יום אחד יסתייע וישלים כל ימיו בטהרה.

ועם ישראל אף הם השיבו בהדערצה עמוקה למחבר הספר, והגו בו תמיד ביחיד ובציבור. ועידו על כך כל המהדורות הרבות של ספר זה, אשר כל אחד קושר לו כתרים מכתרים שונים בכדי להגישו ביותר חן לכלל ישראל.

אין כמו "ספר החינוך" הזה מתאים ללימוד ולחינוך הנערים הצעירים וכן לחינוך הקהל שמסיבות שונות ומשונות אין להם ידע ביסודות היהדות ובעוהשי"ת ע"י ספר החינוך הזה יגלו את התעלות הרבות הגלויות שיש במצוות התורה ואחר־כך יזכו להשיג גם עומק החכמה שבה עד שיקויים הכתוב "ומלאה הארץ דעה את ה' וגו'".

והשתא בואו ונחזיק טיבותא להרב ויגפלד בעל הוצאת "אשכול" אשר אין זו להם הפעם הראשונה אשר הם מהדירים ספר זה. אך עתה הגדילו לעשות בטוב טעם עד אשר אפשר לקרוא ולומר פנים חדשות באו לכאן.

גוף הספר עצמו באותיות ענק ומאירות עיניים, ואף כל מצווה ומצווה מחולקת לקטעים לפי בנין המחבר, מהות המצווה, משרשי המצווה מדיני המצווה. דבר אשר מקל על הקריאה והחיפוש במצוות ארוכות. ואף גם זאת עשו אשר העמידו שני מפתחות מפורטים בראש הספר ובסופו למען ירוץ בם הקורא בבואו לבקש את אשר חפץ. המפתח הראשון מפורט על פי נושאים, תחת הכותרת שבת מופיעים המצוות הקשורות לשבת. וכן תחת ראש השנה וכן כל מועד ומועד וכו'.

המפתח השני מקיף את הספר כולו על מצוותיו על ידי אותיות א־ב, ועכשיו אם נחפש את מצוות "מעשר שני" ולא נזכור באיזור פרשה כתובה היא בתורה, עיון קצר במפתח באות מ' ובאנו מיד אל המקום אשר אנו מבקשים, וכן חליצה באות ח', דשן באות ד'.

ומה נאה הרעיון להדפיס בסוף הספר "ילקוט למועדים מיוחדים" כגון בר מצווה, חנוכה, ט"ו בשבט ל"ג בעומר חמשה עשר באב וכו' אשר מופיעים בו דינים ומנהגים הנוהגים בימים אלו בקצרה.

כל הקורא בספר זה ורואה את המלאכת מחשבת מעשה ידי אמן, ירחיב לבבו מחדוותא דאורייתא ויענה ויאמר אכן חכמה מפוארת בכלי מפואר. ואף אנו נברך את העומדים בראש הוצאה זו שיזכו הלאה לפאר את נכסינו הרוחניים במלבושי הוד והדר.

י. ח.

"מאורי שערים"

בתורת חובות הלבבות מהגאון רבי אריה זאב גורביץ זצ"ל ראש ישיבת גייטסהעד

רבינו הגר"א בביאורו לספר משלי כותב: כי הלומד בספר צריך לידע מי חברו, כי אם יהיה המחבר גדול בחכמה בודאי יהיו בספרו חכמות גדולות וכן ביראה וכן בתורה עכ"ל. במילים קצרים וקולעים אלו פותח הגאון רבי אברהם גורביץ שליט"א ראש ישיבת גייטסהעד את ההקדמה לספרו של אביו מאורי שערים.

הספר שנדפס לפני כחמשה עשר שנים אזל מן השוק, כי הספר מכיל קובץ מאמרים ורעיונות שנאמרו מפי ראש הישיבה שהי' עסוק ראשו ורובו בסדרי נשים ונזיקין, כפי שהוכח בספריו הידועים והנפלאים שנתקבלו בעולם הישיבות "ראשי שערים" בסוגיות החמורות בנשים נזיקין, ו"הארא דבי רב" הערות והארות דף על דף על כמה מסכתות, ושמעתתי מיבדרן בעולם הישיבות, וכפי מה שהעמיד במשך עמדו על משמרתו בראשות הישיבה הגדולה בית יוסף דגייטסהעד, שהוא מבצר התורה הגדול ביותר באירופה אלפי תלמידים מופלגים שמהם יסוד ופינה לרוב מרביצי תורה באירופה ובתפוצות.

בין השיטים אנו מוצאים כמה שתבע והזהיר ותבע מבן ישיבה האיך להתענג על ה' בעת לימוד התורה ולא להרגיש כלל את הסובב אותו, והאיך צריכה תפילה להראות, וללמוד המוסר מה צורתה ותכליתה, על כן אינו מן הפלא שאחר כל העמל והיזע שהכניס בתלמידיו זכה לייסד ולשכלל את הבית הגדול הישיבה הגדולה בית יוסף בגייטסהעד כאבן פינה לעולם התורה והישיבות אשר מונה היום כארבע מאות תלמידים בלעה"ר כ"י ומתנהלת תחת ידו של בנו הגר"א מגדולי ראשי הישיבות.

הספר הזה ניתן בסגנון נעים וקולע כך שגם צורב ולעומתו בעל עמו יכולים לרוות צמאונם וכמו שארז"ל הוי כל צמא לכו למים. ואגדה מושכת לבו של אדם כמים, הסגנון הבהיר והלשון הצח משולב עם עומק העיון לדלות חספא ולהוציא מרגניתא, ע"כ בזכות מצא לו הספר את מקומו בין ספרי חידוד בתורת המוסר והאגדה.

בהספידו — שנדפס בסוף הספר — של גאב"ד ירושלים הגאון בעל מנחת יצחק זצ"ל הוא כותב: הגאון והצדיק מפורסם שזכה להקים עולה של תורה באנגליה, הגאון המפורסם רבי לייב גורביץ זצ"ל אשר הכרתי אותו מקרוב מהישיבת המפורסמת בגייטסהעד הוא הגבר אשר אור כבוד הלציו להרביץ תורה ומוסר בישראל ועוד משנותיו הצעירות זכה להעמיד תלמידים הרבה לשם ולתפארת ולחנכם בדרך ישראל סבא על טהרת הקודש וכו'".

וכבר אמר החפץ חיים כשבא אליו בצעירותו בתור בחור צעיר לקחת ברכת פרידה לפני נסיעתו לאנגליה הנחיל לומר כמה פעמים ברוך שאמר וכו' ברוך פודה ומציל ברוך שמו, ובזה גילה לו החפץ חיים שנסיעתו לאנגליה היא בגדר פדה ומציל — כך מספר בנו הגר"א בהספדו.

את שרשי תורת המוסר קנה רבינו המחבר בישיבת מיר המעטירה בראשותו של רבי אליעזר יהודה פינקל ועמו המשגיח רבי ירוחם זצ"ל ורבי יחזקאל לעווענשטיין זצ"ל, אחרי נישואיו נכנס אל בית חמיו המשגיח הנודע המפורסם רבי אלי' לאפיאן זצ"ל והרבה הושפע מרוחו הכבירה ומדרכיו בעבודת השם שהוא עצמו חניך לבית הוצר בקלם היה. ואכן הרבה מתורתם מובאים ושזורים עלי הספר.

מדור נכבד בפני עצמו וקובע ברכה לעצמו הוא מדור "דברי הלכה" בו נקבצו באו מאמרים שיסודם בהלכה בו משתקף דרכו המיוחדת לשלב ולבאר דברי אגדה עפ"י יסודות ההלכה בבהירות מיוחדת. רבינו שכידוע היה מראשי מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל באירופה וראש המדברים באספותיה וכינוסיה, אכן נדפס בסוף הספר דרשה לקראת סיום הש"ס דף היומי דברי אגדה מבוארים ביסודות ההלכה. בתוספת זכינו שבנו יבדלחט"א ראש ישיבת גייטסהעד צירף כמה מאמרים בהלכה שנדפסו לצד חידושי אביו הגאון זצ"ל.

תקותינו ותקוות אלפי תלמידיו לראות בהמשך הפצת כתביו על הש"ס והלכה ואגדה לתרוות צמאונם. וכמו שאחז"ל (ב"ר פ' צ"ז) כך הן ישראל גדלים בתורה כיון שהן שומעין דבר חדש מן התורה הן מקבלין אותו בצמאון כמי שלא שמעו דברי תורה מימיהם ע"כ, לשמחת לבב הוגי תורה.

ב. ארז

חידודי שולב

מאת אבינועם שולב

גם השבוע לא הצליח איש מן הקוראים לפתור את כתב החידה מן השבוע שעבר. אנו מפרסמים פעם נוספת את כתב החידה, מוסיפים רמז נוסף ומגדילים את סכום הפרס. עליכם למצוא את הפתרון ואת ההסבר לכל הרמזים שבכתב החידה.

כתב החידה:

צרור ברכות.
ראשית הבכור,
השילשים בתור,
ושוב צרור ברכות.
והנה רמז לימי התשובה.
ועוד רמז לימי הסליחות.

הפותר נכונה יזכה בפרס:

שובר קניה בסך 300 ש"ח

בחנות קניון רמאל, המרכז הגדול למוצרי חשמל ותקשורת, קלטות, צרכי צילום ופתנות ומתנות, כלי כסף, תכשיטים ושעונים — רח' רבי עקיבא 115, בני ברק.

אם לא תמצאו הפתרון במשך השבוע, נוסיף לחידה רמז נוסף ונגדיל את סכום הפרס ב־100 ש"ח נוספים, עד למציאת הפתרון. אם יצליחו מספר קוראים לפתור את החידה, ייערך הגורל בין הפותרים נכונה.

את הפתרונות יש לשלוח אל: "המודיע" — חידודי שולב, ת.ד. 1306, ירושלים 91012.

לתשומת לב: א. אין לשלוח יותר מפתרון אחד במעטפה.
ב. בגורל ישתתפו רק תשובות נכונות שיגיעו למערכת עד יום רביעי בצהריים.

לתשומת לב:

אתה פלוני, שהצלחת למצוא הפתרון, ואף פתרת נכונה שני רמזים, אולם פתרונות יתר הרמזים לא היו נכונים — אנא, נסה את כחך פעם נוספת, בתקוה שתצליח.

"משמרת השבת"

הלכות שבת כהררים התלויים בשערה, גם לנוכח שפעת הספרים ההדורים שאנו מתברכים בהם, מעמד מיוחד לספר שלפנינו "משמרת השבת" פרי עטו של הגאון רבי משה מאיר ליפער, ראש הכולל המיוחד שע"י מוסדות להוראה סדיגורא בעיר הקודש, שנקרא לכהן פאר כרב ומו"צ קהילות חסידים בנוה יעקב, וזה כשנתיים שהוא מגיע ממרחקים להורות הלכה בישראל.

אם עד כה ידענו אותו כמרביץ תורה והוראה לרבים, כראש כוללים חשובים בעיה"ק, הרי עם הופעת ספרו המיוסד של שו"ע אורח הלכות שבת סימנים ש"ח־שכ"א, חלק הארי מהלכות שבת, נודע לנו גם כוחו בבירורי הלכה באופן מעמיק, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כאשר יעיד הספר שלפנינו "משמרת השבת", "ותוכו רצוף הארות והערות באורים ובירורים, וגם מעט חידושים בדברי הגמרא והראשונים, הטור והשו"ע והחונים עליהם, אשר מפיהם אנו חיים, לדלות מבורם מים, ולהשקות מבארם באר מים חיים" יפוצו מעינותיו חוצה באהלי תורה.

ממעוריו התחמם הגרמ"ם ליפער לאורו של כ"ק האדמו"ר הגה"ק מקלויזנבורג זצוק"ל זי"ע, ומאז מלאו למחבר י"ג שנים זכה לחסות בצל עט"ר שר התורה והיראה, עמוד צלותהון דישראל, מרן כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז וצוקלל־היה [הכ"מ], ובין השיטין ניכר עד כמה דלה מרבו הגדול, לעסוק בתורה במיטב הגיון וביגיעת עמל, ועם הופעת הספר אנו למדים עד כמה זכה לשאוב ממקור המים החיים, ובצדק מציינים המסכימים את פעלו להורות הלכה בישראל, ביחוד בהלכות שבת אשר בירר ולבן כשמלה פרושה לדעת הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשון.

הספר מוקדש לעניני שבת, אולם בדרך אגב מתלבנים ענינים נוספים בעניני תפילה, עניני רפואה בשבת, ובכל ענין ידיו רב לו לבירור ההלכה.

ענין מיוחד בהכרעתו לגבי עגלות שכיבה המצויים כהיום, צריכים ליזהר שלא לכסות הארגז שבו שוכב התינוק בשמיכה וכדו', דכיון שיש בו גובה יותר מטפח בצדי הארגז, וכן למרגלותיו מאשר מקום פנוי שלא נתמלא מגוף התינוק, א"כ כשמכסה הארגז עושה אהל גמור, דהוי בדרך כלל עושים כן כדי להגן מפני הקור וכדו', ובכה"ג אפילו שהמחיצות עשויות מכבר — אסור, ואפילו אם עושים כן לנוי בעלמא, מ"מ כיון שמביאים העגלה ממקום למקום, הוי כעושה גם המחיצות ואח"כ הגג דאסור בכה"ג.

ולכן יש ליזהר לכסות התינוק עצמו בשמיכה, ולא לכסות הארגז העגלה, וכשיש צורך לכסות הארגז דווקא, יש להקפיד למלאות בחפצים בגדים וכדומה את החלל, עד שיתמעט מטפח ואז יוכל לכסות את הארגז עצמו.

בין היתר הוא דן במעמדן של כלי פלסטיק אם דינם כ"כלי זכוכית" ומתכות, ובניגוד לכמה אחרונים, אין להקל לדעתו, לגביהם לגבי עניני תפילה.

בעניני רפואה בשבת הוא פוסק דפלסטר המונח במקום שער ודבוק שם בחוזק, צריך ליזהר שלא להורידו בשבת, משום דהוי פסיק רישיה, שישיר מן השערות, ורק לצורך מצוה כגון אשה ששכחה להוריד הפלסטר יש מקום להתיר להורידו בנחת, באופן שלא יהיה פסי"ר, ומה טוב שגם תעשה בהורדתו ותעשהו כלאחר יד".

בעניותו מציין המחבר הגרי"מ לייפער בהקדמתו שלא לסמוך עליו בהלכה למעשה, "כי לא באתי לפסוק הלכות להכניס עצמי בין שיני אריות, ולא הלכתי בגדולות לטפס בהרים ולצלול במים אדירים, לבד מר קבלי דעתי כאחד המורים לתלמידי... ונדך בסכינא חריפה, לגלות להאי ניסא ולהתפאר שדעתי היא אליבא דהלכתא, אמנם כוונתי בהדפסת חיבורי הוא למען יהיה למשמרת".

המחבר משמש כבר כעשרים שנה ראש הכולל להוראה "ידעת משה" סדיגורה, במסגרת בית המדרש הנודע לתהילה כמרכז אדיר לתורה וחסידות בצפון ירושלים, וכדבריו רוב הדברים בספר נתלבנו בין כתלי בית המדרש הנ"ל, ועל כך יצויינו לשבח מנהלי המוסדות.

ארכו הדברים ואין לנו אלא לצטט דבריו של אביו כ"ק האדמו"ר מסאדיגורא־תל־אביב שליט"א: "אשריך שזכית לייגע עצמך בהלכות אלו, ולהעלות פירות מתוקים וערבים אשר בודאי ברקאי יאמר כל רואיהם, ויבואו בעזה"י רבים ויהנו מפירותיך וישתו מים מבורך".

בציפיה לגאולה נסיים בדבריו של זקנו זצ"ל אבדק"ק שאמליא, בהסכמתו על הס' מנחה חדשה [על עניני חג שבועות] משייך על דברי חז"ל "אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, דנשמות ישראל הן קשורין בכל אות ואות שבתורה"ק כידוע וכו', וא"כ בזה שמוציאין לאור ספרים רבים הוא בחינת נשמות שבגוף וחזי התקרבות הגאולה".

ב. לנדוי

שאלה ותשובה בענין כתיבה וביטוי של השמות הקדושים

ברצוני בזה להביא לתשומת ליבם של בני תורה המחברים ספרי הלכה או סוג אחר של ספרי קודש ונהוגים לכתוב בהזכרת שם שמים אלוקים ב"ק במקום ה.

בשעה שבני אדם מעיינים או קוראים בספר כזה וקוראים אלוקים ב"ק הרי זה נותן טעם לפגם ומפחית מערכו וקדושתו של הספר. תארו לעצמכם לו מי שהוא היה מדפיס ספר תפלה או חומש והיה כותב אלוקים ב"ק, הרי היינו מזדעזעים.

בספרים עתיקי יומין כמו פירושי של רש"י, לעולם לא תמצאו כתוב אלוקים ב"ק.

הציבור נהג לשיר פסוקי תהלים "אלי אלי למה עזבתני" ואומרים קלי קלי למה עזבתני. או הללוקה במקום הללויה הרי זה עלבון את האזן כן. גם הציבור נהג בשם של בן אדם המסתובב בשם שמים למתוח קו לפני האות הסופית כגון חי־ה עובדי־ה יחזק־אל.

לפיכך, אני נותן בזה צילום מספר "הלכתי ישן" נושן אשר נתן דעתו על ענינים אלו.

בכבוד רב
מרדכי שולמן
הר נוף, ירושלים

* * *

בתשובה למכתבו של הר"ר מרדכי שולמן בו הוא מעורר בענין כתיבת שם אלקים בספרים ומה ששרים אנשים קלי קלי למה עזבתני וכו'.

א. בענין הזכרת השמות.

ראשית עלינו לדעת שכבר אמרו חז"ל (פסחים סו.) הנח להם לישראל אם אין נביאים הם בני נביאים הם. ואם כך נוהגים כנראה שיש להם על מה שיסמוכו.

ועתה נעבור לבדוק מה ההלכה אומרת לגבי נושא זה. במס' סנהדרין (צ.) אמרו שההוגה את השם באותיותיו אין לו חלק לעולם הבא. וכ"ה במס' עבודה זרה (יח.) וכתבו התוספ' שם דנחלקו העולם מפרשים שהיה קורא בפני אותיות של שם המיוחד וזה אין לעשות ונראה לר"י שאין להזכיר אף אותיות י"ה כמו שרגילין העולם שהרי י"ה הוא שם המיוחד ועוד נראה להר"ר אלחנן כי גם אין להזכיר איד מאידי. דהא איד מאידני י"ה מהשם אין נמחקין ש"ד משד"י צ"ב מצ־באות וכו'. במס' שבועות (לה.) יש שמות שנמחקין ויש שמות שאין נמחקין אלו הן שמות שאין נמחקין כגון א־ל א־להים וכו'. ובשו"ע יו"ד סי' רע"ו סעיף ט' נפסק אסור למחוק אפילו אות אחת משבעה שמות שאינם נמחקים. ולא מאותיות הנטפלות מאחריהם וכו' ואלו השבעה שמות שם ההויה וכו' א־להים וכו'.

הרי לנו ברור ששם א־להים הוא מהשמות שאינם נמחקים ולכן אין למחקו או להבהותם.

וכתב בקצור שולחן ערוך סי' ו' סעיף ג' אסור להוציא שם שמים לבטלה וכל המוציא שם שמים לבטלה עובר על מצות עשה דכתיב את א־להיך תירא וכו' ולא לבד בלשון הקודש אסור אלא אפילו בכל לשון אסור וכו'. ובעונותינו הרבים רוב המון עם אינם נזהרים ואומרים בלשון אשכנז גאט זאל איהם שטראפען. וכו' ועוברים בזה על לאו של תורה וכו' וכן אסור לכתוב בשום מכתב שמו יתברך בכל לשון ורבים טועים וכותבים שמו יתברך בלשון אשכנז או שכותבים תיבת "אדיע" והוא לשון צרפת וביאורו עם ה' והוא איסור גמור כי לאחר זמן יתגלגל המכתב באשפה ודבר זה גורם עניות בישראל מה ששם שמים מצוי ומכל שכן בבזיון. וע"י בפסקי תשובה סי' רצ"ב במכתבו של הגאון רבי יוסף ראזין בטעם שאינו כותב בראשי מכתביו ב"ה, וכבר אמרו במס' ראש השנה (יח:) שעשאו יו"ט כשבטלה אדכרתא מן שטרא שגזרה מלכות יון גזרה שלא להזכיר שם שמים על פיהם וכשגברה מלכות חשמונאי ונצחום התקינו שיהו מזכירין שם שמים אפילו בשטרות וכך היו כותבים בשנת כך וכך ליוחנן כהן גדול לא־ל עליון וכששמעו חכמים בדבר אמרו למחר זה פורע את חובו ונמצא שטר מוטל באשפה וביטלום ואותו היום עשאוהו יום טוב.

והנה מצאנו אנו בכמה מקומות שעשו סימנים לשמות הקדושים אם זה במה שכותבים ב"ה יקו"ק ועוד.

ולמעשה נראה שאכן בראוי לכתוב גרש בין האל"ף ללמ"ד (אלהים) ואז אין קדושה בשם זה אף שגם בזה אין צריך לבזותו (וי"ה רצות בפוסקים שכששם נכתב ברמז גם אין למחקו כי אם לגונזו). ועשו זה עדיף על מה שכותבים אלקים שהרי נפסק (שם סעיף י') שאם כתב אל מאלהים אינו נמחק.

וכבר כתבו בעבר שספרים שנדפסו לדעתו של הגרמ"פ זצ"ל "יתכן שמותר לגרוס אותם במכונת גריסה" ודבר זה לא יתכן לעשות כן להי"א.

ומה שכתב שלא מוצאים בספרים שכתוב א־לקים אין אני יכול לומר שאכן אין כי לא הכל אני יודע מ"מ ע' בפתחי תשובה סי' רע"ו ס"ק י"ג הזכיר כמה פעמים הכנוי א־לקים.

ב. מ"ש בענין השירה. הדברים צריכים עיון בכלל אם מותר לשיר שירים אלו שהרי אמרו בגמ' (סנהדרין קא.) תנו רבנן הקורא פסוק של שיר השירים ועושה אותו כמין זמר וכו' מביא רעה לעולם מפני שהתורה חוגרת שק ועומדת לפני הקב"ה ואומרת לפניו רבונו של עולם עשאוני בניך כמין כנור שמנגנין בו לצים. וע"י בשו"ת אגרות משה יו"ד סי' קע"ב.

בכבוד רב. דוב לנדאו

"כתר תורה"

קובץ דברי תורה מבית רדומסק לתורה והלכה

בית רדומסק מגיש את הקובץ השלישי של "כתר תורה", ובו בירורי הלכה בענינים אקטואליים וחידושי תורה. הקובץ רואה אור לקראת ח"י אב, שהוא יום הזכרון לאדמו"ר רבי שלמה חנוך הכהן רבינוביץ וחתנו הגאון רבי משה דוד הכהן רבינוביץ הי"ד, שנעקדו על קדוה"ש בשואת אירופה.

הקובץ יוצא לאור ע"י מוסדות רדומסק באה"ק, ובעריכת הרב צבי יהודה ברייעקב.

קובץ זה היינו המשך לקבצי "כתר תורה" שראו אור במדינת פולין וגליציה, לפני עלות הכורת על יהדות אירופה. קבצים אלה ראו אור בזכות פעלו של האדמו"ר וחתנו זצ"ל, והם היוו את הקשר בין ישיבות "כתר תורה" שהיו פרוסות במזרח אירופה.

הקובץ שלפנינו מחולק לחמשה שערים. בשער הראשון — "ידובב שפתי ישנים" — מוצאים אנו מאבר פרי עטו של מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל בענין כלאים. כמו"כ שני דברי תורה שראו אור בקבצי "כתר תורה" בפולין, ממרן הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל, בענין מי שהקיא חלב, דין החלב לענין בבית, וממרן הגאון יעקב ווידנפלד זצ"ל, בדין חרם דרבינו גרשום בשהתה י' שנים ולא ילדה.

השער השני — "ברורי הלכה" — הוא השער הגדול ביותר בחוברת, ובו בירורי הלכה בענינים אקטואלים. ראוי לציין בשער זה את העריכה המיוחדת, שבה כל סימן מחולק לסימני משנה, דבר המקל ללא ספק על הלומד. בשער זה מוצאים אנו דברי תורה מגדולי התו"ת היושבים על מדין, לצד מאמרים של חברי כולל רדומסק בבני־ברק; הרה"ג לוי יצחק חלברין; הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג; הרה"ג שלמה ברשמען; הרה"ג יוסף פלשניצקי; הרה"ג יעקב אליעזרוב והרב שמואל ויסברוד.

כן משתתפים: הרב חיים במש, הרב שמואל אלעזר הלפרין; הרב עובדיה פרנקל, הרב יחזקאל שינפלד והרב צבי יהודה ברייעקב.

בשער השלישי — "חידושי תורה" — מחדש הרב אברהם נתן בורנשטיין, רב ביהכ"נ בבני ברק, במנין התומין דאורייתא, ואילו הרב חיים ישראל אברמציק מחדש בסוגיא של מודעא. בשער זה עוד חידושי תורה מאברכים הקשורים לבית רדומסק. כך גם בשער הרביעי — "תפארת בחורים" — חזיית מבחורים הקשורים לבית רדומסק. בשער החמישי "יחסידות וזקני חסידים", מוצאים אנו דינים פיקנטיים של זקני החסידים בענינים שונים, ובמיוחד בעניני חסידות, כשהדיון נסוב על תורתם של זקני האדמו"רים, תפארת שלמה, החסד לאברהם, הכנסת יחזקאל.

אין ספק שחוברת זו, תזיל בהשתדלותו של הרה"ח זעליג רבי טביץ מסביון, תתפוס מקום של כבוד בקבצי התורה וההלכה, לתגדיל תורה ולהאדירה.

י. ספראי

שו"ת חכם צבי

במהדורה חדשה מפוארת

זה עתה עלה על מדף הספרים ספר חדש מלא ישן, שו"ת "חכם צבי", ספרו של אותו גאון וקדוש, רבי צבי אשכנזי זלה"ה, במהדורה חדשה ומאירת עינים, מוגהת ומתוקנת מטעויות הדפוס, עם אלפי ציונים ומראי מקומות, מעוטרת בהערות קצרות וקולעות המסייעות למעיין להרחיב את ידיעותיו והבנתו בדבריו הקצרים והעמוקים של רבנו ה"חכם־צבי". כל זה נערך בטוב טעם ודעת, בידיו האומנות של הרה"ג חיים אייזיק טיקוצקי שליט"א.

את רבינו ה"חכם צבי" הגדול שבענקים, אין צורך "להכיר" בפני כל יודע דברי ימי גאוני ישראל שהאירו לדורות, ואף לא את ספרו העצום שו"ת חכם צבי, שהיה לכ־נכס־צאן־ברזל לפני כל יודע דת ודין. בנו הגאון יעב"ץ כותב על ספר אביו: "הספר יקר מאד בעיני המשכילים כאחד מספרי הקדמונים". הגאון המפורסם רבי שאול יוסף נאטנזון בעל "שואל ומשיב" מעיד בהסכמתו כי: "מאז האירה תבל דבריו הקדושים, לכל בית ישראל היה אור במשבותם".

אלם דוקא מפני היות הספר "חשוב בעיני המשכילים כאחד מספרי הקדמונים", היה תדיר קשה להשיגו, זאת למרות שהודפס פעמים רבות במהדורות שונות, כשם שעד מעיד בזמנו הגאון בעל שו"ת שואל ומשיב: "ולהיות כי המחברת יקר ונחמד, על כן אם כי רבות פעמים אשר נדפס באמסטרדם ובפיורדא ואלקוויא, עד לא מצאה די ספק להאיר עין בית ישראל אשר נפשם חשקה להגות בתורותיו".

עובדת היות הספר מבוקש מאד בין רבבות מבקשי תורה ודעת, הביאה לידי הדפסת הספר בשלש מהדורות שונות אשר נדפסו שוב ושוב במהדורות צילום. אך דא עקא, הצד השוה שבכולן — הטעויות הרבות והשמטת מילים ואפילו שורות, מהדורה ומהדורה וטעויותיה, שמשתרבבו במקומות רבים אשר בעקבותם שתבשו דברי ה"חכם צבי" וכמעט אינם ניתנים להבנה, ולעיתים אף נראו הדברים כמוקשים וסותרים את עצמם.

לכן, משמח עינים ושובת לב לראות את ספר ה"חכם צבי" במהדורה שלפנינו מוגה ומתוקן עפ"י דפוס ראשון, מוזקק שבעתיים מכל טעות ושיבוש. עד מעלות טובות ומרגליות למהדורה זו; הגאון ה"חכם צבי" שולח את המעיין למקורות שונים בש"ס ראשונים ואחרונים, אך אינו מציין איה מקומם, שכן לפניו היתה כל התורה מחוורת ופרושה כשמלה, אך במהדורה הפאר שלפנינו, ציין הרב המהדיר שליט"א בשולי הגליון, את מקורותיהם בדיוק רב.

מבין בתרי הציונים וההערות, ניכרת עבודתו המעמיקה המושלמת של המהדיר, ברוב כשרון וידע נרחב בנושאי ה"תשובות". כמעט על כל ענין ושאלה שדן בה המחבר, מצויין בשוליו שיטות הפוסקים בנושאים אלו, לבד ממה שנשא ונתן בדברי ה"חכם צבי". כל אלו באים לעזור רב לפני כל מעיין בדברי רבינו ה"חכם צבי".

ניכר, כי הרב המהדיר שליט"א עשה ככל יכולתו להוציא דבר מתוקן, נאה ומפואר, מתחת ידו. בסוף ספר השו"ת הוסיף המהדיר "קונטרס ליקוטי שאילת יעבי"ץ", בו נלקטו מספרו בנו של החכ"צ הגאון המפורסם רבי יעקב מעמדין זצ"ל, כל מה שנושא ונותן בדברי אביו, החכ"צ. המצוי בתורת היעבי"ץ מכיר את מידת הערכת הרוממות שהיתה לו כלפי אביו וכלפי תורתו. אין ספק כי ליקוט נפלא מדברי היעבי"ץ על תורת אביו, מוסיף נופך של הבנה בתורת "החכם צבי". כן, חותם את מהדורה זו קונטרס "תולדות החכם צבי", והוא תולדות רבינו וקורות חייו, מעשי תקפו וגבורתו ופרשת גדולתו, אשר כתב בנו הגאון היעב"ץ בספר "מגילת ספר".

ברכת עולם התורה שלוחה להרה"ג חיים א. טיקוצקי שליט"א, שזכה להחזיר תורת רבנו ה"חכם צבי", ולעשות אזניים לתורתו, לעטרה בציונים והערות, ויצק תורה נאה ומפוארת בכלי נאה ומפואר לשמחתם ולתועלתם של כל שוחרי תורה והכמה.

י. שגיא

נפלאות הבריאה! קשת־הסלע שגובהו 26 מטר במדינת יוטה בארה"ב, מתוך הכרך החדש של "אנציקלופדיה לבית ישראל"

בס"ד
בין הזמנים בצרכניות
ברכת רחל
מוסדות רווחה וחסד
רח' גבעת שאול 31, ירושלים, טל' 6511997
לקוחות וחברי צרכניית "ברכת רחל" שיקנו בצרכניה מוצרים בסך העולה על 250 ש"ח יקבלו חינם כרטיס כניסה לפארק המים "חפץ חיים"
חלוקת הכרטיסים כנגד הצגת חשבונית במשרד
המבצע תקף מהיום, ט"ו באב עד גמר מלאי הכרטיסים
פתוח
החל ממוצש"ק פר' נחמו תשוב הצרכניה ותפתח במוצאי שבתות החל משעה אחר צאת השבת עד חצות
הנהלת הצרכניה מצטרפת כיהודא ועוד לקרא לקריאת מרנן ורבנן ראשי הישיבות שליט"א להמנע מטיולים או פעילויות שאינן לרוח התורה והמסורה שרבים חללים הפילה.
בברכת התורה
וקווי ה' יחליפו כח

מכון צליוק
בתקופת "בין הזמנים" אפשרות לטיפול מזורז!
טיפול בגמגום, בצרידות וביתר ליקויי הדיבור
הטיפול בדיבור ניתן ע"י מר צליוק
מרפא דיבור וקול בעל מוניטין של 40 שנה
להזמנת תור לבדיקה: 03-6046620
בצהרים: 13.00-14.00 בערב: 21.00-22.30

להשכרה אולם של 45 מ"ר ע"י רחוב עזרא בבני־ברק לכולל או ביהכ"נ
03-5701107
03-860245

כלי זמר
במחסן המכירות בפ"ת מבצעים מיוחדים!
פסנתרים
אורגנים
גיטרות
כלי נשיפה
תופים
ציוד הגברה
פ"ת: קרית אריה, ניסין 64. טל' 03-9220528
רמת גן: קניון איילון. טל' 03-5707643

המודיע העיתון של היהדות החרדית

האם מתקרב ביצוע התוכנית להפלת צדאם חוסיין?:

הגנרל של נשיא עירק ערקו לירדן בגלל "חוסר האמינות של המשטר"

מאת סופר "המודיע" וסוכנויות הידיעות

שני חתניו של נשיא עיראק סדאם חוסיין יצאו שלשום בלילה את בגדאד ונמלטו לירדן עם בני משפחתם, לאחר שהתגלעו חילוקי דעות בינם ובין חוסיין.

המקור הירדני, שהיה הראשון לגלות את הימצאותם של בני משפחתו של הרודן העירקי בממלכה הירדנית, שביקש להישאר בעילום־שם, כאשר מסר כי "הלוטננט־גנרל חוסיין כאמל חאסן, העומד בראש התעשייה הצבאית של עיראק ומכהן גם כשר התעשייה, יצא את בגדאד יחד עם אחיו הלוטננט־קולונל סדאם כאמל חאסן, הממונה על יחידת שומריו של נשיא עיראק". השניים נשואים לבנותיו של סדאם חוסיין.

לדברי המקור "יצאו השניים את בגדאד, עם בני משפחותיהם ועוזרים, עקב חילוקי דעות קשים עם סדאם חוסיין". המקור הוסיף ואמר, כי "המידע על־כך הגיע לידיו מגורם המקורב לשליטי עיראק", אפשר שמהאדם השני בחשיבותו במדינה.

בנוסף יצא את עיראק גם מייג'ור עז א־דין מוחמד חאסן, בן דודם של השניים.

הידיעה לא קיבלה אישור מכל מקור אחר.

לאחר מכן, הוסיף שר החוץ הירדני, אבל כאורים כבאריתי, כי גם שתיים מבנותיו של נשיא עיראק סדאם חוסיין ערקו לירדן לצד בעליהן. שר החוץ הירדני גילה זאת בשיחה עם כתב סוכנות הידיעות הצרפתית.

כבאריתי, שדיבר על "ממלוך קודי" בתוך חמולת חוסיין, ציין כי שתי בנותיו של סדאם חוסיין באו עם בעליהן, הגנרל חוסיין כמאל חסאן, שר התעשיה והמיצבים, שהודח מתפקידיו, ואחיו הגנרל סדאם כאמל חאסן, קצין במשמר הרפובליקה, והוסיף כי כולם קיבלו מקלט מדיני בירדן.

השר ציין כי הקבוצה, שכללה כמה מבני המשפחה, בהם בן דודו של הגנרל חסאן, מייג'ור עז א־דין מוחמד חסאן, קצין במשמר הרפובליקני, נמלטו מעיראק בשל המצב במדינה, ועקב אי־יכולתם לשרוד בה. "הסיבה העיקרית לעריקתם היא הידרדרות המצב בעיראק", אמר.

הגנרל חוסיין כמאל חסאן היה מעמודי התווך במשטרו של סדאם חוסיין. הוא נשוי לבתו ראגאד, והיה זמן רב אחד ממקורביו הנאמנים ביותר. אחיו, הגנרל סדאם כאמל חסאן, נשוי לראנה, בתו השניה של סדאם חוסיין. בת שלישית נשארה בעיראק.

הגנרל חסאן, שכיהן בעבר כשר ההגנה, עמד מאז אמצע יולי בראש התעשיה הצבאית של עיראק, במהלך חילופי גברי בממשלה.

מומחה ירדני בענייני עיראק ציין, כי רבים מבני המשפחה מגנים את עמדותיו ואת השפעתו הבלתי מוגבלת של עודאי סדאם חוסיין, בנו הבכור של הנשיא.

המקור הוסיף כי חוסיין כמאל חסאן ובני משפחתו התקבלו בבואם על ידי המלך חוסיין.

החתן מגנה החותן...

הגנרל חוסיין כאמל חסאן, חתנו של הנשיא סדאם חוסיין, שערק לירדן, גינה את משטרו של סדאם, ואמר כי "איבד את אמינותו".

"המשטר העיראקי איבד את אמינותו במישור הבינלאומי והערבי, בכך שאינו מגלה את המצב האמיתי במדינה, דבר שהגדיל את סיבלו של העם העיראקי", אמר לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית, בהצהרתו הראשונה לאחר שנמלט מבגדאד, ביחד עם חלק ממשפחתו של הנשיא. "עריקתנו מוכיחה עד כמה הידרדר המצב בעיראק", ציין הגנרל.

"יצרתי קשר עם מספר אישים עיראקים בתוך עיראק ומחוצה לה, על מנת לפעול כדי לשים קץ לסיבלו של העם העיראקי, באמצעות תכנית פעולה שתביא לשינוי המצב במדינה", הוסיף הגנרל, שסירב לפרט עוד בנושא.

הגנרל לא הוציא מכלל אפשרות שהוא ובני המשפחה המתלווים אליו יעזבו את ירדן, וישתקעו במדינה ערבית אחרת, אך לא פירט.

חולשת המשטר

עריקתו של הגנרל חוסיין כמאל חסאן הולידה באופן משמעותי את המשטר העיראקי, הנשען רק על הנשיא צדאם חוסיין ושני בניו, אמר גורם באופוזיציה.

"רק סדאם חוסיין ושני בניו נותרו", אמר נציגו בלונדון של האיחוד הפטריוטי של כורדיסטאן, לאטיף ראשיד, ששוחח עם כתב סוכנות הידיעות הצרפתית בדובאי. "הבניין נסדק, וסדאם נחלש מאוד", הוסיף ראשיד, שציין כי בששת החודשים האחרונים הרחיק סדאם חוסיין את רוב מקורביו מעמדות בשלטון ובצבא.

הגנרל חוסיין כאמל, בן 37, שקיבל מקלט מדיני בירדן יחד עם אחיו, הגנרל סדאם קאמל, היה הוגה תכניות החימוש של עיראק.

הפיכה צבאית?

שש קבוצות אופוזיציה עיראקיות הסכימו ליישם תוכנית חרום צבאית, שמטרתה להפיל את משטרו של צדאם — מוסרת סוכנות הידיעות הסורית מדמשק, לאחר שנודע על הימלטותם של חתני השליט העירקי ובנותיו לירדן.

בהצהרה משותפת של ארגונים איסלאמים עיראקים, בצפונה ובדרומה של עיראק, לא צוינו פרטי התוכנית או זמן הוצאתה לפועל. בהודעה נאמר, כי קבוצות האופוזיציה מנסות לנצל את התדרדרות המצב במוסדות הצבאיים והציבוריים העיראקים, כדי להפיל את משטרו של צדאם.

לאחרונה נקט המשטר העירקי במספר צעדים, כגון פיטורי שר ההגנה ושיחרור האסירים האמריקאנים, המהווים ניסיונות כושלים לגשר על הפערים הרודים בין המשטר העיראקי לקהילה הבינלאומית.

"צעדים אלו לא יפחיתו את הזעם של העם העיראקי נגד המשטר, ולא ימחקו את תמונתו העקובה מדם", הודגש, "ויכי יש צורך לאפשר לעיראקים לבחור במשטר אלטרנטיבי, אשר בו תוקם מערכת חוקתית".

שש קבוצות האופוזיציה כוללו את הגוש האיסלאמי העיראקי, ארגון העבודה האיסלאמי, תנועות איסלאמיות, האיחוד האיסלאמי, התנועה האיסלאמית הצפונית ותנועת "אלדעוה".

הנשק הביולוגי

המסמך הקשור לנשק הביולוגי שהוגש בבגדאד לאו"ם הוא צעד חיובי ביותר, אולם הוא מלא סתירות ואינו מאפשר להגיע למסקנה שאין בידי עיראק סוג זה של נשק, אמר רולף אקאוס, יו"ר ועדת האו"ם לפירוק הנשק העיראקי.

"העיראקים הכריזו הדרמשמעית כי חיסלו את הנשק הזה, אך מדובר רק בהצהרה, ואין כל הוכחה כי אכן כך היה. יש להודא את האמת", ציין אקאוס.

המסמך, שנמסר לידיו של אקאוס בשבוע שעבר בבגדאד, משתרע על פני 528 עמודים.

בו מודה עיראק כי פיתחה תכנית התקפית של נשק ביולוגי, עוד לפני הפלישה לכווית, אולם טוענת כי חיסלה לחלוטין את כלי הנשק באוקטובר 1990.

על פי מקורות בוועדת האו"ם לפירוק הנשק העיראקי, הודתה בגדאד כי ייצרה 495,000 ליטרים של החומר "קלוסטרידיום בוטולינום" ו־12,000 ליטרים של "אנטרקס", חומרים קטלניים המשמשים למלחמה ביולוגית.

"מדובר בכמות משמעותית", אמר אקאוס, העומד בראש הוועדה מאז הקמתה ב־1991.

(המשך בעמוד ט')

בין זכויות רוצחים ונרצחים

מנחם קלוגמן

ראש הממשלה ושר הבטחון יצחק רבין כועס, והפעם לא על המתנחלים ולא על אנשי האופוזיציה מהימין וגם לא על רבני יש"ע. הוא כועס על חבריו בוועדת השרים לענייני השב"כ. חברים אלה מנעו קבלת החלטה על הארכת תוקף האישור המיוחד שניתן לשב"כ להשתמש באמצעים חריגים בחקירת אנשי החמאס, מה שנקרא "שיטת הטלטולים". הוועדה הסכימה בקושי רב כי תוקף האישור יוארך בשבוע אחד בלבד.

ראש הממשלה זועם ומתריע, כי החלטה זו תפגע ביכולתה של ישראל להלחם בארגוני הטרור האיסלאמיים וראש השב"כ מתריע כי החלטה זו תמנע מהשב"כ למלא את תפקידו. כולם מתייצבים היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה, הנתמכים בידי יתר השרים בוועדה, הקובעים כי "צריך" למצוא נקודת איזון חדשה בין זכויותיהם של הנחקרים לבין הצורך לשמור על הבטחון". כל הויכוח נטוש סביב מה שקוראים בלשון הבטחוניסטים: "לחץ פיסי מתון בחקירות השב"כ".

כאשר שר הבטחון חש כי כובלים את ידיו הוא זועם וכועס, והפעם בצדק. מי כמוהו יודע כמה יהודים ניצלו ממוות בזכות "הלחץ הפיסי המתון" שהופעל על מחבלים בעת חקירתם, שכתוצאה מכך החלו "לזמר" ולהסגיר את חבריהם ואף לגלות את המיבצעים העשויים להתבצע. בפרסומים שיצאו מהוועדה נמסר כי חשיפת 48 נסיונות פיגוע בזכות ההיתרים שניתנו עד כה לשב"כ, וכל זאת בתקופה של עשרת החודשים האחרונים בלבד.

בטרם היתה מעורבות יתירה של ועדת השרים לענייני השב"כ, כאשר עדיין הופעל על מחבלים־מרצחים לחץ שהוא למעלה מ"מתון", היו "הזמירות" רמות יותר ו"החליבה" של האינפורמציה החיונית היתה הרבה יותר אפקטיבית. עקב זאת, גם הצליח השב"כ למנוע יותר מעשי חבלה ואף לתפוס מחבלים רבים בטרם יצליחו לבצע זממם.

כיום, כאשר גברה ידם של "יפי־הנפש" למיניהם וכל הדואגים להזמניות יתר למרצחים, ובעידן שבו מחפשים את "האיזון בין זכויות המרצחים והנרצחים", אין כבר לצפות שהכורח לתפוס מרצחים פוטנציאליים יאפשר מיצוי חקירות עמיתיהם בכל דרך אפשרית ומקובלת בכל מדינה החפצה בחיי אזרחיה. ההסיגות שרודפי השנאה העצמית מעניקים למחבלים הנתפסים, כבר עשתה הרבה שמות במישור הבטחוני וחללים רבים הפילה. הידיים הכבולות של השב"כ וחשיפת אנשיו לבקורת תמידית של התקשורת, פוגעים בצורה משמעותית ביכולת התפקוד של השב"כ, והמרצחים השפלים יודעים לנצל היטב חולשה זו הנכפית על השב"כ ולהבנות ממנה.

דברי רבותינו "כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי, סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן ומדת הדין פוגעת בו" (קהלת רבה), מתממשים לצערנו במקרה זה בצורה הקשה ביותר. והמוכיח ממשיך להגג ולהתעלם מהתוצאות הטרגיות.

***

אמרנו בפתח דברינו כי רבין צודק בכעסו, אך עם כל זאת, אין הוא יכול להשתחרר מהאשמה להתדרדרות המדאיגה בתפיסה הבטחונית, שהביאה את המצב עד הלום. רבין, הוא האיש שתחת הנהגתו ובמשטר שהוא אחראי לו, החל להסתמן המפנה המדאיג שנותן את התחושה, כי רפיון מוחלט משתלט על ההגנה של תושבי ישראל.

הדבר בא לידי ביטוי בפיגועים הקשים והאכזריים שלא היה להם את הרע קודם לכן, במספר הרב של ההרוגים ופצועי הטרור ובהרגשה כי היהודים היושבים ביהודה ושומרון ובחבל עזה מופקרים לגורלם הקשה. נוסיף לכך את ההוראות המגבילות והכובלות שניתנו לחיילי צה"ל במלחמתם באינתיפאדה, ואת סידרות "החינוך" בצבא שהביאו לתופעה של "הראש הקטן", הרי לפנינו מרשם בדוק וודאי לצניחה בתפיסה הבטחונית, שממנו נובעים כל המרעין בישין, כולל כבילת ידי השב"כ בחקירות מחבלים.

אם יצחק רבין חפץ להתלונן ולכבול על המצוקה שאליה נקלע, יכול הוא לבוא בטענות רק אל עצמו. כי באותו רגע שהוא איפשר לאנשי מר"צ ויתר חבורת השמאלניים הקיצוניים להוביל את "מהלך השלום" המפוקפק וכל הקשור בו, באותו רגע שהפסיק להנהיג והחל להיות מונהג על ידי מר"צ, הוא הרע את גורלו, את גורל משטרו ואת שיטת הפעולה ההסטנית של גורמי הבטחון.

רבין עשוי להיות מופתע, לאיזו מידה רבה של תמיכה צבורית הוא עשוי להגיע, אם יתנתק מהגישה הבטחונית התבוסנית של אנשי השמאל ויחזור לתפיסה האחראית של "ראש גדול" עם דאגה בלתי מסויגת לגורל היהודים בארץ ישראל, מבלי לחפש את "האיזון בין זכויות הרוצחים והנרצחים", ומבלי לחשוש מדי למה יאמרו הגויים. בטחונו ושלומו של עם ישראל חייב להיות קודם לכל ואין דבר שיעמוד בפניו. כאשר תהיה הסכמה לכך, אזי, גם השב"כ יוכל לעשות את מלאכתו כראוי, וכפי שעם ישראל ברובו הגדול והמכריע מצפה ממנו.

בס"ד

הכי זול בעיר - עובדה.

שפע מהדרין, הצרכניה החרדית הגדולה בבני־ברק, ממשיכה לשנות את חוקי הצרכנות:

עוד מבצע מדהים ב שפע מהדרין

סל השבוע

קפה נמס עלית 200 גרם 13.75	מיונז מטע 500 גרם 3.80	טחינה מגדים 500 גרם 6.49
גרבר לתינוק רביעיה 5.95	מטרנה רגילה 500 גרם 13.99	טונה סטרקיסט בשמן 3.75
עוף קפוא עוף מהדרין מס' 1 או 3 9.99 לק"ג	סל השבוע	קולה RC 1.5 ליטר 2.65
בייגלה גדול שומשום 375 גרם 2.99	משקה נקטר כל הטעמים פרדס 1 ליטר 2.69	קרקר חטיפית אפיפית 400 גרם 3.45
חיתולים אולטרא פלוס שקוף־חולה 19.49	שמפו לשיער תבל 4 ליטר 10.90	צרכניה ממוזגת וקרירה

פעם בשבועיים, נבחר סל מוצרים שיימכר במחיר הנחה חסרת תקדים, לא תמצאו בשום מקום, את המוצרים האלה במחיר זול יותר. תבדקו אותנו. קניתם אותו המוצר בב"ב במחיר זול יותר, שמרו את החשבונית ובקניה הבאה מעל 25 ש"ח תזוכו בהפרש. אבל אל תתאמצו. לא תמצאו! פרטים בסניף.

- המבצע מוגבל ל־6 יח' מכל מוצר.
- מבצע זה תקף לשבועיים בין התאריכים י"ז אב עד ה אלול תשנ"ה (13.8–31.8.95)
- שפע מהדרין משאירה לעצמה את הזכות להפסיק את המבצע בכל זמן.
- המבצע הינו למוצרים המופיעים במודעה זו בלבד.

אשראי בקניה מעל 100 ש"ח

למחזיקי כרטיסי אשראי בלבד (ללא ריבית)

לתשלום בתאריך ח' תשרי תשנ"ו (2.10.95)

הכניסה בלבוש צנוע!

* תוקף המבצעים עד ל־31.8.95 או עד גמר המלאי

מקסמן יוזמות

אצלנו הכל בזול ובגדול... וממוזג!

שפע מהדרין

רח' השומר פינת השלושה בני־ברק, טל: 03-5782299

בס"ד

חופשה כהלכה לכל המשפחה

מלון רנסנס

ירושלים

הקיץ אתם מוזמנים לצאת מהשיגרה לשנות כיוון ולהנות מחופשה באוירה יוקרתית במלון רנסנס ירושלים

- פעילויות מגוונות לילדים ולמבוגרים
- בריכות שחייה מרהיבות ומועדון בריאות משוכלל

גלאט כשר

מהדרין מן המהדרין

- מבחר מסעדות מגוון ואיכותי
- בית כנסת במקום
- שעון שבת ומעלית שבת
- בריכה עם שעות רחצה נפרדות בערבים
- הסעה חינם לכותל בשעות קבועות

עד 6 תשלומים בכרטיסי אשראי ללא ריבית והצמדה

JERUSALEM RENAISSANCE HOTEL

להזמנות: מלון רנסנס

וולפסון 6 ירושלים טל. 02-6528111

ירושלים

עיריית ירושלים

האגף לתרבות תורנית

גיורגל בירושלים

עשות ירושלים

האגף לתרבות תורנית מזמין אתכן לסדרה של סיורים בירושלים בעקבות העבר

בעקבות החיים בעיר בימי בית שני ומחדשי היישוב הישן בירושלים

בימים: ראשון, י"ז במנ"א תשנ"ה (13.8.95), בשעה 10:00
ראשון, כ"ד מנ"א תשנ"ה (20.8.95), בשעה 17:00
שלישי, ג' אלול תשנ"ה (29.8.95), בשעה 17:00
נקיים אי"ה סיור מודרך לנשים ולבנות במבחר אתרי הרובע היהודי שיכלול ביקור בדגם בית המקדש.

בעקבות עולי הרגל הנכנסים מדרום לירושלים

ביום שני, י"ח מנ"א תשנ"ה (14.8.95), בשעה 17:00
נקיים אי"ה סיור מודרך לנשים ולבנות באתרי החפירות בכותל הדרומי, שערי חולדה ולמול עיר דוד
(סיור זה מיועד למסיבות לכת).

בעקבות שרידי ירושלים מימי החורבן והשריפה

ביום שלישי, כ"ו מנחם אב תשנ"ה (22.8.95), בשעה 10:00
נקיים אי"ה סיור מודרך לנשים ולבנות באתרי ירושלים של ימי ערב החורבן, החורבן ומה שהוכתרה השריפה הגדולה.
בין היתר נבקר ברובע ההרודיאני, בבית השרוף וכן בדגם המקדש.

מס' המשתתפות בכל סיור מוגבל.
ההרשמה באגף לתרבות תורנית טל: 255906, 255091
בימים ראשון ושני בשעות 10:00 - 13:00

המחלקה להסברה

דמי השתתפות 5 ש"ח

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

חיים מילר סגן ראש עיריית ירושלים

יום השבת לקדשו!

מלך כי נתאוה היה להוקיר את עבדיו, הלך לבית אוצרותיו לתור אחר כתת אשר כל אוצרות תבל לא ישוו בה, ואכן העלה "תשורה" בידו. אבן חן נדירה, כל הגולות כלכים נתקבצו ובאו לה, ואין בשוויה להבי־הם, ולו במשם, מהדה והדרת. נטלה ומסרה בידיהם. היה הא־חד נטלה ונתנה תחת כסתו. רעהו הניחה תדיר על שלחנו, והשלישי ענדה על צוארו, ויש מביניהם שנתנה בין אבני ריחו (ריחיים). כך אמר לו הקב"ה למשה: "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, לך והו־דיעם..." לפי שהנותן מתנה לחברו צריך תהילה להודיעו".

בנוהג שבעולם, אדם אשר דבר כה ספון בביתו וחפץ להר־עידו לרעו, יאמר לו בזו הלשון: "דבר מה נמצא עמי בביתי, ועז רצוני לתתו לך במתנה". ברי וברור, כי לא יפנה אליו בנוסח דלהלן: "מתנה טובה שמורה עמי, וחפצי לתתה לך במתנה". לפיכך צצה ועולה מאליה הקו־שיה: מה ראה הקב"ה לפנות לעמו בזו הלשון: "מתנה טו־בה"? היה לו לומר: "חפץ יש לי בבית גנזי ומבקש אני לתתו לישראל..."

אלא, אמר הקב"ה למשה: "מתנה טובה יש לי בבית גנזי", מתנה השמורה וכמוסה עמדי כימות מצרים, ו"שבת שמה", זו השבת אשר תקן להם משה לישראל במצרים, לכפן ינוחו בה ויתנו דרור לגופם המרוטש מן העמל השבועי המפרך. והם, תחת לעשותה יום בטלה, שחוק ופורקן, ולהגות בהבלי העולם, כתקבצים היו יחדיו, מזכירין זה לזה כי בני אברהם יצחק ויעקב המה, נשבעין זה לזה לבל ישנו שמם לשונם ולבושם ומבטיחים נאמנה שיהיו גדורין בעריות. אמר לו, למשה: "שבת זו — ששמרו ישראל מדעתם, היא היא, המתנה אשר הועידו לי, והצפנתיה בין גנזי. לך והודיעם כי עזה תשוקתי לתתה להם. עד עתה לא נצטוו בה, מרצונם וכ־יוזמתם קיימוה, מכאן ואילך, לך הודיעם..." היום לקיימה ומחר לטול שכרה, שהלא: "גדול המצווה ועושה..."

אלא מאי? יש המצווה ויש המצווה. פנים שונים לשנים, לא פני זה כפני רעהו. לחם הפנים, ע"ש מה נקרא כן? ע"ש שהיה כל אחד ואחד מישראל יכול לראות בו פני עצמו" (אמרי אמת). פן אחר לו, למתבונן, פני מגוץ, היה הוא מלגלג ומתמיה פניו כפני תם, "ביום השבת יערכנו"? וה־לא דרך המלך לאכול פת חמה בכל יום, שמא פת צוננת של תשעה ימים?" לחם הפנים היה ערוך וסדור על שלחן הזהב אשר לפני ה' משך תשעה ימים. היו ישראל מתבוננים בו ורואים "סלוקו כסדורו". שהיה חם וט־רי ביום סלוקו, כביום אפיתו — הוא היום בו הונח על השלחן, והיה דרכו להעלות הבל — אדי חום, כפת זו אשר זה עתה יצאה מן האש. אי לכך, תימה: וכי לא ראה בן הישראלית את ההבל העולה מן הפת, שמצא לנכון לחרף, לזלזל, ובכיכול לתמוה את תמיהתו האוילית: "כיצד זה ראוי למלך, שיאכל פת צוננת תשעה ימים לאחר שהוציאה מן התנור?!"

נעסה להפנות זרקור כלפי הדברים ולהבהירם באור הנכון. מתרצים המפרשים: שני פנים ל"נבכים נכחור" יש המתבוננים ויש המתבוננים, אולם גישתם שונה, ההבדל בין השנים, נעוץ בתחושה ובהכרה האופפים את ההסתכלות, השוני הוא באופן, איך וכיצד צופים בו. "כפי מדת האמונה, בה היה מביט על הל־חם, בה במדה, היה רואה אותו" (הנ"ל) כאשר נגשים נכח הבית חדורים אמונה בהשגחת ה', בר־פלאותיו ובניסיו, הרי שזוכים לראות את הפלא — ההבל העו־לה מפתו של המלך. אך אם הגישה קנטורית ביסודה, ברי איפה, על מה ולמה "טחו עיניו מראות".

לחם הפנים, על הנס הנלווה אליו, לא תורגם לשפה גשמית, כעינים בהמיות ומגושמות לא ניתן היה לחזות בפלא שבו, היה צריך להתרומם טפח מע"ג הקרקע ע"מ לחזות בנעם ה' הניבט הימנו. כלי חמדה חבוי היה בין גנזי אוצרותיו, הלך הק־ב"ה אצל ישראל ומסרו להם. כלחמו, אף מתת ידו, דרגות שו־נות במקבלי מתנה, פנים לכאן ופנים לכאן, יש הנוצרים אוצרו לתכלית הרצויה ויש גם שונים. האחד נוטלה ונותנה תחת כסתו — יש המקיים את השבת בין מצעיו וכסותיו. החל מכניסת שבת ועד ליציאתה, הוא גם את שנתו, וסותם פרצות אשר נתהוו במוחו הרדום, מעמל השבוע, ממלא את המצברים וחוש בעי־ליל, שאכן נשתמש בתשורה לתכלית הרצויה, שהלא "יום מנוחה לעמך נתת..." אמנם קיים הלה את השבת, אך נצל את האוצר בדרג הנמוך ביותר, שה־רי לא לכך נתכוון נותן המתנה, לא לזאת נתנה שבת. רעהו מניחה תדיר על שלחנו — פן נוסף בעם, אשר עם כניסת השבת, מיסב אל השולחן, ולהוציא שעות שינה ספורות, אין פיו חדל מפעולתו. החל בשתית משקאות למיניהם, דרך מנות מדושנות עונג עד למיני מאפה, תופינים, קפלוטות, פר־פראות כיד הדמיון הטובה, נמצא אשר תחת למלא כרסו בש"ס ופוסקים, מפטמם במיני אוכלין. אף הוא נצר את השבת, לא הב־עיר אש, לא סחט, לא ברר ועוד כיוצא באלו המלאכות.

וכי לכך נתכוון המלך בתתו לו את סגולת אוצרותיו, לפתוח חבר גרגרנים? ע"פ תפישתו עדיין לא קיים את השבת כהלכתה, לא העידה למטרה הרצויה. יש טפח גבוה יותר, נעלה יותר.

בעולם העתיק, קרי: אשור, בבל, מצרים, אתונה, רווחה הת־פישה שהאדם אינו עומד במרכז היצירה, הוא אינו עקרו של העו־לם. עיקרו של העולם הוא, האבן, האדמה, היצירה אשר האדם יו־צר, הפירמידה, האגדרטה, האוב־ליסק — משום נצחיותם, הן קיימות לעד. האדם מת. היום חי, מחר עובר ובטל מן העולם, יבוא אחר תחתיו. האבן עיקרה של היצירה, האדם אפס. אי לכך מתו אלפי אנשים ורבבות שלמו בחייהם, ע"מ להעביר אובליסק אחד ממקום חציבתו באסואן אל המקדש. עשרות נטבחו על מזבח הפירמידות, שהרי הפירמידה לנ־צח קיימת, האדם שמא רק דקה או דקותיים. אף ברומא סגדו לארמונות, לאבן.

עתה מתורצת הקושיא, אשר נסרה עד כה בחלל, מדוע נעדרת מצרים יום מנוחה?! לשם מה יום מנוחה? לשם מה מרגוע? לכל תמות?! תמות! יבוא אחר תחתיך. מדהים!!! אך זו האיד־אה. עם ישראל עמד למרגלות הר סיני. שם נוצר מהפך, נוסדה תאוריה שונה, ששת ימים תע־בוד... ויום השביעי שבת, למען תזכור כי עבד היית בארץ מצרים ויוציאך..." — הוציאכם מבית נכר, מתוככי מצרים, לפי שתפ־ישתו היא, האדם נזר הבריאה. לא האובליסק, אף לא הפירמידה במרכז, כי אם האדם. ופועל יוצא מגירסא זו, "פקוח נפש דוחה שבת". בעקבות תרבות זו נשתנ־תה תפיסת העולם והעמים כלם אמצו להם את יום ראשון כיום מנוחה ושבתון. לא מגילת האו"ם, לא הצהרת היסוד של וושינגטון, יצרו שוני ושינוי, קד־מה להם התורה ומתנתה. על כן נאסרו בשבת המלאכות, משום היותך אדם. לא תבנה, לפי שאין הבנין עיקר כלל, אלא אתה. אם פרצת גדר, העידות כי הבנין חשוב ממך, הוא העיקר — שבת מצרימה.

* * *

לא ניתנה שבת, אלא כדי להאדיר את ערך האדם, לטעת בו את תחושת היותו אדם, בנגוד לתזה האשורית, הבב־לית והמצרית. שמירת שבת כבטוי להיותו אדם, זו אכן מעלה, שמא אף נעלה אף לא מעלה. "ויש גם העונדה על צוארו" — בענין זה עליו אי אלו שהן תמיהות המנעות באור. נאמר ויברך אלוקים את היום השביעי ויקדש אותו. השבת קדושה זה מכבר, נתקדשה ע"י הקב"ה מקדם, לשם מה איכ נצטוינו לקדשה, מה התועלת בכך, הלא היא קדושה כבר? שנית, מהו "וביום השביעי שבת וינפש", מדוע לא נא' שבת ונפש, בלי קל, מהו וינפש?

צד נוסף הטעון עיון: מהי נשמה יתרה, וכי עם כניסת שבת יוצקים לה, לנשמת האדם, אחותי נשמה נוספים? והקשה מכל הוא הנאמר "אתה קדשת את... לשמך תכלית מעשה שמים וארץ". מש־מע מכאן כי השבת היא היעוד, המטרה, גולת הכותרת של ששת ימי המעשה. ה' ברא עולם דינמי ומתפקד בששה ימיו כדי שלאח־ריו תבוא שבת. קשה?! וכי כל העמל והיגע בששת ימי המעשה "נועדו ע"מ שתבוא אחריהם המנוחה?" אם יאמר לך אדם "עמל אני כדי לנוח", ברי יהיה לך, שחרג מן הנורמות המקוב־לות. מי שחפץ לנוח, דרך קצרה לו, בל יעמול!

יש בה, בשבת, מן רוח חיים, יכולת, תבונה מצד עצמה לבטא. "כל אשר יצרתי, לשמי יצרתי", כל הנוצר בעולם לשמו נוצר. לידע כי "אני הוא בעל הבירה". תכלית כל נברא להכיר, "מי עשה כל אלה?" אני יצרתיו אף עשי־תיהו".

יצירה, ותהא זו יצירה איזו שתהא, לא ניתן להשתבח בה, לעמוד על טיבה ומהותה, טרם הגיעה לכלל שלמות. אם זו חלי־פה אשר במהלך תפירתה, חוטים שזורים בה לכל אורך, בטנה נבטת מכל צד ולא ניתן לחזות ביופיה, אלא משברכו על גומרה. אף בתחום הבנין, הנגרות ודומי־הם, נקוט כלל זה. כך היה העולם הולך ומתהווה משך ששת ימי המעשה. היתה היצירה חסרה ביום ראשון, נמשך חסרונה אל היום השני ולא נעצר אף ביום השלישי, עם כל יום, הותאם חלק נוסף בפאזל העולמי, נוסף לה גוון, להרמוניה הנפלאה, ותגר־פת הבנין עמדה כסימן של סיום. אך עדיין לא ניכרה גדלות היוצר, לפי שהיה העולם חסר.

מה היה העולם חסר? — מנוחה! "באה שבת באה מנו־חה", כלתה ונגמרה המלאכה, עם דמדומי חמה, עת הערב היום, תם ונשלם בנין עולם, או אז התיצב האדם והתבונן נכח הבירה, צופה היה לעבר העולם ומגלה שלמות. הסיומת הזו — קרי: שבת, סיו־מת המדברת בעד עצמה, רווחה חיות, משדרת כי יש בורא לעולם. עם התקדש השבת ברך הקב"ה על המוגמר. "ויברך אלוקים" — לפיכך נברא בזיו הבריאה סמוך ונראה לבריאת השבת, לשלמות הבנין, כדי שתהא היצירה נאה ליוצרה. וזהו "עונדה על צוא־רה", נוטל את השבת עטורה ומ־שבצה במחרוזתו ויחדיו וכצוותא מודים ומשבחים ל"זה שאמר והיה העולם". ויום השביעי מש־בח ואומר: "מזמור שיר". המז־מור אינו אמור כלפי שבת, אלא השבת גופא מזמרת ואומרת: "כי שמחתני ה' בפעלך". עלצתי מכח שלמות יצירתך והוד פעלך. ושומה על האדם לתת קולו ולהצ־טרף לצלילי המנגינה.

זהו וינפש — הנפיש, הכניס ויצק בכל נפש ונפש מעם ישראל את התבונה, אשר בבא השבת הגיע העולם לכלל שלמות ואין צריך לתקן בו מאומה. משבאה שבת הרי הבגד מושלם, הבנין עומד על תלו, חלק ה' בבריאה תם, ויכל — לשון כלה, סיום. שוב אין טעם לשנות. לפיכך נאסרו מלאכות בשבת, לפי שה־עולם שלם הנהו, אין צריך לתקן. מיותרת היא העבודה לחלוטין, אין עוררין!

אך אין די בהמנעות ממלאכה, יש לצקת את קדושת השבת, לאלפי מעשים קטנים, המצטר־פים יחדיו לתאוריה הזו של: "הוא אמר ויהי". אכילה, היא אכן חיובית בשבת, אולם כאשר נהנים הימנה מתוך תחושה שהמאכלים הם פרי יצירתה של עולם מושלם, זו קדושת שבת במובן הנעלה יותר. וזהו "וקר־את לשבת ענג" — לשבת ולא לך. שתהא מענגה בתכלית הרצויה לה, שתהא עטורה על צוארך תדיר.

מעשיה נאה מרגלא בפומיה של הרה"ק רבי אברהם מסלונים זי"ע, אודות עני אשר נקלע לביתו של ר' שמעלקא מניקלשבורג ופשט ידו. כיון שבעל צדקה גדול היה ר' שמעלקא, ולא נמצ־אה בעת ההיא אף פרוטה לפור־טה באמתחתו, גמר אומר בלבו לזכות את העני בטבעתה של הרבנית, אשר שכנה ככוד תחת הכר בשעת העדרה מן הבית. אך יצא יצא העני את הפתח ועל המפתן נצבה לה הרבנית. מש־ראתה את פניו השוחקות, ובדיי היה לה כי פרוטה לרפואה אין בנמצא, הבינה כי ודאי מסר הצ־דיק את טבעתה לזר, והחלה נותנת קולה בזעקה, "הלא שוויה של הטבעת, ג' מאות אדו־מים, והעני אינו יודע ערכה ובוד־אי ימכרנה בעד עשרה זהובים. אך שמע זאת ר' שמעלקא פתח בריצה לעבר העני. הלה חשש כי בבטול העסקה אמורים הדברים פתח במנוסה. ר' שמעלקא הגביר ריצתו ביותר שאת עד אשר השיגו. פנה אליו ברוך ונם לו: "שוויה של הטבעת ג' מאות אדומים", אנא אל תמכרנה בעד דבר מו־עט". הדבר אירע בימות החול.

משהסב לשלחנו הטהור, בש־בת, מגולל היה ר' שמעלקא את הסיפור לפרטיו, והבהיר לנוכ־חים: "זהו שאמר הקב"ה למ־שה: "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה לך והודיעם", שיודיע להם את ערכה הנדיר לבל ימכרוה בעד דבר מועט, אכילה, שתיה, חתיכת קיגל ודו־מיהם.

* * *

איתא: "מעולם לא זזה שכינה מישראל אפילו בשבת של חול". תמהים המפרשים: וכי יש שבת של קדש, ויש שאינה של קדש? מאי משמע שבת של חול?

הנה כי כן, העולם כדורי הנהו. כאשר בצדו המזרחי מתקדשת השבת הרי שבמערב טרם התקד־שה, יום ששי עדיין. ולהפך בעת אשר עדיין שבת בצדו המערבי, הרי שבמזרח נטו צללי ערב, ויצתה שבת. לא מקום זה כמ־קום זה, כל אחד ואחד לפי מקומו ושעתו. וכפי ששובתים דרי מטה, מתקדשת השבת אף בין דרי מעלה, מלאכים, שרפים עולמות והיכלות עליונים. חיות הקודש וכל פמליה דלמעלה, ולא זו בל־בד אלא אף רשעים פטורין מגיה־נם. קשה, איפוא מהו הזמן, מהי השעה בה מתקדשת השבת בעל־יונים? "על איזה מקום סומכים בשמים ממעל?" (פרשת דרכים) ומבהיר: "המקום האמיתי לזה הוא ירושלים"! משמע, שבת של מעלה תלויה בהתקדשות השבת בירושלים. זהו למעשה ההבדל המהותי בין שבת של קדש, לשל חול. אדם הנמצא חוצה לארץ בשעה שיצאה השבת בירושלים, וממילא יצאה לה השבת אף בעולמות עליונים, הרי שבמקומו עדיין שבת, כביטול שבת של חול, זהו "מעולם לא זזה שכינה מישראל וגו', אף לא בשבת של חול".

שבת של קדש — שבת של ירושלים.

הקדושה נוסכת בשבת עפ"י ירושלים. לפי שמעולם לא זזה שכינה הימנה, עיני ה' אלוקיך בה, מראשית עד אחרית. מצוקי ארץ אנו מושב להם. אבות ובנים תקעו יתד לישב בה. שם נעקד בן, שם נשחט לו איל. במעבה אבניה התמזגו להן היראה לצד האהבה, האצילות לצד ההוד.

ירושלים אינה מושג, מורכבת היא מתולדות מושגים, ומהווה סגסוגת של חרדת קודש ושמחה. קול התורה מתנגן בינותיה, ומי ששמיעתו לא נפגמה מקול שאון הכרך הסואן חש מה ערבה המנ־גינה, מסכית לצלילי הכמיהה של נעים זמירות ישראל ומאזין לשי־רת הלויים על דוכנם.

על כל אמה ואמה בה חרוש הד צעדי משיח ומפעפעת הצ־פיה. אך מה דואב כל לב, אשר תחת לשבצה בעדי, שהיא תכלי־תה הרצויה, יש נותנה בין אבני הריחיים. עם התקדש השבת מת־עצמת בלב הבירה תנועת המ־כוניות. מכונית במכונית נוגסת, עד לסתימת העורקים, לצפירות ניתן דרור, והן חוגגות הזמורת של תקיעה, תרועה, ואלפי שב־רים... (הד"ל). ומכיון שהכל נלח־מים על כבוש הרצועה הצרה של המדרכות מהדהד ברחבי העיר קול חרפות וגדופים.

סיעות, כתות וקבוצות מתגוד־דות ליד פתחי בתי הקפה. הפא־בים, בתי הקולנוע ועוד מן היוד־עים לשמצה. והמרגלית היקרה נרמסת בינות לאבני ירושלים. נמצא, ש"הבן הנתון בשביה", מנפץ את המתנה בתוך תוכו של פלטורין למול עיניו של המלך. הן גדול עוונו מנשוא!

לזאת "נתונה עתה ירושלים, למשיסה וישראל לבוזים". עמי ערב נועצים צפרניהם בחומת הבירה, ומשסעים הימנה נתח אחר נתח. וקול זעקה נשמע בר־מה, "על מה עשה ה' ככה לנו"? "על מה חרבה עירנו"? — "לא חרבה ירושלים, אלא על שבזו בה את השבת"!

יתן כל איש מישראל אל לבו, להיות עטרה על צוארו ומשמרה כפי מדרגתו. או אז יקוים בו האמור אשר עליו הוא אמון: "כל המשמר את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים".

זוטות מרחבי תבל

סיפורים קטנים מהעולם הגדול

מאת: מ. שלוי

הוזוב הזדעזע

רעידת אדמה בעצמה 3,1 בסולם ריכטר נרשמה בהר הוזוב, הר הגעש שגרם להרס העיר פומפיי לפני 2000 שנה. לא נמסר על נזק כלשהו בערים ובכפרים שעל מורדות הר הג־עש, החולש על מפרץ נאפולי המאוכלס בצפיפות. במספר כפרים, חשו התושבים ברעש ונמלטו מבתיהם.

"מדובר בפעילות הסייסמית הרגילה הנרשמת בשנים האח־רונות בהר הגעש. אין שום דבר חריג בכך", אמרה מנהלת מצפה הוזוב, שהוסיפה כי תושבי הא־זור אינם חשים כלל ברוב הרע־דות מסביב להר הגעש.

ההתפרצות הגדולה האחרונה של הוזוב היתה במהלך מלחמת העולם השניה ב־1944, כשאיזור נאפולי כוסה בשכבה של אפר רק. ההתפרצות גרמה נזק קל בלבד. כאז, היה הר הגעש שקט על פי רוב, ורק עשן נפלט ממנו מדי פעם. השלטונות הכינו תוכנית לפינויים של 700,000 מתושבי האזור, במקרה של הת־פרצות משמעותית.

ההתפרצות המפורסמת ביו־תר של הוזוב, שגובהו המירבי הוא 1,277 מטרים, היתה לפני כאלפיים שנה, שקברה תחתיה את הערים פומפיי והרקולאנום.

הוזוב הוא אחד מהרי הגעש המעטים הפעילים עדיין באירו־פה. הפעיל ביותר ביבשת הוא הר געש אטנה, בסיציליה.

פיגור של רוסים

הרפורמות הכלכליות ברו־סיה "מתקדמות לאט וברפיון", ומעכבות אותן קבוצות אינטר־סים המטיפות "שוק פראי" על פני שוק אמיתי, הודיע אלכסנדר ליפשיץ, יועצו הכלכלי של הנ־שיא בוריס ילצין.

"אין דרך חזרה" אל כלכלה מתוכננת, אך הכלכלה הרוסית "עדיין בשלב מעבר בין שוק פראי לבין שוק נורמלי", אמר ליפשיץ. יש חשש שהכלכלה הרוסית תישאר עוד שנים במצב זה, "משום שאנשים רבי עוצמה אינם מעוניינים לעבור לשלב הבא", הטעים.

"לפנינו שתי ברירות: להיש־אר במצב זה או להתקדם. אינני יכול לומר מי מהשתיים תנצח", הטעים ליפשיץ, בציינו כי המ־דינאים נשארו נחושים בדעתם ביחס להתקדמות ברפורמות. לדבריו, הדוגמא הטובה ביותר של עיכובים שנגרמו ע"י חוגים אינטרסנטים שונים, היא הר־פורמה האגררית שעדיין לא יושמה.

וודקה ברכבת

אדם שהוביל וודקה הלה ברכבת, במטרה למכרה בפו־לין, גרם בשגגה לדליקה בקרון, שכתוצאה ממנה נהרגה נוסעת אחת ונפצעו עשרות.

האיש נשא עימו שתי חביות של 20 ליטר שהכילו משקאות חריפים וכן 100 בקבוקים של וודקה אוקראינית באיכות ירו־דה, ברכבת שעשתה את דרכה לעיר ברסט, בגבול בין בלארוס לפולין. הוא שתה וודקה ועישן, וכשנוסעים אחרים הזהירו אותו מפני הסכנה, הוא השליך בזעם גפרור על אחת החביות.

הקרון כולו עלה בלהבות. אשה בת 20 מתה בדליקה. אשה אחרת נפצעה אנושות ונ־שקפת סכנה חמורה לחייה, וכן נפצעו בדליקה עשרות נוסעים נוספים.

אנשים רבים ברפובליקות הסובייטיות לשעבר נוהגים להעביר סחורות למכירה בפו־לין, לעיתים קרובות משקאות חריפים זולים, המנכרים בבקבו־קים עם תוויות מזויפות.

4 בני אדם מתו בחודש שעבר לאחר ששתו וודקה אוקראינית מזויפת, וקרא לשלטונות המכס באוקראינה להגביר את הבדיקות בגבולות.

מטבע חדש באוקראינה

אוקראינה תחדש בקיצוב הרפורמות הכספיות שלה, ותוך שלושה חודשים תציג את המטבע החדש החריבנה.

החריבנה יופיע בשוק לא יאוחר מאשר חודש אוקטובר השנה, ומיד לאחר־מכן תפעיל הממשלה מדיניות כספית מחמי־רה. בחודש שעבר אמר נשיא אוקראינה, כי החריבנה תחליף את המטבע הזמני הקארבובאנס, בסתיו. לדבריו, אוקראינה מנסה להקים קרן ייצוב בסך 1.5 מי־ליארד דולר, במטרה לתמוך בחריבנה.

הבנק המרכזי אסר פעולות כספיות ותשלום במטבע זר בכל החנויות, המסעדות ובתי העסק האוקראינים. רק כ־300 חנויות באוקראינה מורשות כיום למכור סחורה בדולרים ולא בקארבובנטים, שהחליפו את הרובלים הסובייטיים ברא־שית תשנ"ב, וכיום נסחרים בש־ער של 146.000 לדולר.

● דמשק, — מנהיג איחוד האמירויות זייד בן סולטן אלנ־היאן, סיים אתמול ביקור בן 24 שעות בדמשק, שם דן עם עמיתו הסורי חאפז אסד בה־בראת מערכות היחסים הבין־ערביים ובתהליך השלום היש־ראלי־ערבי.

חתולת הצלה

חתולה נאמנה הצילה את בעליה ומשפחתו, בת שש הנפ־שות, כאשר העירה אותם משנ־תם, דקות אחדות לפני התמו־טות ביתם בעיר ביילינג במדינת סין.

הדבר קרה סמוך ל־04:40 לפנות בוקר, כשניסתה החתו־לה, בת השלוש ששמה בסינית 'אחות מכוערת', להעיר את לי שהוהאה, ביללות ובסריטות. משנוכחה החתולה כי בעליה ממאן להתעורר, קפצה על הח־לון ופתחה אותו.

כאשר ראתה החתולה כי בני המשפחה אינם נענים לניסיונו־תיה, החלה מושכת בבגדיו של בעליה. רק אז התעורר לי שוהו־אה, והבחין כי קירות ביתו הע־שויים בוץ מתחילים להסדק.

שניות אחדות לאחר שהעיר את בני ביתו הזהיר בהם לצאת אל מחוץ לכותלי הבית, התמו־טט הבניין בין שתי הקומות.

הנפט המעשיר

כלכלת ערב הסעודית הגל־שוב לצמוח בקרוב, כתוצאה מהעליה במחירי הנפט, נאמר בדוח הערכה שפרסם בנק ברק־לייס.

התחזיות התקציביות חושבו על פי המחיר של 14 דולר לחבית נפט גולמי, אולם המחירים עלו על ההערכה בכשלושה דולר לחבית מאז תחילת השנה, נא־מר בדו"ח של בנק ברקליס. הצופה צמיחה של 1.5% בתוצר המקומי הגולמי של ערב הסעו־דית ב־1995 וצמיחה של יותר משני אחוז ב־1996, אם מחירי הנפט יישארו באותה הרמה.

עליית מחירי הנפט הכניסה 2.3 מיליארד דולר נוספים על ההכנסה שנצפתה בחמשת החודשים הראשונים של 1995. התוצר המקומי הסעודי הגיע ב־1994 ל־120 מיליארד דולר, סכום שהיווה ירידה של 0.8 אחוז בהשוואה ל־1993, בעיקר עקב הידרדרות במחירי הנפט שירדו מ־16.33 דולר לחבית (המחיר הממוצע ב־1993), ל־15.50 דולר לחבית ב־1994.

ערב הסעודיה צפתה גרעון תקציבי של כ־4 מיליון דולר ב־1995, לעומת גרעון בן 10.66 מיליארד דולר ב־1994.

כצאן לטבח...

כ־500 כבשים וגדיים השלי־כו עצמם לתוך אגם במקדוניה, ו־249 מהם טבעו למוות, מסרה סוכנות הידיעות [illegible], אשר הגדירה את התופעה כ"התאבדות קולקטי־בית".

"החיות, החוששות בדרך כלל ממגע עם מים, הובאו על ידי הרועה לשפת האגם כדי שיוכלו להרוות בו את צמאונן, כאשר לפתע השליכו עצמם שני גדיים למים ובעקבותיהם קפץ כל העדר לאגם שעומקו 1.5 מטר". הרועים הצליחו לה־שות מן האגם 206 כבשים ו־43 גדיים, אך לדבריהם "כמה מן הכבשים הספיקו כדיהם השלי־כו עצמם שוב למים העמוקים, במה שנראה כניסיון התאבדות מכוון".

הרועים, ועדי ראיה נוספים שבאו לעזרתם בניסיון להציל את העדר מטביעה סיפרו כי "הכבשים והגדיים לא עשו כל תנועה במים, סירבו לשחות לע־בר החוף, וגם כאשר ניכשו מן המים חזרו והשליכו עצמם לא־גם". לאחר מאמצי הילוץ שארכו כשלוש שעות, נימשו ללא פגע 281 כבשים, אך 249 כבשים, מהם 206 גדיים טבעו למוות.

פצצות בלב שכונה

מפעל להרכבה וליצור פצ־צות "מוקשים ופצצות כימיות קיים בלב שכונת מגורים בעיר הבירה הלובית תרסום, מבלי לשמור על הכללים הבסיסיים ביותר של הבוסר האנושי".

הדבר מהווה איום על בריאו־תם של אלפים, תושבי השכונה ועל חייהם, אף כי המבנה מוקף בחומה גבוהה, המסתירה את מה שמתרחש בתוכו. הופצה שמועה בין האזרחים, שיש שם משרדים של מנגנוני הבטחון שאסור להת־קרב אליהם.

נבחרו לעבוד במפעל מספר מהנדסים בתחום הכימיה וטכנ־אים, שהשתתפו בקורסים באיר־אן ובעיראק. כמו כן כמה מהנד־סים, הידועים בחו"ל, פותו לעבוד במפעל הזה באמצעות משכורות גבוהות. על הקמת המפעל פקחה אחת המדינות הסוציאליסטיות לשעבר.

ירידת אוכלוסין

קצב גידול האוכלוסיה בעו־לם, המונה השנה 5.7 מיליארד בני אדם, האט בצורה ניכרת, וירד מ־1.7% ב־1991 ל־1.5% ב־1995, מסר המכון הלאומי לחקר דמוגרפי של צרפת.

ההאטה תאפשר ככל הנראה הערכה מחודשת של תחזיות לגבי מספר התושבים בעוד שלושים שנה, ל־8.31 מיליארד בני אדם לעומת 8.64 מיליארד על פי הערכות משנת 1991.

שיעור הילודה בעולם נאמד כעת בממוצע ב־3.1 ילדים למ־שפחה, כשהשיעור הגבוה בעו־לם נרשם ברצועת עזה — עם 8.1 ילדים למשפחה, והנמוך ביותר באיטליה, עם 1.2 ילדים (1.5 באיחוד האירופי כולו). אפריקה היא היבשת היחידה בה שיעור הילודה — 5.8 יל־דים למשפחה — גבוה מהממוצע העולמי.

תוחלת החיים הממוצעת בעולם היא 66 שנה. הגבוהה ביותר נרשמה ביפאן, עם 79 שנים, והנמוכה ביותר ברפובלי־קה המרכז אפריקנית, עם 41 שנה. על פי יבשות, תוחלת החיים הממוצעת הנמוכה ביו־תר נרשמת באפריקה, 54 שנים, לעומת 77 שנים, באיחוד האי־רופי.

בשלוש מדינות עולה מספר מקרי המוות על הלידות, ובכך נוצר שיעור גידול טבעי (ללא ההגירה) שלילי: בגרמניה (−0.1%), באוקראינה (−0.4%) וברוסיה (−0.6%). שיעור הגידול הטבעי הגבוה ביותר נרשם בעומאן — +4.9% בשנה. הנתון לגבי האי־חוד האירופי הוא +0.1% בשנה.

האומדנים של מכון החקר האמריקני לענייני אוכלוסיה מת־בססים על נתונים סטטיסטיים שפירסמו האו"ם, הבנק העול־מי, האיחוד האירופי, מועצת אירופה ומכונים לאומיים לסט־טיסטיקה.

גז טבעי לירדן

מצרים תייצא החל משנת 2000 לירדן כ־280 מליון מט־רים מעוקבים של גז טבעי ליום, הודיע שר הנפט המצרי, המדי אלבנבי. "הסכם עקרוני בנושא ייחתם בקרוב", ציין.

על פי סעיפי ההסכם שיכנס להוקף בשנת 2000 ויפוג ב־2015, תייצא מצרים לירדן, בש־לב ראשון, כ־280 מיליון מטרים מעוקבים של גז טבעי. עתה נערכים כעת סקרים לקביעת התוואי של צינור נפט בין שתי המדינות, שעל פי התוכניות של ירדן, יגיע לנמל עקבה.

תפוקת הגז הטבעי של מצרים עלתה במחצית השניה של 1994 ל־5,7 מיליון טון — כלומר עלייה של 3 אחוזים לעומת הת־קופה המקבילה ב־1993. על פי אומדן רשמי, תפוקת הגז לכל שנת הכספים 1993/1994 הגי־עה ל־11,4 מיליון טון.

צרפת בגלימה גוליסטית

מאת — דף

מאז עלותו לכס הנשיאות מנסה ז'אק שיראק לשוות למר־כמוזו ולדברים היוצאים מפיו הילה גוליסטית רווית גאוה צרפתית, פאר והדר. הוא לא נכנס למשרדו של קודמו פרנסוא מיטראן אלא דרש שיחודשו עבורו את החדר בו ישב וממנו פעל הנשיא שארל דה־גול, מי שעלה על כס הנשיאות לאחר שחרור צרפת מעול הכיבוש הנאצי.

שיראק מנסה ככל יכלתו להת־רחק מקוי מדיניותו של מיטראן ומדפוסי מחשבתו ו"להתנשא" מעל שיקוליו ה"סוציאליסטיים הקטנוניים". בציבור הוא מרבה לחייך, ופעמים שזה חיוך גאה של אדם הבוטח בעצמו. שיראק החל את כהונתו באותו מרץ והתלהבות המציינים קצין בחיל הפרשים בו אכן שירת — בזהירה מתמדת.

פריז וחיל האו"ם

לא עבר אלא שבוע מיום שע־לה שיראק על כס נשיאות צר־פת וכבר היתה ידו נטויה. היה זה כשחש בפגיעה ובזלזול מצ־דם של האו"ם ונאט"ו. מוושינגטון שכחו להודיע לשיראק על התק־פות האויר שנאט"ו מתכונן לב־צע נגד מטרות סרביות, התק־פות "שהוכנו בצורה כה מתופ־רת", הגיב הנשיא שיראק. שכ־400 חיילי או"ם, ובהם צרפתים רבים, נלקחו מיד כבני ערובה.

שיראק נתקף אז בזעם רב ונתן לכך ביטוי בשיחותיו עם מזכיר האו"ם ועם ראשי המטה הכללי של צבא צרפת. בפגישה רווית מתח בארמון האליזה, בנוכחות ראש הממשלה אלן ז'ופה, בייש הנשיא את האדמי־רל ז'אק לאנקסאד, יושב ראש המטות המשולבים, שעמד אז לפני פרישה, והאשים אותו בה־פקרת חיילי צרפת לחסדיהם של "הכללים המטומטמים" של האו"ם.

לאחר מכן פנה אל הגנרל ברנרד ז'אנוויר, המפקד לשעבר של חילות האו"ם ביוגוסלביה, והטיח גם בו את זעמו. "החיילים הנתונים לפיקודך אינם אלא נמושות", קרא בזעמו, "בזמני, כשהתחוללה מלחמת אלג'יריה, לא היה חייל צרפתי מוסר סתם ככה את נשקו ללא התנגדות". כך נהג בפיקוד הצבאי, ואת אותו מצב רוח נשא אתו אל ועידת ה־7 בהליפקס שבקנדה, שם נהג כלפי מנהיגי המדינות האחרות כמורה כלפי תלמידיו.

התנשאות בינלאומית

באותה מילה עצמה, נמר שות, הוא מכתיר גם את האמ־ריקאים, שאינם מוכנים להקריב חיילים על מזבח בוסניה, את הבריטים, ההוזים שוב ושוב מעורבות עמוקה יותר בבלקן, את חיילי הולנד בין אנשי האו"ם, שנכנעו ללא תנאי לסר־בים, את המוכלכים שנטשו את סרברניצה ללא קרב וכמובן את המזכיר הכללי של האו"ם.

בליבו שמח כמובן שיראק על שהצעתו לכח משימה כשותף כדי להגן על מובלעת גורזדה לא התקבלה, שכן סירוב זה איפשר לו להופיע על במת העו־לם כמנהיג האירופי היחיד שני־חן באומץ לב ובעקרונות. נושא בוסניה נתן בידי שיראק הזדמ־נות פז לשוות להופעתו על במת העולם הילה של דרמה והשת־אות.

לאחר פרשת בוסניה באה חזית נוספת — הניסויים הגרעיניים שצרפת מתכוונת לערוך בדרום האוקיינוס השקט. במסיבת עתונאים הודיע הנשיא שיראק על "ההחלטה שאין להשיבה" לחדש את הניסויים הגרעיניים של צרפת. באותה גישה גוליס־טית מזלזלת, ביחוד כלפי אמצעי התקשורת, הואילו שני יועצי הנשיא ז'אק פילאן (שהיה גם יועצו של מיטראן) ובתו של הנשיא, קלוד שיראק, להרשות לנציג סוכנות הידיעות הצרפתית לשאול את השאלה אודות הניס־ויים הגרעיניים. "זו היתה החלטה שהתקבלה לאחר עיון זהיר", הודיע הנשיא.

למעשה היתה ההחלטה מבוססת על דו"ח ישן שהגיש הלובי הפרו־גרעיני של צרפת, לפי בקשתו של הנשיא מיטראן שנתיים קודם לכן. "מעניין הדבר כיצד אותו דו"ח מקצועי הניע את שני הנשיאים, מיטראן ושיר־אק, להגיע להחלטות מנוגדות", הגיב אחד המומחים בנושא.

נסויים גרעיניים

אך מה זה בעצם משנה לנוכח העובדה ששיראק כבר שינה את דעתו פעמיים תוך 3 שנים. כאשר החליט מיטראן מכונו על השעיית הניסויים, לפני למעלה מ־2 שנים, הגיב שיראק בתרע־מת ובמחאה קולנית.

20 חודש לאחר מכן הפך שיראק את עורו ובארוחת ערב חגיגית בשגרירות צרפת הדהים את הנוכחים כאשר הבטיח שהנ־שיא הבא של צרפת לא יחדש את הניסויים, בהוסיפו שיועצי אומרים לי שהניסויים הללו יכו־לים בהחלט להערך גם בתנאי מעבדה". ששה שבועות לאחר מכן, כנראה מתוך חוסר עקביות או אולי כדי להביך את יריבו, אדוארד באלאדור, הוכיח אותו שיראק על פניו על החלטתו של מיטראן להשעות את הניסויים הגרעיניים.

אם סבורים אתם שהלובי הפ־רו־גרעיני שאב עידוד רב מכך, אינכם אלא טועים. הם כלל לא התרשמו מכך, ובצדק. תחילה, עם כניסתו לתפקידו, היסס אכן שיראק בנושא זה של הניסויים הגרעיניים בשל החשש מפני דעת הקהל בעולם והאפשרות להטלת חרם על מוצרים צר־פתיים. בסופו של דבר הכריע שיראק בערך התגובות בדעת הקהל בעולם והביע כלפיהם את הזלזול האופייני לו. התגו־בות ברחבי תבל, כולל התגובה הקשה בפרלמנט האירופי כאשר נאומו של מיטראן שוסע שוב ושוב, הוכיחו שלא צדק.

"נשיא מועצת אירופה"

באורח זמני שימש שיראק לאחרונה גם כנשיא מועצת אי־רופה, וכיון שבתפקידו זה נדרש לארח את פיסגת האיחוד האי־רופי, הביא אותו גם לבמה זו את יהירותו הגוליסטית, והתהדר־מות היא שגם הפעם עשה הדבר את הרושם הלא רצוי.

נראה שהתירתו להתרחק ככל שניתן מדרכי מיטראן ולשוות לעצמו יותר ויותר דימוי גוליס־טי אינם מוסיפים לו כבוד והער־כה בציבור הצרפתי. הפופו־לריות שלו כבר ירדה ב־10 נקו־דות בסקרי דעת קהל.

מיטראן מצטייר כמי שתמך בכל ליבו ברעיון אירופה הגדו־לה וסבור היה שעל צרפת להת־מזג במרחב היבשת. בכך היה היפוכו של הגנרל דה־גול ששיראק מנסה כל כך ללכת בדרכיו. אלא ששיראק מחוייב על פי אמנת מאסטריכט שצר־פת חתומה עליה, ועל פי הצהרות צרפתיות אחרות, להמשיך בהתקדמות בנושא האיחוד האי־רופי. לכן מצניע הוא את מחש־בותיו וכוונותיו בנושא וישנם רבים הסבורים שהצהרותיו הפ־רו־אירופיות (כלומר בזכות האי־חוד) אינן משכנעות.

יתכן וכל הסתירות הללו במעשיו ובהתבטאויותיו אינן אלא ביטוי לרצונו להרעיש את אמות הספים בעולם עם כניסתו לכהונתו כנשיא צרפת — ימים יוכיחו.

ילצין שב לעבודתו

מוסקווה — נשיא רוסיה בו־ריס ילצין שב אתמול למשרדו בקרמלין לאחר היעדרות בת חודש עקב התקף לב שעבר, מסר דובר מטעם לשכת הנשי־אות.

הנשיא בן ה־64 אושפז ב־11 ביולי, ובשבועיים האחרונים החלים בבית הבראה לא הרחק ממוסקווה, נאמר בהודעה.

למרות השיפור במצבו, קיי־מת כיום תהייה לגבי יכולתו של הנשיא להגיש את מועמדותו לקדנציה נוספת בת חמש שנים,

ירושלים
עיריית ירושלים
האגף לתרבות תורנית

"והראנו בנחמת ציון"

נשות ירושלים מוזמנות להשתתף בסדרת מפגשים שכונתיים
בסימן ימי "בין הזמנים"

לתושבות שכונת רמות ד' והסביבה
ביום ראשון, י"ז מנחם אב תשנ"ה (13.8.95) בשעה 8:00 בערב
באולם ישיבת אונגוואר, רח' חזקיה שבטאי (מרכז חרדי לתפעלה קהילתית)
בתכנית: "הבית והמשפחה כסביבה תומכת"
הגברת אסתר ש. - הרצאה - בית כמשענת.
הקרנת ההצגה "כף אינסופית"

לתושבות שכונות שמואל הנביא, בית ישראל, שני הבוכרים
ביום ראשון, י"ז מנחם אב תשנ"ה (13.8.95) בשעה 8:00 בערב
בבית פאני קפלן (בית לאישה החרדית), רח' מגן האלף 1
בתכנית: הגב' רבקה חדשאי - "התמודדויות במשפחה"
הקרנת ההצגה "כף אינסופית"

לתושבות שכונת סנהדריה, סנהדריה המורחבת והסביבה
ביום שני, י"ח מנחם אב תשנ"ה (14.8.95) בשעה 8:30 בערב
ב"מרכז סנהדריה" באולם ביהכ"ס בית יעקב הצפון, רח' מעגלי הריים לוין
בתכנית: "הסליחס נאכט אין קייב"
ההצגה המרתקת ביידיש ע"י מסך
הצגה איכותית, מרתקת, משולבת בהומור.

לתושבות שכונות סנהדריה, סנהדריה המורחבת, רמת אשכול והסביבה
ביום ראשון, כ"ד מנחם אב תשנ"ה (20.8.95) בשעה 8:00 בערב
ב"מרכז סנהדריה" באולם ביהכ"ס בית יעקב הצפון, רח' מעגלי הריים לוין
בתכנית: "המורשת היהודית"
הגברת רבקה חדשאי - החוסן במשפחה היהודית.
הקרנת ההצגה "אני צמא".

לתושבות שכונת נווה יעקב
ביום שני, כ"ה מנחם אב תשנ"ה (21.8.95) בשעה 8:00 בערב
באולם ביהכ"ס בית יעקב
בתכנית: "הבית והמשפחה כסביבה תומכת"
הגב' אסתר ש. - הרצאה - הבית כמשענת בעת צרה.
הקרנת ההצגה "כף אינסופית".

לתושבות שכונת רמות ד' והסביבה
ביום שני, כ"ה מנחם אב תשנ"ה (21.8.95) בשעה 8:00 בערב
באולם ישיבת אונגוואר, רח' חזקיה שבטאי 12
בתכנית: הקרנת ההצגה ביידיש "יוסף שפיל".

לתושבות שכונת גבעת שאול, קריית משה והסביבה
ביום שלישי, כ"ו מנחם אב תשנ"ה (22.8.95) בשעה 8:00 בערב
באולם "באר אברהם", רח' ישראל נג'ארה
בתכנית: "התמודדות בחיי היומיום"
הגב' רבקה חדשאי - הרצאה - התמודדות המשפחה עם מוגבלות.
הקרנת ההצגה "כף אינסופית".

לתושבות שכונת בית וגן והסביבה
ביום רביעי, כ"ז מנחם אב תשנ"ה (23.8.95) בשעה 8:00 בערב
באולם "אריאלי", רח' הפסגה 5
בתכנית: "חופש לא גדול"
הרב עמנואל תהילה - ימי בין הזמנים אינם חופשה.
הקרנת ההצגה "כף אינסופית".

דמי כניסה 5 ש"ח - כרטיסים בכניסה לאולם
המחלקה להסברה

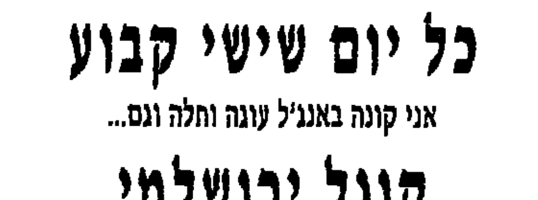
כל יום שישי קבוע
אני קונה באנג'ל עוגה וחלה וגם...
קוגל ירושלמי
מאפיות אנג'ל
רשת חנויות אנג'ל:
ירושלים, בית שמש, בני ברק, תל אביב, רמת גן, פתח תקוה
רעננה, כפר סבא, נתניה, רחובות, אשדוד, בת ים, רעות
קרית ספר, ראש העין, צפת

מרוה לצמא
השבועון לבית היהודי
אוצר גדול
בסכום קטן לבני הנעורים,
לגיל הרך, לעקרת הבית
ולראש המשפחה
דוגמא חינם בטל.
24 שעות ביממה 09-613755

המלחמה

(המשך מעמוד ה')

כים של התושבים".

שוחט כבר נראה קצר רוח. הרים את ידו וביקש את רשות הדיבור.

שוחט: הכל טוב ויפה חוץ מדבר אחד — הגמיר. אני מוכן לאשר את התוכנית אבל בקיצוץ של שליש מכמה. אני לא אומר לכם היכן לקצץ. על זה תחליטו אתם. אבל הכסף שהאוצר יעמיד לרשותכם, יהיה שליש מכמה שביקשתם.

גם כינרותי, הטיס את ראשו לצד ולא דיבר מלה.

דברי שוחט נפלו כרעם ביום בהיר...

באולם הישיבות בקריה השתררה לכמה שניות תדהמה כהרף. לה בשקט ואז התעשת סלמן, מנכ"ל מע"צ ואמר: אם זה המצב לא נוכל לבנות את הכבישים העוקפים האלה.

אז מה תעשה, שאל כינרותי, תבנה פחות כבישים עוקפים? במקום 112 קילומטרים תבנה 70 עד 80 קילומטרים? איפה לא תבנה?

כינרותי תפס את השור בקרניו. היה ברור שה־112 הקילומטרים שתוכננו אי אפשר לקצץ. זהו המינימום הדרוש כדי להבטיח איסופתי הפרדה בין הפלשתינים לתושבים היהודים.

אם כך, סיכם סלמן, אין ברירה אלא ללכת לקיצורים בתחומים אחרים. אם אנחנו צריכים להוריד כלים, אז לא תהיה אפשרות אחרת, אלא רק להקטין את רוחב הכבישים, את עוביים ואת השוליים בשליש. במקום לעבוד לכביש 4-1-1...

ושוב חזרה על שאלה מכל עבר, מה זהו הסביר לאנשים פשוטים...

כביש 4-1-1 הסביר סלמן, הוא כביש פנים־עירוני בארץ. קוראים לו כך מפני שהוא בנוי על שוליים של מטר אחד מימין, שוליים מטר אחד משמאל, וכביש באמצע של 4 מטרים. עובי הסלילה הוא לא מי יודע מה ועל כביש שכזה אי אפשר לנסוע במהירות גדולה יותר משל 40 קמ"ש בשעה. אם זה מה שאתם רוצים, נסלול כבישים כאלו.

כינרותי פרץ בצחוק.

מה יש לך נח, שאל אותו ביינה שוחט.

אני מכיר את הכבישים האלו, אמר כינרותי. כביש 1-4-1, הוא כביש שאחד יושב ליד ההגה ו־4 דוחפים אותו...

כולם צחקו אבל הבינו שהגזירה הזאת מאוד רצינית.

מע"צ תיכנן כביש מינימלי שבו אפשר יהיה לנסוע במהירות מינימלית סבירה של 70 קמ"ש ועכשיו מורידים אותו לכביש מהסוג המצוי בין הכפרים הערביים הנידחים בגליל העליון. כביש שאם חלילה המתיישב יצטרך לנסוע בו במהירות בעת התקפה, הוא לא יוכל לעשות זאת. שוחט, בהבל פיו ובהתוך רצון לקצץ, הפך את תוכנית הכבישים העוקפים לתוכנית של שבילים עוקפים, אומרים בקרב התושבים.

לסוללים לא תחסר עבודה

ההחלטה על סלילת הכבישים העוקפים התקבלה בעיקר משיקולים בטחוניים, אך גם מתוך תקווה שסלילתם תקל מהלחץ הפוליטי על הממשלה. אך ככל שהזמן הולך ומתברר שהאוצר אוכף על העוסקים במלאכה קיצוצים ניכרים והרגזים רבים.

הפלשתינים עוקבים ומקרוב אחר העבודות וגם אחר התוכניות. הם כמובן רואים בכבישים משהו המנוגד להודעות הישראליות על נכונות לסגת מהשטחים. אך עם זאת אומרים לעצמם "מדוע לא? שהיהודים יסללו ואחר כך אנחנו נשתמש בכבישים". התגובות שלהם מאופקות הם מודים שישראל מפקיעה שטחים לצורך סלילת הכבישים והרבה מהכבישים אכן נדרשה ישראל להפקעות כדי להשלים את המלאכה.

בקרב התושבים היהודיים רואים בכבישים החדשים לא רק תוספת בטחונית אלא גם תוספת בטיחותית. מספר הנפגעים בתאונות דרכים בשטחים גבוה מאוד ועכשיו קיוו שיהיו כבישים רחבים מספיק שימנעו את התאונות או יצמצמו אותן, ועכשיו האכזבה עצומה כשהאילוצים התקציביים שכופה שוחט יביאו לסלילת כבישים צרים, עם שוליים עוד יותר צרים ובמידה רבה דווקא יגדילו את הסכנה בתנועה עליהם.

הפלשתינים שלא רצו ללחוץ יותר מדי בנושא במהלך השיחות עם הנציגים הישראליים על מימוש הנסיגה פיתחו שיטת פעולה אחרת. הם עוצרים את העבודות והתוכניות באמצעות פניות לבג"ץ. בית המשפט העליון מוציא צו הפסקת עבודה בכל מקרה שבעל קרקע עותר לבג"ץ והדבר מקשה על העבודה. השבוע נראינו במאבק מהרשות הפלשתינית לשים קץ לעיכובים של מגישי הבג"צים ולאפשר השלמה מהירה של הכבישים העוקפים.

אלא שעכשיו עם העברת שטחים רבים לידי הפלשתינים שב ועולה חשש חדש. הכבישים אמנם עוקפים היום את הישובים הערביים הפרובלמטיים אך מי ערב לידינו שמחר, אחרי שהרשות הפלשתינית תשלוט בשטח, לא תתחיל בניה מואצת בישובים ערביים ישנים או חדשים שיגיעו עד לשולי הכבישים העוקפים הבטוחים אולי היום ומי יודע מה יקרה שם מחר?

אם זה יקרה, נצטרך לסלול, אומרים התושבים, כבישים עוקפים שיעקפו את העוקפים. לסוללים אף פעם לא תחסר עבודה

"סיום משולש" של מסכתות בישיבת "לב שמחה" דחסידי גור בערד

בישיבת "לב שמחה" בערד, על שמו של מרן בעל הלב שמחה זצוקל, אשר הקים את הישיבה החרדית בעיר־אבות זו, נערכה לקראת סיום השנה שמחה משולשת: שלושה סיומי מסכתות, שנלמדו השתא בישיבה.

היכל הישיבה המפואר היה גדוש יותר מן הרגיל. הפעם מילאו את הבית, מלבד תלמידי הישיבה ורבותיהם, גם אורחים מהחוץ: רבנים וגדולי תורה, וההורים שבאו "לשאוב נחת". לאו מילתא זוטרתא היא: עשרות בחורים נבחנו אצל גדולי תורה והוראה, על מסכתות שלמות: נדרים עם רי"ן וראשונים; סוכה וראש השנה. הבחורים זכו בתעודות הוקרה מפוארות על תלמודם שבידם.

ציבור גדול של הורים, המודע למסירות הרבה ופירות ההילולים שנטועים בישיבה, הטריח עצמו, מהלך של שעות נסיעה, מכל רחבי הארץ, כדי להביע הוקרה כפולה: לבנים היגעים בתורה, ולמחנכים — הצוות הרוחני שקנה לו שם — חשמים כל יהבם בתלמידיהם.

את האירוע — סעודת מצוה תגיגית, יומא טבא לרבנן — פתח המשגיח הרוחני של הישיבה, הרה"ג משה טאוב. הוא קידם בברכה את ההורים שבאו, כשותפים בחדוות היצירה, ליסיור נכסיהי", ולערוך יחדיו את "מאזן הרווחים". ישיבת "לב שמחה", מקיימת את "יוכבד עשו לו — שהושיבו ישיבה על קברו" ובפריחתה הרוחנית של הישיבה, אשר קנתה לה שם בכותל המזרח של הישיבות.

הרב חנוך אירלמן, מנהל הישיבה, הזכיר ימים מקדם, כאשר הלב שמחה" יסד הישיבה. מי היה מאמין שנזכה ליום הזה, בו נבחנים בחורים במסכתות שלמות, בעיון רב, ובכרכים של "משנה ברורה". כל אלה מגיעים ביגיעה רבה. "היינתי" שהם מגדלים לאבותיהם, ולמחנכיהם כאילו ילדו.

הבי ישראל אורלינסקי משיעור ד', סיים את מסכת נדרים. הוא הטעים בדברי "יהדרך", על ינעת הישיבה להעמיד הבחורים בקרן אורה, ללמוד תורה במקום שלבם חפץ, שיהיה "לבם חפץ בתורה". כן הדגיש את המאמץ בלימוד העיון ופלפול הבחורים והקניית אהבת תורה לבחורים. הבי יחזקאל לריא משיעור א' סיים מסכת סוכה. בדבריו עמד על "שותא דינוקא" של מרים בת בילגה, בוודאי מידה טובה מרובה שמי שלומד ומסיים, זו זכות הוריו ומוריו. הבי העניק מורגנשטרן משיעור א', סיים מסכת ראש השנה.

הנגי"ד מרדכי וולקוביץ, ראש הישיבה ורב הקהילה החסידית בערד, העלה על נס את קנין התורה של הבחורים, שהגו בה וחזרו עד שרכשו את הידיעות המקיפות. הוא קרא להורים בנוסח: ראו גידולים שגדלתם. כולם נתייגעו ועמלו בכוונה. להלן שיבח את צוות הישיבה ואת סגן ראש עיריית ערד ויו"ר הנהלת המוסדות, הרב אברהם מרדכי קמינר.

הג"ר שלמה זילברשטיין, רב וראש הכולל דחסידי גור בבני ברק, עמד על אהבת ה' לשערי ציון, והוא משתעשע בתורה, ושמח ב"ילד שעשועים" אלה הלומדים תורה מתוך קדושה וטהרה. וזהי ישיבה בה מלמדים כדרך אמרת ה"שפת אמת": "ואהבת את ה' — לאהוב כל דבר המביא לאהבת ה'.

הג"ר נחום קרנביסר, מראשי ישיבת חידושי הרי"ם וממקימי הישיבה, הזכיר את הגה"ר הרה"ח ר' יצחק דוד סייטלבאום, שמנה לקריאת "הלב שמחה" והקים את הבנין. הוא ציטט מדברי ה"לב שמחה", שאמר בשם ה"שפת אמת", כי בערד לומדים תורה לשמה, שכן זה מקום שהתורה לא היתה בו. מדהים היה לראות את בחורי הישיבה בהתמדתם, כשהם "מקליסו" ולומדים בשעות אחה"צ בערב"ש של ערב תשעה באב...

* * *

נאום נרגש נשא הרב החסיד רבי חנינא שיף, גבאי ומשב"ק אדמו"רי בית גור, קרא "שהחיינו", על שעינו ראות, 50 שנה בדיוק אחרי שניצול מצפרני הנאצים ימ"ש, כסב לכמה מתלמידי הישיבה. היה זה חסד ה' שהצילו והחסד שהגיעו במעגלי צדק לישיבת "שפת אמת", מקום של תורה וקדושה, ואחרי כן להיות משמש בקודש אצל רבותינו. לא עם הארץ חסיד, וכ"ק מרן אדמו"ר ה"בית ישראל" זי"ע לימדנו כי צריך גם לעסוק ולקיים, בקדושה ובטהרה. נאמר יוקח נא מעט מים — כמה שלומדים מן התורה, עלינו לדעת כי זה מעט. ה"בית ישראל, נהג להראות את ה"ידגל מחנה אפרים" בפרשת ויקרא, על אי תעירא, "החסידים לערנען משנייה", חסידים לומדים כדי להכיר כי הם כאין; ורחצו רגליכם — יש להשמר בקדושה; והשענו תחת העץ — בצילו של צדיק. להלן הפליג בסיפורים על עינו הבוחנת של צדיק. קדושה וטהרה הם יסוד, שבלעדיו אין לתורה קיום.

הרה"ג אריה קנובלוביץ, מגיש בישיבה, אמר כי שלושת השבועות נועדו לחשבון נפש. חלוקת התעודות מבשרת חשבון נפש עתידי, ולא הוקרת הצטיינות על העבר. הצבנו מטרה בראשית השנה, לקנות את מסכת נדרים. גם בחורים שחשבו כי הדבר אינו בהישג יד — הצליחו. הדבר מוכיח להם כי הם מסוגלים ומחייבם לעתיד. ה"חזון אישי" אומר כי התעמולה שראוי לישיבה לעשות, הוא בפירותיה... ראשי ישיבות גדולות הקולטים את הבוגרים, משבחים את עמידתם היציבה בעיון הש"ס, ואת המידות הנרוממות שסיגלו.

במהלך הנאומים חלקו שבחים לסגל הרוחני של הישיבה, למשגיח הרב שמעיה סנגבים שארגן את המבצע ולבן קהילת ערד, הרב אברהם דוד סיימון, שהמריץ את הבחורים לחזרה ושינון.

נעל את מסכת הברכות, נציג ההורים, הג"ר יהודה אריה טאוב, מחבר ספרי "אוצר ההלכה". הוא פתח "בכבוד אכסניה" והפליג בדברי המהרש"א, על מבקשי ה' שבאו מעיר לעיר ויושבים שורות שורות בתורה. אין הגדרה מתאימה יותר, מאשר הישיבה בערד, שהיא זכות גדולה לישוב. גדולתה של הישיבה, בהיות ארון ה' הולך עם התלמידים, והיה כל מבקש ה' יצא עם הארון הזה גם בלכתו אל מחוץ למחנה, לישיבות הגבוהות ואחרי כן אפילו לעולם המעשה.

את המעמד כיבדו עוד הרבנים הגאונים: ברוך ראשנולד, משה זאב יוסקוביץ, ר"ים בישיבת חידושי הרי"ם, ר"מי הישיבה והמשגיחים; והרב אברהם מרדכי קמינר.

לפני ברכת המזון, חולקו תעודות ההוקרה, כאשר הבחורים נקראים איש־איש, ומתברכים מפי גדולי התורה. בברכת המזון נתכבד הג"ר שלמה זילברשטיין.

הכיבוד התורני המרהיב, הסתיים בשעה מאוחרת בלילה. תם, אך לא נשלם. שכן עשרות הורים, שנסעו ברכבים למקומות מגוריהם, הרחק בערי הארץ, ניצלו את שעות הנסיעה, להעלות רשמים מהכינוס, ולספר בשבחה של הישיבה. לדבריהם, "ישלחו לישיבה יחדיו ינגלעך", והם זוכים לראות את בניהם פורחים בתורה ובמידות, בעלי דמות תורנית איתנה ויציבה, ונשתית לכל ימי חייהם.

* * *

הרב אברהם מרדכי קמינר, הוא כוח מניע של מוסדות התורה בערד. הוא עמד על הקשיים המיוחדים בעת זו, עקב "סגירת הברזים" הממשלתית. במצב זה, מצפה הישיבה להיענות של הציבור, ובמיוחד מההורים, שהם הנהנים הישירים מפרי ההילולים, שיביעו הכרת טובה, בסיוע או במצוה ועשיה.

בס"ד

נוף סביון

מגיע לך לחיות חיים של תורה מתוך הרחבת הדעת

החלה מכירת שלב ב' במחירים מיוחדים! לתקופה מוגבלת!

דקות ספורות מבני ברק, סמוך לקריית ישמח משה, בונה עבורכם חברת "גבעת סביון" קריית מגורים חרדית מהיפות והמתקדמות ביותר בארץ.

בתנאים מיוחדים תוכלו להנות מדירות יוקרתיות, בנות 3, 4 ו־5 חדרים, דירות גן ודירות גג בסטנדרט גבוה ביותר, עם כל מה שדרוש לאיכות החיים שלכם: גינה ציבורית ירוקה וגדולה, בתי כנסת, גני ילדים. במקום כבר קיימים תלמוד תורה בית יעקב, ישיבה, כוללים, מרכז מסחרי, בנק וכל שרותי הציבור הדרושים.

כל הדירות תחוברנה לגנרטור שבת מרכזי.

מהאתר קיימת תחבורה סדירה לבני ברק ולכל גוש דן.

משרד המכירות באתר פתוח בימים

א-ה: 10:30-13:30, 17:30-19:30 ו: 10:00-12:00

טלפון: 03-5346699

באו מחשבון

(המשך מעמוד ב')

— זאת באמצעות מערכת רובוטים, אשר תעבור מיד אחר ביצוע המשימה גם תהליך של ניקוי עצמי, בגירסה מתקדמת של "סלף קלינינג". כך ששרידי היד האנושית יהיו מנוטרלים כליל.

הבשורות הטובות מגיעות מכל קצווי תבל ומציפות את חלל האוויר ואת הלבבות, במיוחד המלאכותיים: ביפן שוקד צוות מעולה על תוכנה ליצירת קשר מבית הלקוח אל חנויות הכלבו. בעזרתה, בלי יציאה מפתח הדלת, ניתן יהיה לקנות הכל — מחוט רווי שבבים אופטיים ועד שורך נעל אלקטרונית, שמיזוג חדשני ישמור על הטמפרטורה הרצויה בה, לפי הוראה דקה של קמט מצח. מקוריאה מבשרים על התקדמות מואצת ביצירת תוכנה, אשר תתן למתבונן על הצג תחושה של שהות באתרי הנוף המבוקשים ביותר בתבל, ממגדל אייפל ועד ערבות אפריקה — בלי צורך, כמובן, לצאת מן הבית, או לקום ח"ו מן הכורסה. באוסטרליה, לעומת זאת, מעבדים בשלבים סופיים, את הטלפון ויזיה, לשימוש המוני, שבו יראו, פניו של המטולפן. וכן אפשר יהיה לערוך, באמצעות אותו טלפון סיור ויזואלי בדירות המשחוחים, וגם זה אין צורך לציין, תוך ישיבה על הכורסה ובלי צורך אפילו לזוז כמלוא סנטימטר על המושב — אלא על ידי מצמוץ עין בלבד, אשר יפעיל את כל המערכת בעצמה משתנה, בהתאם לעוצמת המצמוץ.

***

מה נאמר ומה נדבר? אושרו של המין האנושי, החולם על ישיבה קפואה מתמידה על כורסה ממוחשבת, תוך נטרול כלל שרירי ומבט קופא בחלל האוויר, אושר זה נראה ממש קרוב למימוש. ובאשר לחשש של ניוון שרירים — אל דאגה, יש כבר בתוכנית תוכנה, אחת המפעילה עיסוי שרירים, על ידי רמז של מבט בוהה

סין תקיים סבב ניסויי טילים נוסף

בייג'ינג — דובר צבא השחרור העממי של סין הודיע ביום חמישי על סידרת ניסויים שנייה של טילי שיוט ושל תמרוני ארטילריה שיתקיימו בין ה־15 ל־25 באוגוסט בים סין המזרחי.

"מסיבות בטחוניות, אוניות ומטוסים של מדינות אחרות מתבקשים שלא להיכנס לאיזור הימי האמור, או לתחום האווירי האמור באותה התקופה", נאמר בהודעה שהופצה מטעם משרד התקשורת של סין.

"ניסויי טילי השיוט וירי פגזי ארטילריה חיים באיזור הנמצא דרומית־מזרחית לחוף מחוז דיביאנג בסין, הצפונית לאי טייוואן, יתקיימו בתאריכים המוזכרים למעלה", נאמר. (עתיים רויטר)

ערכי טבע והדרכה רפואית בכרכים החדשים של "האנציקלופדיה לבית ישראל"

2 הכרכים החדשים יישלחו השבוע לאלפי המנויים

מדוע הן באות תמיד בתקופה שבה כל בני הישיבות צריכים את הים? — שאלה המנקרת מזה שנים לרבים מהרוחצים בים. כמו שנן, בימי "בין המצרים" מציפות להקות של מדוזות את חופי הרחצה של ישראל וגורמות לאי־נעימויות, במקרה הטוב, לאלפי הרוחצים שבשרם נעשה חידודין חידודין כתוצאה מדקירותיה של המדוזה הים־תיכונית.

כל התורף, ואפילו בתחילת עונת הרחצה, הן תעדפנה לישון במנוחה. רק לאחר תשעה באב, קצת לפני או אחרי, נראים יצורי הים הללו כשקיות ניילון מפחידות המשייטות על פני המים ומשמשות גם ל...שעשוע מיוחד עבור הילדים הנחמים לעמוד בחוף ולהתבונן כיצד המציל "מחסל" את המדוזה מאידך, גם תחנות מד"א שעל חופי הרחצה מתמלאות במתרחצים שנדקרו או נפגעו על ידי המדוזות וכיוון שלא ידעו כיצד לטפל בפגיעה, שיפשפו את המקום הפגיעה והזיקו לעצמם עוד יותר.

לא נעים, אבל בוחלט לא נורא אם מתבוננים ב..."אינציקלופדיה לבית ישראל" של הרב רפאל הלפרין, היודע לתת עצות והדרכות גם בנושא כזה שאינו מוכר לרוב רובו של הציבור הדתי והחרדי. ואם תירצו, ערך זה של "יבובים" בו מתוארת המדוזה בצירוף תמונות מרהיבות, מוכיח לכל מי שעדיין לא השתכנע על מידת חשיבותה ותועלתה הכבירה של היצירה לבית ישראל בעריכת הרב הלפרין. מה הייתם עושים עד היום הזה, לפני שבאה אינציקלופדיה זו לעולם? — ללא ספק, הייתם תרים אחר הדרכות בחוברות של קופת חולים או באנציקלופדיות אחרות המשופעות באינספור של תמונות לא צנועות ודברי כפירה חמורים.

היום, לאחר שהרב הלפרין ראה והכיר בצורך הדוחף להביא לדפוס אינציקלופדיה על טהרת הקודש וההשקפה הנכונה, יש אפשרות ליטול את הכרך החדש של "האנציקלופדיה לבית ישראל", לפתוח בערך "יבובים" וללמוד על אופייה של המדוזה, צורת התותקפה שהיא מפעילה על אויביה הקמים עליה, להתעדכן באופן הטיפול שצריך לתת לנפגעים והרבה פרטים מספיים.

הנבובים הם מערכת של יצורי ים חסרי חוליות, והאם ידעתם שהם כוללים יותר מ־9,000 מינים של בעלי חיים? באיזה ספר הייתם יכולים ללמוד שכמערדבה זו מצויה באוקיינוס, בימים ובמים מתוקים, מהאיזורים הסמוכים לחוף ועד למעמקי האוקיינוס בעומק של אלפי מטרים? מי שחשב עד היום שהפתרון הוא לשחות לעומק הים ולא לשהות ליד החוף בעת התקפת מדוזות, ילמד עתה לדעת שהמדוזות מצויות גם בעומק של אלפי מטרים באוקיינוס...

המדוזות, כך מצוטט בערך "נבובים", ויתר בעלי החיים הנבוביים, מורכבים ממבנו גוף משוט ביותר הכולל 2 שכבות תאים חיצונית ופנימית, המקיפות את חלל המעיים שלהם. רוב המינים הללו ממגנים עם מחולקת הצורבים, הקרויים על שם התאים הצורבים המכילים חומרים רעילים, בהם נעשה שימוש להגנה או ללכידת טרף, והרי לפניכם עוד כלל בדוק ומנוסה: לא כדאי להתחיל עם מדוזה. אם תניחוה לנפשה, סביר להניח שהיא לא תתקוף אתכם...

בכרכים החדשים שנשלחו בימים אלה לאלפי המנויים אפשר להתעדכן גם בסוגי הנחשים והעקרבים השונים, המהווים את הסכנה העיקרית בעונת הטיולים. מדובר במאות סוגי הנחשים, מי מהם ארסי וממי צריך לברוח כמטחווי קשת, וגם לאחר ההכשה צריך סיעתא דשמיא מרובה כדי להתמצא בסוג הטיפול שיש להעניק, ובדחיפות, לניפגע. הערכים המטפלים בנחשים ועקרבים ב"אנציקלופדיה לבית ישראל" תלמד לדעת מתי יש להשוש לשסף דם או לסכנה מפני פגיעה מוחית, ובכלל — מתי המוכש עומד בסכנת חיים ומתי לא. מידע זה שלא הייתם משיגים באף מקום אחר, עשוי לגרום במקרים רבים להצלת חיי אדם בפועל.

תמונות הצבע המרהיבות של הנחשים, המוחשנה לציבור הקוראים את צבעיהם האמיתיים של הנחשים הארסיים ועל ידי כך תהיה להם חשיפה מדוייקת ומהירה יותר בשטח, מה שיוכל להציל חיי אדם, ומאידך ילמדו הקוראים שאין צורך להבהל מכל נחש ומכל הכשה. ערכים אלה הופכים את האנציקלופדיה כספר־עזר בכל בית יהודי, לא רק בהעברת ערכים תורניים על ידי המחשה מופלאה, אלא גם בערכים רפואיים ומדעיים שלא "יזיקו" לאף אחד.

הערכים מופיעים לצד סקירות נרחבות על פיוטי עמך בית ישראל, מנהגים שונים המקובלים מקדמת דנא בגלויות ובקהילות העם היהודי, ספרים נדירים שאינם ידועים גם למומחים הגדולים, תמונות מגדולי ישראל קורותיהם ותולדותיהם. ה"אנציקלופדיה לבית ישראל", שהפליאה את כל רואיה במקצועיותה ובמיומנות עריכה וצוות כותביה, מפליאה עוד יותר בקצב הופעתה המהיר והמדוייק כפי שקבע העורך, הרב רפאל הלפרין, עם הופעתו של הכרך הראשון.

כיום אפשר כבר להבטיח שמיד לאחר תקופת החגים הקרובה תהיה כל הסידרה המונומנטלית בידי אלפי מנויים.

שיעור קרואטי

(המשך מעמוד ה')

חסות שלה בתקופה הנאצית — ניצבה לצד ארצות־הברית בתמיכה השקטה בקרואטים ובהתנגדות לסרבים. לצרפת יש תמיד עניין לנקוט עמדה מנוגדת לזאת של האמריקאים, במיוחד כשזה נוגע לסיכסוך אירופי, שהמדינות המובילות באירופה צריכות לטפל בו — ולא המעצמה שמעבר לאוקיינוס. לצרפת יש גם חשבונות יותר מעשיים, של תן וקח, בהיסטוריה הבלקנית, כך שהיא נוטה יותר לצד הסרבים — אף שאלה הכניסו אותה "בשבוע" בחיליה. לחשיבה הצרפתית קרובה גם בריטניה, במידה מסויימת כחלק מההתקרבות העכשווית בין שתי המדינות בחלוקת ההשפעה באירופה.

מי שלמרבה ההפתעה שמר על פרופיל נמוך היו דווקא הסרבים בבלגרד, שעל אף ההכוות הצעדים שנקטו בתגובה על חיסול הנוכחות הסרבית בקרואטיה העדיפו להישאר כמשקיפים מהצד. טיפוחה של המובלעת הסרבית בקראינה נתאפשר מלכתחילה על ידי מעורבות של הסרבים מבלגרד, ששלחו את הטנקים שלהם כדי לכפות על הריפובליקה הקרואטית החדשה את הנוכחות האוטונומית של הבית הסרבי. השתיקה השדבעה, כשהקרואטים, בעלי המסורת הארוכה של טיהורים אתניים, מוחקים את המיעוט הסרבי מעוררות תמיהות.

משקיפים חלוקים ביניהם בהערכת הפאסיביות הזאת, אם כי הם מסכימים באשר לכיוון הכללי של בלגרד. המטרה נראית להיות בוסניה־הרצגובינה, שעד כה לא נראה סיכוי לשים קץ להקזת הדם היהודית בתוכה. ההצלחה הקרואטית תעודד את אלה המאמינים בפתרון צבאי. אלא שהפעם מדובר לא בהצלת בוסניה, אלא בחלוקתה בין שכניה.

וכך ישנם אלה הסבורים שעתה יתפתח מירוץ בין סרביה לקרואטיה בדרך להשתלטות על שטחיה של בוסניה המשותפת. לסרבים יש יתרון גדול, בדמות הכיבושים שכבר נעשו על ידי הסרבים המקומיים, אך קרואטיה בעלת הביטחון העצמי המוגדל לא תוותר על חלקה בשלל. אחרים סבורים, שהשתיקה של בלגרד מעידה שיש למעשה הבנה בין בלגרד לזאגרב על חלוקה מוסכמת של הריפובליקה הפצועה עד מוות.

אפשרות נוספת בחשבון הבלתי נגמר, היא האפשרות שהאלימות תתפשט עתה לעבר סלובניה, הריפובליקה העצמאית בצפון־מערב יוגוסלביה, שעד כה פסחה הלחימה עליה — אך שגם בה ישנו אותו שעטנז אתני הרה־סכנות.

גם ישראל הקטנה אינה יכולה להישאר מחוץ לסיכסוך. מיופה הכוח היוגוסלבי ביקש אתמול ממשרד החוץ הישראלי שישראל תשלח לפליטים הסרבים עזרה דומה לזו ששלחה לבוסנים המוסלמים. במשלוח העזרה לבוסנים, גם אם תוארה מהמניעות טהורות, היתה משום הזדהות עם צד אחד — הצד הנפגע. היתה כאן הזדמנות לעמוד באותו צד עם הערבים, במיוחד כשהמלך חוסיין ביקש זאת.

אך היתה סכנה של פגיעה באינטרסים של ישראל בצד השני, הסרבי, שעודו היותר חזק, ושגם איתו יש צורך לשמור על קשרים טובים. ישראל לא תוכל לסרב לפניה של הנציג הסרבי, כשהפעם זהו הצד הסובל. יחד עם זאת, יש פה בלי ספק רצון לרכוש אהדה בכל מקום מעבר לעזרה המעשית.

הסיכסוך הזה עוד יעסיק את העולם תקופה ארוכה. וגם ישראל לא תוכל להישאר לגמרי מחוצה להשלכותיו — שלא לדבר על העניין הישיר והמיידי ביהודים המוצאים שם את עצמם לבודים בקו האש.

צלילה נוספת ל"מינרל דמפייר" לא העלתה ממצאים

צוללני אוניית החיפושים אחר הנעדרים הישראלים של האונייה "מינרל דמפייר" ביצעו אתמול צלילה אל מבנה האונייה ופרקו ממקומות שונים כלל אחר המדרגות. החיפושים לא העלו ממצאים נוספים אך דווח על הרס רב שנגרם כתוצאה מ[illegible].

במשך חמשת הימים האחרונים היו באזור הטביעה זרמים ימיים חזקים שלא איפשרו ביצוע צלילות ואתמול הורה ראש מינהל הספנות והנמלים אריה רונה, לצרף ספינה נוספת לאוניית הצוללנים שתשמש במעין עגינה ואחיזה לאוניית הצוללנים באתר הטביעה כתחליף למיקשר שנעלם.

הספינה יצאה אתמול מנמל נגסקי ביפן וצירופה לאוניית הצוללנים איפשר ביצוע הצלילה.

כזכור, החליטו ראש הממשלה יצחק רבין ושר התחבורה ישראל קיסר להמשיך את החיפושים אחרי נעדרי האונייה.

החיפושים נמשכים למעלה מחודש בים סין המזרחי בתנאי מזג אוויר קשים.

עד כה נמצאו 6 גופות מתוך 27 הנעדרים שהיו על האונייה. 3 מבין הגופות היו של הישראלים. 3 גופות נוספות היו של אנשי צוות פיליפינים. (עש"ת)

7 ניספו בשטפונות עזים בספרד

גוואדלחארה — שבעה כפריים טבעו בזרם של בוץ ומים ששטף את כפרם לאחר סערה עזה במרכז ספרד, מסר דובר מטעם הרשויות המקומיות ביום חמישי.

כל השבעה, חמש נשים ושני גברים היו אורחים באירוע שהתקיים בכפר יבורה, שבו 580 תושבים, והנמצא מדרום למדריד.

רחובות הכפר וכ־50 מכוניות נקברו לחלוטין תחת הבוץ. ועובדי צוותות ההצלה ממשיכים בחיפושים אחר נעדרת אחת.

ברבנות הראשית קיימו כינוס מיוחד בענין יבוא דגים כשרים

בכנס אשר נערך במחלקת היבוא ברבנות הראשית, בו נטלו חלק רוב יבואני הדגים הכשרים בארץ, מומו דרכים להקפדה יותר על יבוא דגים וכשרותם.

הרב בנימין אדלר, רב פוסק ברבנות ירושלים, סקר בארוכה את הצד ההלכתי בכשרות הדגים, את הצורך המיוחד להקפיד בנוסף לסימני הטהרה, גם על חששות התולעים אשר נמצאים בדגים שונים.

הרב יצחק ולביץ חבר מועצת הרבנות הראשית, סקר בפני המשתתפים את הדרכים לחיזוק הקשר, ושתוף הפעולה בין מחלקת היבוא והרבנות הראשית לישראל ליבואנים לטובלת הרבים ולהרמת קרן הכשרות.

מנהל המחלקה הרב חיים זילבר שפתח את הכנס, סקר בפני המשתתפים את הבעיות מהדור החדש נוהלים מאידך, של מתי היבוא במתן אישורי כשרות ודרכי פיקוח. היבואנים העלו במהלך הכנס הצעות טכניות אשר יש בהם דרך להעמקת הפיקוח והסקור לנשוא הכשרות והביעו תקוותם להמשך שיתוף פעולה.

בעקבות בכנס זה, יובאו הצעות לדיון במחלקת היבוא בתיאום עם ועדת הכשרות הארצית ויגובשו נהלים חדשים אשר יובאו לידיעת היבואנים. הוטל על הרב יצחק כהן ארזי ממחלקת היבוא לפקח ולעמוד בקשר עם הרבנויות השונות על יישום ההנחיות הלכה למעשה.

חתניו של שליט עירק

(המשך מעמוד ז)

"חשוב מאוד שעיראק הכירה עכשיו פורמלית, בהצהרה בכתב, בכך שהיא "ייצרה נשק ביולוגי", אמר הדיפלומט השוודי. "הדבר הגיע מאוחר מאוד, באיחור של 4 שנים, אך בכל זאת מדובר בצעד חיובי מאוד", הוסיף.

אולם ציין אקאוס, כי המסמך העיראקי מכיל סתירות בהצהרות על ייצור הנשק הביולוגי וכן יש בו בעיות לגבי ההצהרה על חיסולו. "יש לבדוק את הדבר. עוד עבודה רבה לפנינו", הוסיף.

משלחת נוספת של ועדת האו"ם תבוא השבוע לבגדאד כדי להבהיר את כל הנקודות הללו עם העיראקים.

בתום מלחמת המפרץ, הוטלה על הוועדה לפירוק הנשק העיראקי, להבטיח שעיראק לא תחזיק עוד בנשק להשמדה המונית וכי לא תהיה מסוגלת לחדש את מאגריה. אור ירוק מצד אקאוס הוא תנאי הכרחי להסרת אמברגו הנפט שהוטל על עיראק השבוע לפני חמש שנים.

בחזית הכורדית

יחד עם הידיעות על הימלטותן של משפחות התנגיד של צדאם חוסיין מעיראק, נמסר כי המשטר העיראקי החיש כוחות מדרום עיראק לפרברי כרכוך ומקורות באופוזיציה העיראקית אמרו, כי הוא תיגבר את הבסיס האוירי בכרכוך והאת זאת כסימן לפעולה צבאית אפשרית נגד כורדיסטאן העיראקית.

המקורות קראו לשתי המפלגות הכורדיסטאניות המרכזיות לעצור את הלחימה ביניהן כדי שהמשטר העיראקי לא ינצל הזדמנות זאת לביצוע פעולה צבאית חדשה.

אך המשטר בבגדד גינה את תפקידה של ארה"ב כמתווכת בשיחות השלום שנפתחו באירלנד, בין הפלגים הכורדים היריבים, בטענה כי "וושינגטון מונעת מהכורדים העיראקים לפתוח בדו־שיח עם השלטונות בבגדאד".

שר התקשורת העיראקי, האמד יוסף חמאדי מסר, כי "התיווך האמריקני לא נועד לפתור את הסיכסוך בין הפלגים הכורדים היריבים, אלא מטרתו להציל את כבודה של וושינגטון לאחר שאיזור הביטחון (איזור בצפון עיראק בו לא הצליחה בגדאד להחיל את ריבונותה מאז 1991), הפך עבור הכורדים, לשדות קטל".

לדברי חמאדי, "הכורדים העיראקים הורגים אחד את השני, טורקיה מכה בכורדים המורדים שנמלטו לצפון עיראק, בעוד שאיראן הסתננה לאיזור, החדירה אליו נשק רב, ומחסלת אף היא את הכורדים העיראקים".

"ממשלת ארה"ב מסרבת להודות בכישלונותיה ומפעילה כעת לחץ על הפלגים הכורדים היריבים, על מנת למנוע מהם דו־שיח עם השלטונות בבגדאד", אמר.

"חזרתה של הריבונות העיראקית החוקית לצפון עיראק, תוכל להחזיר את היציבות והביטחון לאיזור", אמר שר התקשורת העיראקי, וקרא "לוושינגטון ולבנות בריתה לסגת מן האיזור, ולחדול לשחק בגורלם של הכורדים".

Israel

ישראל אומרת שלום לתייר

התשנ"ה - שנת תיירות השלום

לרגל בוא הקיץ שמביא עימו ימי חופשה ומנוחה, משרד התיירות מפרסם כאן רשימת אתרי נופש, רחצה ולינה המעוניינים לארח את הציבור הדתי.

מרכז קודה - מטולה (06) 950371 רחצה, החלקה על קרח, מגלשות מים.

בשעות הבוקר: 07:00–10:00

בשעות הערב המאוחרות: 22:00–24:00

לקבוצות בלבד (או של נשים או של גברים) ובתאום טלפוני מראש!

ניתן ללון במקום עם שקי שינה בתוספת תשלום סימלי

חמי יואב - (07)722184 רחצה ועיסוי מימי

לנשים בלבד, בימי ב', בין השעות 18:30 עד 21:30

בדבר הסעות נא לפנות בטלפון לחמי יואב

חורשת טל - (06)942360 רחצה ומגלשות מים

בתאריכים 7.8.95 עד 24.8.95 בימים א-ה בין השעות 17:00–19:00

לקבוצות של 200 איש (או של נשים או של גברים)

ובתאום טלפוני מראש!

גן השלושה (הסחנה) (06)586219 רחצה ומגלשות מים

בתאריכים 7.8.95 עד 24.8.95 בימים א-ה בין השעות 18:00–20:00

לקבוצות של 100 איש (או של נשים או של גברים)

ובתאום טלפוני מראש!

בית הלוחמי - (08)443338 משחקיה לילדים

כל יום ו' - בין השעות 09:00–14:00

בחודשים יולי, אוגוסט גם בימי השבוע 09:00–19:00

לינה בכפרי נופש בקיבוצים ומושבים הדתיים בשרות הרבנות הראשית

1. קיבוץ שלוחות – (06) 582200
2. קיבוץ מעלה גלבוע – (06) 539500
3. שדמות מחולה – (06) 582776
4. קיבוץ בית רימון – (06) 509625
5. קיבוץ עין צורים – (08) 588318
6. גוש קטיף – (07) 847256
7. קיבוץ עלומים – (07) 949711
8. מושב אלוני הבשן – (06) 960009
9. מדרשת הגולן – (06) 763305
10. מושב קשת – (06) 962748
11. קיבוץ חפץ חיים – (08) 593888
12. מפש בצפת – (06) 921593
13. מירון – (06) 989626

אתרים נוספים המעוניינים לארח את הציבור הדתי נא לפנות לאגף לעידוד תיירות פנים משרד התיירות טל' 02-245145

هكذا من الأصل

ביטוח נכס למשכנתא בגובה ההלוואה בלבד

מאת סופרנו הכלכלי

המפקח על הבנקים בבנק ישראל פרסם הנחיות חדשות שלפיהן הבנקים למשכנתאות לא יוכלו לחייב את מקבלי ההלוואות לדיור לבטח את דירותיהם במלוא ערך הדירה. על פי הנהלים החדשים שיכנסו לתוקף ב־15 באוגוסט 95' יאפשרו הבנקים למשכנתאות ללקוחותיהם לבחור בין ביטוח הנכס המשועבד במלוא ערכו כפי שנדרש עד כה לבין ביטוח הנכס בזיקה לגובה ההלוואה.

כידוע התחייבותם של רבים ממקבלי ההלוואות לדיור מהבנקים למשכנתאות נמוכה משמעותית מערך דירתם. כמו כן, יקבעו הנהלים החדשים כי במידה שהלקוח יבחר לבטח את הנכס בזיקה להלוואה יהיה על הבנקים לאפשר ללקוח להפחית מדי תקופה את גובה הביטוח לגובה יתרת ההלוואה הבלתי מסולקת.

יצויין כי גם עתה לא חלה חובה על הלקוח לבטח את הנכס באמצעות הבנקים למשכנתאות וכל לקוח רשאי לבטח את הנכס שברשותו בכל חברת ביטוח לפי בחירתו.

תפתח שוב האפשרות לתביעות ע"פ חוק נרדפי הנאצים

מאת סופרנו הכלכלי

החל מה־1 באוקטובר 95' תפתח שוב האפשרות להגשת תביעות על פי חוק נכי רדיפות הנאצים. כך הודיע משרד האוצר. הלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר מפרסמת בימים אלה פנייה לציבור נכי רדיפות הנאצים בדבר חידוש האפשרות להגשת תביעות על פי החוק. האפשרות לתבוע זכאות למי שעד כה טרם מימש את זכאותם נוצרה בעקבות תיקון לחוק רדיפות הנאצים שהתקבל בשבוע שעבר בכנסת ועל פיו ניתן להגיש תביעות החל מה־1 באוקטובר 95' למשך שנתיים.

כזכור ב־1 באפריל נכנס לתוקפו חוק נכי רדיפות הנאצים ובאותה שנה הוגשו תביעות על ידי נרדפי הנאצים בזמן מלחמת העולם השנייה אשר עלו לישראל לפני ה־1 באוקטובר 53'. בשנת 69' נפתחה אפשרות נוספת השגת תביעות למשך חצי שנה ואח"כ ניתן היה להגיש תביעות רק במקרים מיוחדים וחריגים. כעת תפתח האפשרות להגיש תביעה למי שלא עשה כך בעבר מבלי לנמק מדוע לא הגיש קודם לכך.

יצויין כי על פי התיקון בחוק גם יושווה מעתה מעמדם של נכי רדיפות הנאצים לנכי המלחמה בנאצים. הלשכה לשיקום נכים תשלח בתקופה הקרובה ל־21 אלף איש המקבלים קצבה לפי חוק נכי רדיפות הנאצים אגרת אישית המפרטת את הזכויות החדשות.

מנכ"ל חברת בטחון אזרחי:
תוכנית המשטרה לאבטחת בתי הספר - הולמת

מנכ"ל חברת האבטחה "בטחון אזרחי" שלמה רושינק מצדד בתוכניתה של המשטרה לאבטחת מוסדות החינוך במקום חברות האבטחה שעסקו בכך עד כה ומנמק, כי היא מספקת מענה הולם ותחושת בטחון להורי התלמידים.

בשיחה עם כתב עתים, אמר רושינק, כי תוכניתה החדשה של המשטרה היא תוכנית טובה בבסיסה ונותנת מענה טוב. "אני מדבר על התוכנית כפי שהוצגה בתחילת התהליך וכפי שאומרים שבשבועות הראשונים שוטרים מבוגרים ישכרו בבתי הספר. אם שוטרים מבוגרים ימלאו את המעגל הראשון ויוצבו בבתי הספר מאחורי השערים הנעולים וגדרות מוסדות החינוך, יהיה זה מענה טוב למעגל הראשון, בתנאי שהוא יגובה ע"י ניידות, שיהיו בכמות ובזמינות ניידית ויאוישו ע"י מאבטחים מקצועיים".

בתשובה לשאלה על הנזק הכלכלי שייגרם לחברות האבטחה, ובכלל זה גם לחברה שבבעלותו, ציין שלמה רושינק, כי מעבר להיבט הכלכלי, חייב היושר המקצועי להיות מונח לפני כל החלטה בנושאי בטחון. "גם אני אב לילדים שלומדים בבתי ספר ובטחון הוא פשרה בין תקציב לבין היכולת לתת מענה הולם. אם התוכנית הזו תיושם כהלכה, כפי שמציגים אותה, היא תהווה מענה הולם מבחינה מקצועית, תוך ניצול תקציבי הרבה יותר נמוך על חשבון משלם המיסים".

חברת "בטחון אזרחי" מעסיקה כיום כאלף עובדים. בשלוש השנים האחרונות עסקה באבטחת כ־400 מוסדות חינוך ברחבי ישראל. (עתים)

צו סגירה מינהלי נגד מפעל הוד־חפר

צו סגירה מינהלי למשך 30 יום למפעל לעיבוד בשר "הוד־חפר", הוצא אתמול. הצו נמסר למפעל במהלך סיור שקיים השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, ונציגי מינהלת הנחלים.

צו הסגירה הוצא למפעל, מהגדולים בעמק־חפר, בשל הזרמת פסולת שגרמת זיהום כבד וחמור לנחל. שפכי הנחל זורמים לנחל אלכסנדר וגורמים נזק למקורות המים והקרקע.

הצו הוצא לאחר שכל המלצות המשרד לאיכות הסביבה לא טופלו כראוי, נמסר.

בסיור השתתף גם ראש מועצת עמק־חפר, נחום איצקוביץ, ואנשי המועצה האזורית עמק־חפר. הסיור נועד לבדוק את תוכנית השיקום של הנחל שפכים מרשויות מקומיות רבות גרמו לו נזק חמור.

שוחט: יש להקטין ההוצאה הציבורית

מאת סופרנו הכלכלי

שר האוצר אברהם שוחט אומר שיש להשקיע מאמצים ולהקטין את ההוצאה הציבורית כדי שבעיית מאזן התשלומים לא תחריף. שוחט דיבר אתמול בועדת הכספים של הכנסת הוא אמר כי הגרעון במאזן המסחרי הוא אחד מהנושאים שמעצבו את מסגרות התקציב לשנת 96'.

שוחט ציין כי תקציב המדינה לשנת 1996 לא יכלול העלאת מסים וכי התקציב יגיע ל־133 מיליארד ש"ח, וזהו גידול ריאלי של 3% בהשוואה לשנת 95', וזאת לאחר קיצוץ של 2.150 מיליארד ש"ח.

עוד אמר שר האוצר כי תקציב המדינה מתקשה לעמוד בהיקף הדרישות להשקעות במשק וכי רצונם של המשקיעים להשקיע הוא בסדרי גדול שמעולם לא נראו בארץ. שוחט סבור כי כדי לקדם את ההשקעות יש צורך לנהוג במדיניות סלקטיבית יותר בהשקעות.

עובדי הבנקים החליטו לפעול במתכונת עבודה של 5 ימים

עובדי הבנקים בארץ החליטו כי כל הבנקים יעברו בפועל למתכונת עבודה של חמישה ימים — מיום א' עד יום ה' — החל מהראשון לינואר 96. נמסר, כי בכנס ארצי של חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות, בהשתתפות נציגי הוועדים של כל הבנקים נתקבלה הצעתו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ח"כ עמיר פרץ לקביעת לוח זמנים להנהגת שבוע עבודה של חמישה ימים בבנקים.

חטיבת עובדי הבנקים איימה בהכרזת סכסוך עבודה כללי באגף הבנקאות בחודש דצמבר 95, אם לא תושג הסכמה בינה לבין ההנהלות עד סוף נובמבר 95 לכל המאוחר. (עתים)

"אלטרנטיבס"
בגדי הריון תוצ"ח יבוא בלעדי
מבצע חסול קיץ עד 50%!!!
הגיע מלאי אלגנטי במחירים אטרקטיביים
ב"ב: ישמח משה 7 ☎ 03-5792549 כל ערב 10-8.30
י־ם: יוסף בן מתתיהו 12 כניסה ב' ק"ב ☎ 02-376831 א, ד 10—8.30 בערב ב, ד 6.30—4.30 אחה"צ
אשדוד: ☎ 08-647739

AQUEOUS CREAM

בהשגחת בית דין צדק יוהנסבורג ד. אפריקה
מאושר ע"י משרד הבריאות
אקווה קרם
הקרם הרב תכליתי הידוע בדרום אפריקה כקרם המומלץ ביותר לכל המשפחה
אקווה קרם מכיל חומרים מן הטבע, על בסיס מים ומועשר בויטמין, אינו מכיל שומן, אינו מכיל בושם
אקווה קרם היפראלרגני
אקווה קרם מיועד כקרם לחות לכל חלקי הגוף, מרפקים, כפות רגליים, ידיים, לתינוק הגנה מפני גרדיים הנגרמים ע"י טיטולים, כויות
אקווה קרם משמש כקרם גילוח לעור רגיש ויבש
אקווה קרם באריזה של 500 גר' רק 22.95 ש"ח לצרכן
כמסף אינטרנשיונל (ישראל) בע"מ
המסגר 4 א.ת. רעננה
טל. 09-460391 פקס. 09-910414
להשיג בבית מרקחת, בית טבע וברשתות הגדולות.

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

מכירה י־ם

● הקודם זוכה! בתל ארזה 3, ק"ב + מרפסת (02)812339 $148,000
322529

● בתורה מציון 3 מושקעת ק"ב + כיורים (02)380139 $148,000
322597

● בשועפט (אגריי) 5.5 + 3 שירותים כ־125 מ"ר + גינה 115 מ"ר (02)870660 $330,000
322633

● במעלות דפנה: 3 משופצת + סוכה $152,000 * 4 מסודרת ק"ב $195,000 * 4.5 מרווחת (120 מ"ר) $205,000 בלעדי ל"כרמל נכסים" (02)247999
322666

● בסנהדריה! 3 מסודרת, ק"ב, א. הרחבה $159,000 *3.5 לשיפוץ $155,000 !!! * 3.5 משופצת $169,000 בלעדי ל"כרמל נכסים" (02)247999
322667

● בסנהדריה, אזוטעם, 3 גדולים, ק"ב ללא תווך. (02)816560
322720

● במקור ברוך 3 קומת קרקע, חצר, בלעדי "יזיתך גרוס" (02)250025
322760

● ברמות א' 3 + פ"א, ק"ב, מרפסת גדולה ופתוחה. (02)861866 בערב.
322788

● בסנהדריה המורחבת, 2, ק"ק, אפשרות לבניה (02)373734, (02)388779
322789

● בטלז סטון וילה חדשה, נוף, 7 חדרים + גינה (052)593710
322793

● בנוש 80 5 + גג * 5 בהר נוף * 6 בסנהדריה המורחבת * 3 באזורי הבירה * 5 ברשבים * 6 בנוש 80 * קוטג' 4.5 באזור פישל "יזיתך א.א" (050)351579 (02)382565
322817

● במקור ברוך!!! 4 ח' במיקום מעולה, ק"ג, מטבח גדול + מרפסת + אופציות "עופר נכסים" (02)388802 (מלד"ן)
322819

● בסנהדריה !!! 2.5 ח' גדולים, מושקעת, ק"ב + סוכה "עופר נכסים" (02)388802 (מלד"ן)
322820

● בקרית משה !!! במיקום מעולה! 3.5 ח', ק"ג + מרפסות, מיידית מציאת השנה!!! "עופר נכסים" (02)388802 (מלד"ן)
322822

● ברמות!!! 3.5 ח', כיוונים טובים + אופציה להרחבה, במחיר אטרקטיבי במיוחד! "עופר נכסים" (02)388802 (מלד"ן)
322823

● ליד רחוב בלוי 2.5 חדשה כניסה פרטית $145,000 "נוף הרים" (02)382471
322824

● בשועפט 4 + חצר ק"א + נוף $218,000 "נוף הרים" (02)382471
322826

● ברמות ג', 3, ק"ב + מחסן מ.לסוכה + ש"כ מרווחת (02)864416
322831

● 4 במעלות דפנה (מול ארזי הבירה) ק"ב + כיוונים + מרפסות + מחסן (02)814804
322833

● במקור ברוך 4 (1 קטן) ק"א דרומית $205,000 מיידי בלעדי ל־ "נוף הרים" (02)382471
322834

● ברבר גרשום, 3, ומרפסות ענקית, מטבח חדש, כל הכיוונים, שלישית אחרונה. (02)816594
322838

● 3 בשמואל הנביא — $128,000 * כ־3 בגאולה — $149,000 * 4 בשמואל הנביא — משופצת $148,000 * 4 במעלות דפנה + מרפסת $200,000 * 5 בנכס שועפט — ק"א + מחסן — $248,000 "מרכז הנדל"ן" (02)285322
322877

● בקמניץ נוה יעקב מזרח 4 ק"א $175,000 * 4.5 ק"א $180,000 * 5 ק"ב $190,000, 5 חדשה מקבלן עד קית דרומית + מחסן $195,000 "אהרמן נכסים" (02)859090
322879

● ברמות ג' 4 גדולה + מחסן ק"א, משופצת, (02)861080
322898

● בשערי־חסד, בית בודד למכירה; מבחר דירות; ומגרשים שונים לבניה "זולמבריך" (02)9964760
322903

● 6 בבית וגן ק"א שמורה, מוגן כיוונים — $355,000 "בלעדי" "המתווך" (02)370355
322929

● *3 בסנהדריה *3 בסנהדריה המורחבת $170.000 *מבחר דירות וקוטגים בשועפט * 5 בנוה יעקב מזרח * 3 ברבר — גרשום (02) 376312
322934

● בתיווך "יעיל" מבחר דירות 3־4־5 2 חדרים ברמות ובאיזורים הדתיים ובהלאות שירות אמין "יעיל"!!! (הנהלה חרדית) (02) 867276 (02) 866057
322938

● 4 בבאגו: חדשה ק"ב, כיוונים + מחסן + נוף 270,000 "המתווך" (02)370355
322939

● בהר נוף 5 (כולל יחידת הורים) + מחסן + נוף (02) 6528074
322943

● ברמות פולין! 4 ק"ב,משקעת, + נוף * בשועפט מבחר גדול של דירות 4־5־6 וקוטגים. "המתווך" מלכי ישראל 6 (02)370355
322944

● בהזדמנות!! באיזור גאולה! 6 חג פרטי + חזרון, סלון ומטבח ענקים $420,000 * 5 דו מפלסי ק"ב וק"ג (גמור שנה ורבע) * בבוכרים 6 (דו מפלסי) מיוחדת, חדשה רק $305,000 "המתווך" (02)370355
322946

● ברוממה, במ"ג 3 חדרים + תוספת הרחבה, "פרפר" (02)860492
[321663]

● בעזרת תורה 4 מושקעת + אפשרות הרחבה, מחיר סביר. "פרפר" (02)860492
[321665]

● ברמות הדתית, היפה מכלן 4 גדולה + טרסה + נוף. "פרפר" (02)860492
[321666]

● בגלדסטון 4 גדולים + מרפסות + מוסכים — ק"ב "פרפר" (02)860492
[321804]

● בגבעת שאול — יפהפיה ומיוחדת — בבין תו"ש — נוף פנורמה — "פרפר" (02)860492
[321805]

● בשועפט 3 גדולה + מחסן + גינה !!! בשועפט — קוטג 6 חדרים !!! "פרפר" (02)860492
[321806]

● בהר נוף — 6 ענקית + חצר + גינה + מחסן — "פרפר" (02)860492
[321929]

● בהר נוף — 4 מושקעת — מיקום טוב — נוף פנורמה — $ 240,000 "פרפר" (02)860492
[321930]

● בבר אילן קומה ב', שמש, 3 + פ"א, סוכה, מרפסות, מחסן, מושקעת (02)374738
[321948]

● בנכון משה, 4 + גג צמוד, ק"ב חירות חזר ק"ק (07)951929 (07)461339
[321977]

● בבית וגן הפסגה, 6 חדרים ק"ב משקעת (02)412506 (050)211283
[321979]

● בשמואל הנביא 3 ק"ב מסודרת מאוד + אופציה לבניה (02)815706
[321982]

● בקרית משה 2, אבן, קומה נמוכה, שקטה "יזיתך תופי" (02)234215
[321995]

● בהר נוף 4 (1 קטן) דרומית + נוף (02)6518880 $210,000
[322009]

● ברמות א' 3 מרווחת + מרפסת סוכה (02)861850 $160,000
[322011]

● בבית וגן 7 + גינה, מטופחת, כניסה פרטית, חניה, מיידי, 429,000 $ אנגלו סכסון (מלד"ן) (02)251161
[321973]

● בבית וגן קוטר מפואר, 7, נוף, טרסה ענקית $6000,000 אנגלו סכסון (מלד"ן) (02)251161
[321975]

● בסורוצקין! 5 ק"ג + מעלית, 3 מרפסות. (02)371655 $300,000
[322449]

● בבר־אילן 4 ק"א חדשה (ליד אור הצפון) + מחסן (02)821579

השכרה י־ם

● 2 מרווחות במקור ברוך מיום ראשון בערב (02)372577
322594

● בשכ"ח בבית וגן לזוגים, 4, ק"ק, מרוהטת, עד יולי 96 (02)6511722
322762

● בהר — נוף !!! 4 + פ"א, ק"ד (+מעלית) נוף, מרוהטת מיידית. "עופר נכסים" (02)388802 מלד"ן
322813

● בעזרת תורה 4 מרווחות!!! בשבטי ישראל 4 מרווחות!!! במעלות דפנה מנגנות יפהפה!!! "פרפר" (02)860492
322825

● בסנהדריה 3 מרוהטת!!! בבית וגן 2 מרוהטת!!! בבית שמש 3.5 + גינה!!! "פרפר" (02)860492
322827

● מבנה כ־200 מ"ר, ברמות, מתאים לתלמוד תורה, ישיבה ... (02)294666 מנוי 21413 מיכאל
322832

● בהר נוף, פנטהויז, 4.5, קומה נוחה מיוחדת + מחסן (02)731788
322837

● בקמניץ נוה יעקב מזרח' 3 + גינה. $500, 5 + גינה $600 מיידי "אהרמן נכסים" (02)859090
322874

● 3 ברמות ב' — $580 * 3 בשמואל הנביא — משופצת $570 * 4 ברוממה — משופצת $700 4.5 במא"ש מרוהטת יפה — כחדשה — $1,100 "מרכז הנדל"ן" (02)285322
322878

● 3 בבאגו מרוהטת $750 * 5 באיזור גאולה (מכסלה) למשרדים/למרפאה $1,750 "המתווך" (02)370355
322915

● 4.5 — 3.5 מפוארות קרוב למאה שערים * 3.5 — 4 בעזרת תורה ובקרית צאנז (02)383463
322921

● קוטג', ביהמ"ד, מחסן, דירה; חדרים, להשכרה / למכירה (02)387711 (050)238481 (02)375725
322927

● חינם נשכיר את דירתכם תוך 48 שעות, ללא תשלום מצידכם! תנסה אותנו ליוזמים מה ישן "פרפר" (02)860492
[321667]

● בהר נוף 4 משופצת ומרוהטת $950 * בהר נוף 4 יפהפיה $900 "פרפר" (02)860492
[321670]

● בנוש 80 4 חדרים ק"ב מרוהטת (02)373885
[322045]

● מבחר דירות ברמות באיזורים הדתיים "יעיל" (02)867276 (02)866057
[322076]

● ברכס־שועפט קוטג' 5.5 חדרים + + נוף דרומי + גינה * בשועפט 4 חדרים מרווחת + נוף ק"ג $200,000 וכן מבחר דירות באיזורים הדתיים "יעיל" (02)867276 (02)866057
[322079]

● 4 בכפרי חדש מ"ש באב ל־ 6 חודשים (02)385340 $900
[322196]

● בהר נוף לזוג 3 + מוגן, מכ"ד אב — א' חשון. (02)6511207
[322034]

דמי מפתח י־ם

● ליד מלון המרכז 3 מרווחת ומושקעת + חצר, אפשרות לשכירות. (02)375328 (02)385464
322757

ביקוש דירות י־ם

● לזוג צעיר דרושה בדחיפות דירה עד $400 (02)377806
322685

● למוסד חינוכי דרוש בנין בשכירות לחודש ספטמבר ליה ל־120 בחורים, 6 כיתות, חדר אוכל וכית כנסת לפנות ביפר (02)294666 מנוי 49760 ליעקב.
322755

● דרושה דירה באה מבי תשרי עד אחרי סוכות + מוגן בסביבות הבית שטיין — מקור ברוך (02)374597, (02)380582
322794

● אישה דתית מחפשת דירת חדר בגאולה בשכירות. (03)5116614 בערב.
322744

● לקונים רציניים! דרושות דירות לקניה ולהשכרה תיווך א.א (050)351579 (02)382565
322815

● דחוף!! דרושה בגאולה הסביבה 2 — 2.5 לזוג, עד חשון. (02)867330
[322085]

● דרושה דירה בשכ"ח, ע"י ביהמ"ד נר קומה נוחה, מכי באלול, עד אחרי סוכות (02)373672

עסקים י־ם

● בגבעת שאול בגדלים שונים, מאוד מסוים לישיבה ולמטרות אחרות (02)435959 (02)436464
322622

● מעוניין במקום של 300 — 200 מ"ר להעשיה, באזורים: רוממה, גוש 80, ארזי הבירה (02)376223

● מציג חברה בריטית, יבוא ויצוא עם הרבה ניסיון של יבוא לארץ, המבקר כעת בארץ מעוניין להיפגש עם אנשים שמתעסקים בענף המזון וחומרי ניקוי (02)6511202

חנויות י־ם

● להשכרה במלכי ישראל חנות 80 מ"ר, ואולם 50 מ"ר. (050)253215
322750

● ברח' יחזקאל חנות להשכרה!!! מחסנים באיזורים שונים!!! "פרפר" (02)860492
322829

● בגאולה חנות 60 מ"ר, לעסק שקט.תווך. (02)376312
[322066]

מחסנים י־ם

● למכירה מחסן 2 חדרים + מטבחון ושרותים, אפשרות לחדר נוסף, ברח' בלוי. (02)824136
322734

● בגבעת שאול מחסן להשכרה 20 מ"ר לכל מטרה. (02)6536793
322749

בניינים י־ם

● בלעדיות בבין 2 קומות בגוש 80 לישיבה, מוסד, * מגרש קרוב למיר (02)375829 (02)376174
322931

● להשכרה באיזור גאולה בנין חדש 12 חדרים + אולם גדול, לכל מטרה. * בגאולה בנין 10 חדרים לכל מטרה * בשמואל הנביא בנין גדול למוסד * ברמות בנין חדש למוסד * בבוכרים 6 חדרים לכל מטרה. (תווך) (02)374858
[322090]

בני ברק

מכירה ב"ב

● 5.5 מפוארות ומושקעת + מעלית עם אופציה לגג, $300,000 (03)5798605
322732

● בגרגו 2, ק"ב + מעלית, לזוג/מגורים מערב $115,000 (03)6190968
322735

● ברח' בתהדיר ק"ג בלי מעלית 4 + 1 + מרפסת גג + אפשרות הוספת 2 חדרים (03)6192827 $220,000
322764

● בקרית הרצוג דירת קוטג' 180 מ"ר מפוארת + מעלית. (050)265899
322778

● בהזדמנות ברימון כ־3, חזית פינתית מושקעת מיידי (03)6740886
322792

● בבן זכאי 3 חדרים, ק"ב, חזית (03)6192235 (03)6760956
322765

● 4 בקרית הרצוג, מושקעת + מזגנים, ק"ב, פינוי גמיש, (03)6188189
322807

● 3 מרוהטת ק"ב + מזגן + טלפון בר' עקיבא — אליהו הנביא (03)6181496
322842

● 4 + הול + 4 מרפסות, מתוחזקת יפה, ק"ג (30)6189705
322852

● 2 חדרים ברח' קלישר "בשכון ה" חזית, ק"ב (03)9646123
322901

● דירת חדר מתאים למגורים / משרד / וכו' ק"א ליד כרם בעלי מלאכה "יזיתך נייכר" (03)6744150
322905

● באזור בן יעקב !!! 2 חדרים + הול מסודרת ומאוורת. מיידית "יזיתך נייכר" (03)6744150
322908

● בהזדמנות במרבן 3.5 ק"א 100 מ"ר $180,000 — "יזיתך מאור" (03)5798873
322918

● מציאה!!! 4 יפהפיה "במרכז בעלי מלאכה ק"א חזית + מעלית, משקעת, בזמור מיידית. $204,000 "מרכז הדירות" (03)6182903

מלכי וברכה
מספרה יפה
עברנו
Yaffa
GeorGie
רח' ר' עקיבא 23 ב"ב טל. 03-6196147

למכירה ברמות ג'
קוטג' 4 חדרים + מ.נ"א + גינה + גג.
מושקעת במחיר הזדמנותי!!!
02-282895

"לבוש מלכות"
בגדי ילדים ונערות
מרדכין 89 ירושלים
נבחר ענק של הצאות ב"ים
כאן לבקר!

חדשות דיר שבירת
רקמת על תשמישי קדושה, ביגוד ומוצרי טקסטיל
לבעי מלאכה ולתעשיה

דירות
בבית שמש
הפרויקט המעשי לציבור החרדי
צמוד לשכונה החרדית!
צלצל מיד!
לפני גמור המבצע!
02-827643

דסקל
מרכז החליפות והקפוטות האמריקאים
ירושלים: נחום סר, גאולה.
בני ברק: דמשק אליעזר 39.
פתוח 10־5 בערב
עם צוות חיים
03-5744731, 02-376469
צו פינוי!
כל המלאי - בחצי המחיר
רינהולד 249
כובע "קראוס" 169
חליפות 3 חל' 199
חליפות 2 חל' 149
קטנן חלק 199
קפוטה חלק רזיאל 229
חלוק בית 59
פרחוני ללא ביטנה 69
קטנן פרחוני 99
וסט 9
מבחר מכל הבירמות - רק אצלנו!!
דסקל. השמות הגדולים באמריקה במחירים הזולים בארץ

בשש השנים הבאות יתוקנו על חשבוננו כל השיניים
כאב השיניים שלך, כאב הראש שלנו!
בתוכנית "מגן לשן" תטפל בשיניים לפני שהן כואבות
ויפה שן אחת קודם
מגן לשן

איילון
ביטוח אחר קדימה
פרטים והרשמה: מרפאות שיניים "מגן אברהם" ירושלים: רח' גשר החיים טל: 02-372362 רב קווי ב"ב רבי טרפון 10 טל: 03-5707575

אילנה סטודיו לפאות ר' עקיבא 65 בני ברק טל: 03-5784004-5
להתראות, אילנה בן שלמה
מבחר פאות מכל היצרנים
עיצוב פאות במוד בינלאומי

בקיץ מתלבשים באונסדורף
מחירי חיסול של בגדי נשים
מארה"ב
★ הגיעו חליפות נוספות
כל ערב מ־10.00 — 8.00 סורוצקין 41 02-387122
לתאום לשעות הבוקר 382868

לציבור הדתי חרדי!
מרומי כנען (הפיסגה) במרומי הרי צפת באוירה שקטה וקסומה
נפתח בעזר"ה מלון
באוירה דתית ובמחירים מפתיעים!
★ פנסיון מלא — 3 ארוחות ביום — 160 ש"ח ליחיד
★ פנסיון חלקי — לינה + ארוחת בוקר — 110 ש"ח ליחיד
★ ילדים בחדר הורים 50% הנחה
חדרים מפוארים וממוזגים
אפשרות להשכרת חדרים עם מטבחון לבישול עצמי
06-920105, 06-970044

לבי"ס תורני בירושלים
דרושים
1. מנהל חינוכי
2. מלמדים לכתות ביניות
מלפון 02-827554
בשעות 9.30 עד 11.00 בבוקר
לפנה"צ 10-12 בלילה

50% 50%
שמלות קריות לילדות
הוריד משכר!
לקראת התגים!
רק השבוע הנחות עד 50% על כל המלאי

להריון
מבחר ענק של חליפות
03-6188003

CHIC LADY
הרב ניסים 5 ב"ב
ערב עד 11 — 8 ומוצ"ש

מכירת ענק

בית הספר לפאנות ועיצוב שיער לנשים
ביה"ס בהנהלה חרדית
"יאיר וכות"
(ההדרכה ע"י נשים חרדיות בלבד)
החלה ההרשמה לקורס
שיפתח בתאריך ח' באלול (3.9.95)
פרטים בטלפון: 9347070
רח' ר' עקיבא 52 בני ברק
קבלת לקוחות במחיר סמלי

השכרה / מכירה ב"ב

- בהזדמנות מיידי!!! 4 מפוארת, בשכטר ישראל ק"א חזית + מעלית המפתח כי "ברוכו הד" רות" $179,000 (03)6182903
322922
- בזכרון מאיר, 5 משקעת גדולה ומרווחת, ק"א, חזית (קומה שלימה) "הנאמן" $370,000 (03)5700185
322032
- בהזדמנות!!! בבניה בק. הרצוג 3. + אופציה לחדר נוסף בניה מעולה רק $135,000 "אפיק נכסים" (03)5791514
[320644]
- 4 חדשה בהשלושה ק"ג + מעלית חזית יפה ובהשקעת $225,000 "אפיק נכסים" (03)5791514
[320640]
- בציאה!!! 5 גדולה חדשה באיזור הרב קוק ק"ג + מעלית חזית, 3 כ"א + הרבה השקעה $230,000 "אפיק נכסים" (03)5791514
[320974]
- חדש בבניה דירות יוקרה 4-3 גג בבינק! (03)375091
[321964]
- בקרית הרצוג להשכרה/למכירה דירת גג גדולה מאוד (03)6199844.
[321067]
- בהירדן, 2.5 חדרים, גדולה, משקעת ומרווחת, ק"ב (03)6196918
[322029]
- ב"אורמיד כנור"!!! 5 + 1 + גג + מעלית + חזית + מפוארת + אפשרות בניה $300,000 "שפיצר נכסים" (03)6188685
[322097]
- בבן זכאי/בעלזא 3, ק"ב + חזית + מיידית "שפיצר נכסים" (03)6188685
[322060]
- ביזכרון מאיר!!! 4, ק"ב + מעלית, דודים * צפון * מורת, בהר רבנות!!! הבמתח בלעדי "בשפיצר נכסים" (03)6188685
[322061]
- בסוקולוב/השלושה!!! 5 + גג + מעלית + מיידית + מפוארת "שפיצר נכסים" $268,000 (03)6188685
[322063]
- במרכז בעלי מלאכה 5, חזית 3 כ"א מפוארת ומאווררת $ 240,000 "זינוך ניימן" (03) 6744150
[322384]

השכרה ב"ב

- 6 כ-180 מ"ר ק"ב, חזית לבודדי נסקי לדיור / מטרה שקטה אחרת (03)6197822
322101
- בזהון איש (שדי ירושלים) 3.5, 4.5, בבית חדש $500 (03)5791770
322403

- 3 מרווחת ק"ב + מגן + טלפון בר' עקיבא — אליהו הנביא (30)6181496
- דרוש שותף לדירה בחזי הזנקן ב"ב, להתקשר: (03)5700875
322722
- 3.5 משקעת, יפהפיה, בבורכו $650 (03)6180574 אחה"צ. (08)281008
322752
- 3.5 במשק אליהו, מרושה, מרוהטת + טלפון, לזוג מי באלול לשנה $600 (02)370952
322754
- בשיכון ה' חדר חצי + מטבח חדש + מרפסת מגודה + טלפון לחצי שנה (03)6186860
322644
- בשכונת אור החיים 5 משקעת — מיידי * מחסן 7 מ"ר $70 — "יתרון כאוד" (03)5798873
322946
- 3 בקריית הרצוג ק"ב + מעלית, מרוהטת + טלפון + מזגן $500 (03)5468663
322928

דמי מפתח ב"ב

- בתנאים אטרקטיביים, 2 מסחרות קומה נמוכה, חזית $ 85,000 "הנאמן" (03) 5700185
322947

ביקוש דירות ב"ב

- מחפשים דירת 4 חדרים חדשה בסביבת חזון איש אור החיים, להקדמה ארוכה (03)6185895
322998
- דרושה להשכרה באיזור צפניה להודש אלול ולראש השנה. (03)5700180
[322088]

עסקים ב"ב

- יבואן אופנת נשים מעוניין בחנות יצוגית בבני ברק (050)344478
322880
- למכירה חנות קפואים במרכז בב"ב ו/או מקפיאים (03)5797557
322945
- משרד 2 חדרים להשכרה ליד העיריה כניסה פרטית (03) 6198070
322853
- למכירה/שותף מיני מרקט להגד פתוחות העסק + מוניטין (03)6197974 (03)5797676
322874
- בשכיה אולם מרוהטה, 170 מ"ר + חניה ומריקה, מיידי דבטינסקי פינת רבי עקיבא ב"ב (03)6478539.
[321922]
- דחוף למכירה מסיבות משפחתיות חנות הכשירים עוברת השקה קטנה פוטנציאל אדיר!! (03) 5408354.
[322841]

חנויות ב"ב

- לרציניים בלבד! למסירה חנות גליזה משגשגת, ברבי עקיבא. (03)5783270
322776
- להשכרה בבני ברק חנות/מחסן למכירה ביפר (03)5783403 (02)6521338
322839

מחסנים ב"ב

- להשכרה 2 מחסנים 40/60 מ"ר עם גישה נוחה לרכב (050)246192
322948

אשדוד

- למכירה ביאזור לרזיר" 4 ק"ג + מעלית מסודרת מיידי. (08)740668
322756
- המתווך באשדוד!!! מבחר דירות לקניה ולהשכרה ובן דרושות דירות להשכרה/לקניה (08)642544 מאיר לפה.
[199080]
- באשדוד 3 משקעת + מיזוג ק"א מהזים (08)564365
- להשכרה בהובע ח', 3.5, משקעת ומאווררת + טלפון, ק"ב (09)921961
[322017]

בית שמש

- מבצע! למכירה 4 * להשכרה 4 מ' $300 * דרושות דירות למכירה ולהשכרה, למוכר ולמשכיר חינם. "גולה ומנוחה" (02)9919381
[322544]

ביתר

- בביתר עילית, דירה 3.5 חדרים, מטבח גדול, גינה גדולה, מקום לבניה נוספת. (02)806588
322721
- לרציניים בלבד 3 חדרים גדולים + חצר פרטית עוקה, ברחוב רחין אפשרות קבלת משכנתאות ומענקים לזכאים (02)376075 מ- 10 עד 10
322933
- מציאה!!! 3.5 גדולה + אופציה + מחסן $110,000 גמיש, (02)806906
322935

פתח תקוה

- בגנית במרכז 3, ק"ג + מעלית מיידי! $550 (03)9313223
322719

צפת

- נופש לציבור החרדי בטמטר בית יעקב "תומר דבורה" במרכז העיר ובאוירה כפרית בתנאי בית מלון + ארוחות ערב בשרית ופעילות לילדים. מחיר למבוגר 150 ש"ח ליום חול, 200 ש"ח לשבת. (06)922695 (06)973279 (06)973816
322742

מגרשים

- להשקעה!! קרקע חקלאות בכפר הראה $8,000 ליחידה * גבעת עדה $25,000 * ע"י נתניה $55,000 * "הנאמן" (03)5700185, (052)534185
322941
- למשקיעים!!! ליד בנימינה — קרקע חקלאות פרטית — טאבו — מחיר זול להם "פרפר" (02)860492.
[321933]

קייט

- מול רמות פולין, 3 אידיאלית, ק"א, מאווררת $220 (02)867663
322010
- קרוב לגאולה 3 חדשה עד כ"ב אב. (02)382310
322701
- בעזרת תורה 3 חדרים נקיה ומאווררת ק"ב + טלפון טל. (03)5745250
322795
- באשדוד 3 משקעת + מיזוג ק"א מהזים (08)564365
322828

- בהר נוף מרוהטת + חצר, קומה נמוכה $55 גמיש (02)6521338
322810
- חשוב לקייטנים בירושלים. את הבריכה המלכותית מכבודים ושקיפה אצל יקויק והאשי מלאכי 5. לפרטים (02)375242
322834
- לתקופה קצרה, 2 חדרים, מטבח ומאווררת ביוניץ (03)6766289
322858
- 5 בגבעת שאול, מאווררת + מרפסת עק, מכ"א-ר"ת אלול. (02)6513034
322872
- 4 בירושלים בהנה מאווררת, מכ"ר מב"א-ר אלול. (02)388150
322895
- 3 משופצת ומאווררת ברחבה יהכ"א אב במחיר מוזל (02)380360
322904
- לאלול / תשרי 3 + הול במקוד ברוך מצויינת לקייטנים (02)247611
322910
- בגאולה — בירושלים 1.5 מטופחת ל-3 שבועות מ"ס באב (02)384996 (02)388161
322925
- בקרית בעלזא 4 מאווררת קומה נוחה + מעלית לשבועיים (02)372178
322930
- בביתוגן 3.5 מאווררת חקיה + מגן המרפסת "יחידי" כ"ד (02)429293
322932
- דירה מטופחת ומסודרת לתקופות קצרות בלי ילדים (02)382563.
[322045]
- במלון "לב-ירושלים" !! מתיטה לשבוע (אפשר פחות) + מטבחון גלאטו, מ' 21/8/95 (03)5795884
[322035]
- בשמואל הנביא מאווררת מסודרת ומרכזית מאוד! לבין הזמנים. (02)826803
[322067]
- להשכרה בהלוסטון וילה מרוהטת + חצר + נוף, מאחורי השנה באב. (02)335986
[322083]
- בשכטר ישראל 4 חדשה לקייץ, אפשרות להמשיך. (02)277290 (02)277612
[322089]

דרושים-עבודה

- הצעה למכירה קבועה בבינוך: * לשטנים יפהפיים מלוהנן * לנבשטים מצופים ספריו. הרוחה...!!! (08)564360
195672
- לישיבה בב"ב דרושים עובדי מטבח לבישול הלנקין (052)534149
- לביה"ס באידיש דרושה מורה מנוסה חברת אידיש, לטקבוצות המוחשב (02)9910604
322434
- בנהרי ישיבות מעל גיל 18 ל- 3 חודשים. (06)324507
322456
- מחפשים עבודה? מחפשים עובדים? צלצלו ל"מאגרי עבודה" 13.00 — 16.00 (03)5784420
322341
- דרוש איש מכירות ישר נסיון בעל נסיון לענף החוד פעמי (03)6186729
322469
- למשרד בירושלים דרושה קלדנית + נסיון לחצי משרה. (02)244269
322775
- דרושים מפיצים עבור לומדת מד שב במסחר. (03)9606715 בלילה.
322779
- בירושלים מוכירות בעלות כח שכנוע ומרץ + קלדנות לבוקר ולאחה"צ (02)378050.
322788
- דרושים בעלי כח שכנוע לעבודה "אהרונית ב"ב" [illegible] איש מכנים. (02)378050.
322786

- דרושה עובדת לשעות אחה"צ לחנות בגדים ב"ב (03)6742227
322796
- דרושים אברכים בעלי כשרון מקצועי לעבודת קודש/אפרזית משרה חלקית (03)6761278.
322797
- למאפיה דרושים קופאים עת מוכרים/ה בבני ברק 9-8"ש (03)6769017
322806
- מכירה רצינית למשרד ביטוח + נסיון למחת אורץ (02)231531
322818
- אם את/ה בעל/ת יכולה שכנוע, יוזמה, קשרים ומעניין/ת בעבודה בתחום השווק, אפשרי בשעות הבוקר, החזרים בתחום למתאימים/ות התקשר להשאיר פניה לטלפון: (03)5250659
322867
- לישיבה בב"ב דרושים עובדי מטבח לבישול הלנקין (052)534149
322849
- לסופר מזון דרוש עובד + רשיון מסק + רכב (03)5797676
322871
- דרושה מטפלה לילדה בת 8 חודשים + נסיון המלצות (03)5799632
322870
- פקיד/ה המנוה למלון חרדי בירושלים דובר/ה אנגלית + נסיון במחשב שעות עבודה 18-10 (02)380585
322924
- איש מכירות בעל נסיון מוכח במו"מ + הופעה טובה + רכב לנוכ בקו"מ מלבילה: לראיון (02)6540101 שלומי
[322890]
- ספרית לשיער, מעולה, לאחה"צ, המשכורת באמנים (03)5706266 (03)6742437.
[321949]
- לישיבת "כן המסבים" והזיקה והודה החדש מפיץ למרפסי הגולה בתנאים מצוינים (03)5702707
[322617]
- להגבת פרסום ודרש עיר למשרה חלקית פקס (03) 6701145 ת.ד. 10622 רמת גן 52005
[322849]
- דרוש/ה מנהל/ת חשבונות בעל/ת נסיון למשרה מלאה באזור בי"ב-פ"ת להתקשר ביום א' (03) 9245325 מוטי
[322850]

מטפלות

- דרושה מטפלת בבינוי איזור 11-16 + עבודות בית קלות ובישול. (02)6511573 בערב.
322752
- לטיפול בילדים והבית, למשרה חלקית, בשעות הצהרים בגבעת שמואל. (03)5322742.
322761
- דרושה מטפלת באזור ויזניץ ל-5 ימים (03)6748172
322791

שיפוצים

- צבע + הריסה + בניה + גבס + קרמיקה + אינסטלציה (050)298139 (03)9670280
[312433]

סיוד וצבע

- צבעי מקצועי + המלצות דירה ריקה 800 שקל (03)5783490
322913

קורסים

- קורס לבנות חרדיות בבני ברק לייקוד מאלול (03)5791322 ההרשמה: א'-ה', 10-9 בערב
322873
- קורס לפרסום שיווק תקשורת (מתוך רביעי) עיתונאות, יוסי צ' [illegible] לפרטים: "שותף" (03)9678555
[323956]

שיעורים

- קורס רציני ללימוד אנגלית 12 קלטות 260, אידיש — 170, ערבית — 98. (גם בתשלומים) "ידגור" (03)6598597
[321521]
- מורה פרטית מנוסה (באזור מקוד ברוך) תקום את בתך במקצועות החשבון והדקדוק. לפרטים: (02)6520478 (02)370957
[215544]

מכירות וקניות

- למכירה * ארון * מיטת נוער כפולה * שולחן + כתנית * ספריה + אורגית. (02)810152
322531
- "ילדי" — מכשירי כתיבה וצעצועים, עין יעקב 18, שוק מאיש, (02)823913 מבצע!!! התזמות קפזית "יוהדט" 30 ש"ח!!! לזמן מוגבל! התזמות עץ — 20 ש"ח !!! ש"ע על כל קניה מעל 50 ש"ח
322635
- אורגן ימהה FE — 50 במצב מצוין * עגלת פג * (03)5796540
322758
- ארון קיר פורמיקה חדש, 5 דלתות + מגירות 2500 ש"ח. (03)6188524
322763
- בהזדמנות!!! אורגן ימאהה PSS 855 במצב מצוין 1400 ש"ח (03)5702206
322875
- חיסול סופי לבגדי נשים ונערות, מאוהר"ב ליומיים בלבד!!! הדר עמוס 8 ירושלים 10.00-10.00
322899
- מצרפת!!! ביגוד יוקרתי לנשים, במוצש"ק מ-9.30 הדר דבורה חיים 10 ירושלים וביום ראשון ושני בייד עזרה" בנין 3 אשדוד (02)383536
322920
- חלקים ושוטרגים במבחר גדול דוגמאות חדישות, ממיטב בתהזיר באוה"ב, לפתיחה הבגות מיוחדות א — ד 10.00 — 8.00 עמוס 28 ירושלים
[322477]
- בהזדמנות!!! תגור "בל אפולו" 2 תאים + מעליד גז 5 להבות + גז ודשוות נפרדים לפסח ב-600 ש"ח בלבד! (052) 534155
[322843]

רהיטים

- פינת ישיבה 3 + 2 + 1 במצב טוב, בד קורדרוי (02)6182902
322857
- "ילוי רהיטים אשדוד" ניתן להשיג אצלינו את כל סוגי הרהיטים והמזנים תכן פינות אוכל באיכות גבוהה והמחירים גבוהים, גסו ותוכחו (08)646723
322912
- בהזדמנות! אורנות מונמים מיסות ב-200$ למ"ר. ב"מנוני יוקרה" (02)6518577
[215231]

מזגנים

- כל סוגי המזגנים!!! יעוץ חינם!!! בנימין מוסבבר (02)322523
[197874]
- "איציק" מכירה ושרות לכל סוגי המזגנים במחירים נוחים! שרות אמין ומהיר! (03)5744535.
[215214]
- מזגן חלון חדש — גורל אלקטריק קודר חיסום 2300 ש"ח. (02)6518001
[322077]

פאות

- פאות H.H 100% TARA המחיר כמו באוה"ב, מ' 185$ (08)642569
[322050]

תשמישי קדושה

- בדים מעור גסה בהשגחת הגר"ם שטוך שליט"א, מפעל התפילין המהדרות כתמן 76 ב"ב טל: (03)6761278 (03)6745141.
[321935]

מכוניות

- אודי 100, 1986, 7 מקומות, 1800, שלישית, 220,000, מצוינת, 32500 ש"ח (03)9313149
322787
- * פולקסוגן — טרנספורטר 93, במצב טוב * פורד — טרנזיט 86, שמורה (03)6197329
322804
- סובארו דסטי, שנת 86, יד ראשונה, 79,000 ק"מ בלבד, טסט לשנה מרשקעת, ללא תאונות. (050)362811
322888
- שברולט קפריס סטיישן שנת 83 מצב מכני מעולה. עבודה: (02)318648 בית: (02)375758 בערב
322889
- הלבר 1977 אוטומטית 170,000 ק"מ מזגן, מחירון, (02)6510098.
[321917]
- פורד 1900 92 SR/405, אפודה, סטיישן. (02)330608, (052)404807
[321954]
- מיצובישי 300L, 1991, 8 מושבים (03)6815151 בימים א-ה.
[321968]
- מיצובישי 1300 אוטומטי בהזדמנות "רכב-בית-אל" 1992 תנ (02)6513833 (02)997330
[322073]

הסעות והובלות

- קליימן הסעות G.M.C 11 מקומות, מפואר, טיולים לכל הארץ. (052)207674
322736
- הסעות לכל הארץ ותנב"ג, חבילות-ירושלים בניברק, (050)398650
[215567]
- נסיעות לכל הארץ!!! ירושלים — בני ברק 100 ש"ח (050)276012
[204590]
- הסעות וטיולים לכל הארץ. חודשים ומכוניים. (050)341203 (052)520768
[322508]
- לכל חלקי הארץ, ולקברות צדיקים. (03)301988 (050)241185
[322651]

לימוד נהיגה

- נסיון! *סבלנות!* הילוכים + אוטומט הנחה לבני תורה!!! (02)6560988 (050)254305.
[206506]
- 40 דקות — 45 ש"ח, 80 דקות — 80 ש"ח (03)6487547-8 (052)514960.
[215791]

תזמורות

- אורגניסט מעולה. (03)5794288 (03)6107777: ביפר (02)806573 מנוי: 80933
322671
- "קול שמחה" — הזמר החסידי מנחם מנדל ג'וזפוב (03)5781488
322855

קייטרינג

- מבצע בריתות 6$ כולל אולם ומ.ע.מ הבד"ץ העדה החרדית "שמר אל דוד כהן" (050)204947.
[204536]

הלוואות

- משכנתאות והלוואות בריבית בנקאית שירות מהיר ואמין (050)351947
[321862]

ציתות והאזנה

- ציתות והאזנה, ציוד מיוחד, מניעת האזנות (050)298313 (02)857808
322627

מכשירי כתיבה

- אצל דודי' מרפן 2 בני ברק מבצעים בספרי לימוד, קלמרים וציפות.
322718

סת"ם

- למכירה ספר תורה אשכנזי. (08)416531
322740

רפלקסולוגיה

- רפלקסולוג בכיר מטפל ביעילות בבעיות גופניות ונפשיות. (03)5715144

קבלנים

- קבלן רשום חרדי מבצע עבודות בניה שלד וגמר + שיפוצים (050)351579 (02)382565
322821

רילאקסטייט

- אחזקת דירות לתושבי חו"ל, סחירות מובטחות. מקצוען חרדי מב"ב. (03)5704874
[207567]

מטהרי מים

- מטהרי מים כל סוגי הפתרונות בנימין מוסבבר (02)322523

נופש

- לנופשים באשדוד * פלאפל * שווארמה * ארוחות מיוחדות במסעדה של "מעדנים" מרכזון ג' אשדוד
[322819]
- ארוחות מוכנות לשבת וחול * סנדוויצ'ים * עוגות * פיצוחים * סלטים ביתיים * קוגעלך וכו' ב"מעדנים" מרכזון ג' אשדוד להזמנות (050)212063
[321824]

שונות

- תוכלו להשאיר את ילדכם במשפחה חמה לתקופה קצרה (02)813899

לוח היום

הדף היומי בבלי: סכות יא
ירושלמי: כתובות כה
משנה יומית: מו"ק ד, רג
הלכה יומית: שו"ע או"ח ריט, כ"ש ב
רמב"ם יומי: הל' חמץ ומצה פ' ה"ז

	י-ם	ת"א	חיפה
[illegible]	8.32	8.34	8.31
[illegible]	9.56	9.57	9.56
[illegible]	7.32	7.29	7.30
[illegible]	4.22	4.23	4.19
[illegible]	5.57	6.03	6.01

	ב"ש	אשדוד	צפת
[illegible]	8.36	8.35	8.29
[illegible]	9.58	9.58	9.54
[illegible]	7.31	7.29	7.30
[illegible]	4.25	4.24	4.17
[illegible]	6.03	6.04	5.56

קול הדף

לשמיעת השעור בדף היומי — עברית (02)385842, (03)5794301, (03)9342811, (03)5794001, (08)491919 אידיש (04)672111, (06)938111, (02)385843, (03)5794111, (03)9342812, (08)492999 אנגלית (04)672006, (06)938220, (02)385844, (03)5794360, (03)9342813, (08)493050 (04)672006, (06)938220 שיעור דף היומי הירושלמי באידיש (02)385846, (03)5794370 משניות עברית + אידיש (02)385841, (03)5794380 השיעור מתחדש לכל שעה (08)492728, (06)938244

קול הלשון

לשמיעת השיעור היומי בספר "חפץ חיים" — פיקור דינים. (בעברית) גברים — (02)371333, (03)5709806 נשים — (04)677192, (02)373757 (03)5709807. לאזור הדרום: תפרוז — גברים (057)926669, נשים (057)925670, (057)925671

"ארון קשבת"

(02)813370

תורנות בתי מרקחת

ירושלים שישי: ארונוה רח' לייב יפה 9
שבת שטראוס א' רח' אביגדורי 3
מוצש"ק סנטר פארם הר הוצבים
תל אביב: שישי כבר מלאכי רח' יהודה המכבי 1
אולוהרוב רח' אולוהרוב 76
שבת ומוצ"ש שלמה המלך רח' שלמה המלך 78, בן יהודה רח' בן יהודה 142
תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00 לבנות בוקר בימים א'—ה' בית מרקחת "בן יהודה", רח' בן יהודה 142, עד השעה 24.00: בימים א'—ה' ומוצ"ש סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40, רמת אביב.
בני ברק חי"ק: שישי: רמת יצחק רח' יהושע 96 ר"ג
שבת: רשי רח' רשי 13 ר"ג
חיפה: שישי: דרך הים רח' דרך הים 209
שבת מסדה רח' מסדה 30
הקריות: שישי קופ"ח הרמן סיטסת מוצקין 4, ק. מוצקין
שבת: קופ"ח הרמן סיטסת מוצקין 4 ק. מוצקין
פתח-תקוה: שישי: קופ"ח הכללית רח' ההסתדרות 21
שבת: מרכז השרון רח' אחוזה קציר 7
נתניה: שישי: סתו רח' חבניה רייק 20 בת ים
שבת: קניון השרון רח' הרצל
חולון: סתו רח' הבניה רייק 20 בת ים
בת-ים: שישי סתו רח' חבניה רייק 20
שבת: גני בת ים רח' הנביאים 3 בת ים, קרשר קריד 20
אשדוד: שישי קופ"ח כללית
שבת: קופ"ח כללית
רחובות: שישי כללית רח' רמז 8
שבת: ויזה רח' משולוחבסקי 67
שעות הפתיחה של בתי המרקחת מסבבות לוח בתורך כלל עד 10 בלילה.
ביקורי בית ע"י S.O.S. DOCTORS רופאים. 24 שעות ביממה. טל. 03-5033939

תורנות בתי חולים

ירושלים שישי: שערי צדק — פנימית; ביקור חולים — ילדים; הדסה עין כרם — כירורגית אורטופדית נשים עיניים א.א.ג.
שבת: שערי צדק — ילדים; ביקור חולים — נשים; הדסה עין כרם — פנימית כירורגית אורטופדית עיניים א.א.ג.
המשך השבתות: רמות, רמת אשכול, גבעה צרפתית, נוה יעקב, הרובע היהודי, בית אבות, מעלות דפנה, מעלה אדומים — רשאים לפנות לבית החולים הדסה הר הצופים בכל יום מימות השבוע והוא מהווה ביה"ח איזורי עבורם. בירושלים כמו כן לפנות לבית חולים אותיים ביום תורנותם.

חדש!!! חדש!!! Yaffa wigs
* אקל פס מעורב טבעי
* לאורל 100% שער טבעי
* סלבה 100% שער טבעי
להשיג א"ד אצל הפאנית אלק!!!

פאות חוט השערה
פאות במבחר עשיר מכל היצרנים • מספרה לצעירות
מבחר עשיר וחדיש ביותר של פאות מכל היצרנים
מבצעים מיוחדים לכלות!
בליווי צוות מקצועי מיוחד
פתוח רצוף 7.30-9.00
רח' שטראוס 13, ליד הגנון ההסתדרות, י-ם, טל' 375875

אופטיקה עזרה ומרפא
לבין הזמנים
מלאי עצום של מסגרות לצעירים
בהנחות חסרות תקדים
מבצע! זוג עדשות אנטי רפלקס 100 ש"ח
רח' רבי עקיבא 76 ב"ב

המודיע
העיתון של היהדות החרדית

תכשיטי זהב
יהלומים ושעונים
בביתנו רח' אלישע 23 ב"ב
יום א' בין: 22.30 - 20.30

קידי שיק
נמשכת המכירה הגדולה
הזדמנות נפלאה לקנית קיץ אחרונה
הנחות לכל קניה
מקים את המדפים לקראת העונה החדשה
★ עודפי יבוא ויצוא
★ המבחר הגדול בעיר
כתובת (השומר) 100 "בית הוד"
טל. 03-5746535
פתוח:
א-ה: בוקר 10.30-1.30
אחה"צ 4.30-9.30
יום ו' 10.30-1.30

GITTIQUE FASHIONS
חיסול בגדי קיץ תוצ"חו
במחירי הקרן — בואי לבואו
קבוע ימים א-ד בערב 8-10
הרב בלוי 11 כ"ב ירושלים

בקטורים 11 ירושלים
קיבלנו מלאי חדש מארה"ב של חליפות אלגנטיות וחצאיות (וסטים (עד מידה 50) הכל במחירי סוף העונה
במוצש"ק 9.30-11.30
וכל ערב 8.00-10.30

נעלי "חסדי ירושלים"
דרושות מוכרות בעלות נסיון
לאחרי הצהרים 4.00-7.00
02-282126

למשרד פרסום
ותיק ועירוני בירושלים
דרושה
גרפיקאית
עם נסיון מוכח של 3 שנים ב-COREL DRAW!
פרטים בטלפון 02-242929

הזדמנות חד פעמית!
חליפות מיוחדות חולות מארה"ב וקצרה לנשים ונערות
רח' נבחי ישראל 27 בני ברק
מוצש"ק, ראשון ושני מ-8.00-10.30

בגדי הריון
נמשכת מכירת סוף העונה
15% הנחה על כל
החולצות, חצאיות וחליפות
כל ערב מ-8.00 — 10.30
אור החיים 18 ק"ב בני ברק

אם
בגדי הריון
רבי עקיבא 90 בפסג'
קייצי! חדש! בלעדי!
מגוון ענק של חליפות וחולצות לחופשה ולכל ארוע

עיצוב אלבומים לכלות
ברמה גבוהה ומיוחדת
ע"י גרפיקאית מנוסה
ניתן לבוא להתרשם
03-6198477
להתראות רבקי

הדברת מזיקים "סלע"
ללקוחות: ללא הוצאת הכלים
למקקים: אחריות לשנה
ברשיון מס' 197
מחלקה לנקיון מוליש, שטיחים וריפוד
03-494936 .498151 .6473271

דרושה קופאית
לצרכניה בבני ברק
03-5791433
תנאים טובים

בת-מלך
סוקולוב 4 ב"ב
בת מלך יוצאת עם קולקצית הקיץ
הידועה ביופיה איכותה וחדשנותה
פתוח א — ו 1.15 — 10.15
א,ב,ד,ה, 8 — 4.30 אחה"צ

סופי SOFY
המרכז לבגדי הריון
הגיעו חליפות אלגנטיות! לתחתונות, ליום חול ולשבת
[illegible]
03-5780769

השכרת רכב
03-5781550

ורדית
סלון פאות
בהנהלת ורדית
הפאנית הותיקה והמנוסה
חדש בבני ברק
5791525
רבי עקיבא 98
הנחות ומבצעים לרגל הפתיחה

חד וחלוק
חלוקי "מודלס קוט" ו"דירקשנס" ישיר מהמפעל
מבחר כזה עוד לא ראיתם!
מבחר עצום של חלוקים אלגנטיים וחגיגיים
קצרים וארוכים בכל המידות (6-26)
* חלוקי נערות וילדות *
הגיע משלוח ענק
מבצע חופש !!!
מבחר חלוקים ליום יום
קצרים 130 100 ש"ח ארוכים 150 120 ש"ח
מבחר חלוקים אלגנטיים
קצרים 185 140 ש"ח ארוכים 220 150 ש"ח
חלוקי נערות 120 90 ש"ח
ועוד ... במחירים זולים במיוחד !!!
מגוון אדיר בי-ם וב"ב
י-ם: מלכי ישראל 27 (בכניסה מיעקב מאיר 1) טל: 02-375607
ב"ב: רבי עקיבא 133 6192525 - 03 אשדוד: הצבעוני 5 טל: 08-640589

מכירה ענקית עד 50% הנחה על כל בגדי הנערות!!!
★ בפינת המציאות - חולצות וחצאיות מ-49 ש"ח!
לנשים! אפנת CHIQ אופנה יוקרתית מחויטת מצרפת
להתראות, שרה ושרי

מכירת הבדים הגדולה
מכירת טקסטיל
אמריקו 10 ב"ב
שפת אמת
הגיע משלוח חדש
פתוח: בערב 5.00-8.30
יום ו' לפנה"צ 10.00-1.00

מרכז האלקטרוניקה והשעונים
רח' הישיבה 4 גאולה טל. 370677 ירושלים
המבחר הגדול והזול ביותר!!
של שעוני יד ★ שעוני קיר ★ שעונים מעוררים ★ וקמנים ★ יומנים אלקטרוניים מעבריות ★ רדיו טייפים ★ אוזניות ★ טלפונים + אלחוטיים ★ פקסים ★ מחשבונים ★ מכונות חישוב ★ מחשבי כיס ★ מכונות תספורת ★ מכונות גילוח ★ מיקרוגל ★ מנהצים ★ מייבשי שיער
מבצע: כל הרוכש מקסיטק טלפון אלחוטי במחיר 450 ש"ח + קו טלפון בשווי 520 ש"ח

YOUNG LINE
יבוא היבוא בבגד אקסלוסיבי
רח' הרצל 43 (מול מס' 15) ק"ב טל: 03-5783056 בני ברק
מכירת סוף העונה נמשכת עד 450 ש"ח בלבד
בימים א-ה 9.00 עד 15.00 לפנה"צ
וביום ג' בלבד
גם מ-19.00 עד 21.00 בערב
ובמו"ב הגיע קולקציה חדשה

גרביון
גרבי נשים, ילדים וגברים
רח' יונה 2 גאולה ירושלים
מגוון ועד קטן צעירים לגרביון...
חדש במרכז גאולה!!!
מבחר עצום של כל סוגי הגרביים
ממיטב היצרנים
בארץ ובחו"ל
יחס אישי ומקצועי שרות
אדיב ללא תחרות!!!
להתראות

אם היכך מוכשרת
לערוך מכירה קבועה של בגדי נשים יחודיים
תמורת רווח נאה!!!
אנא התקשרי 02-9990366

אצלינו אין חופש גדול אין אפילו הפסקת קפה
אין "אבל" וגם לא "מחר" ואין אף לקוח מיותר!

לזמת צאת יש לריטרן מחשבים
מאות לקוחות מרוצים שנהנים
ללא הפסקה משירות מקצועי
מסור ומס נפלא.
הקש ריטרן
מחשבים בע"מ
טל. 5706930
ועבור למחשב מתקדם יותר. עם השרות הטוב ביותר!
רח' רבי עקיבא 44 בני ברק

המלון לציבור הדתי-החרדי
★ אוירה דתית ומשפחתית רוגעת ונעימה
★ בית כנסת ואולם הרצאות
★ חדרים מרווחים וממוזגים טלפון וכו'
★ ארוחות מסורתיות ומשובחות
בפיקוח תמידי של משגיח כשרות במקום
★ חוף נפרד בסמוך
גלאט כשר למהדרין מן המהדרין
מחירים מיוחדים להגים - ההרשמה בעיצומה
לפרטים ולהזמנות טל: 07-735111

בירושלים, תל-אביב ואזור המרכז
לעבודה קבועה במוסד ציבורי דרוש/ה
כתבן/ית מהיר/ה
* הדפסה בשיטה עיוורת.
* עבודה קבועה בשעות נוחות
* עבודה מעניינת ורבת אתגר
עבודה מיידית!
02-6563595 ,6964993 ,03-6919991 ,177-022-3347

שערים יציגים

סל המטבעות	3.4900
דולר ארה"ב	3.0150
מרק גרמני	2.1414
לירה בריטית	4.8211
פרנק צרפתי	0.6195
ין יפני (100)	3.2692
פרנק שווייצרי	2.5875
גילדר הולנדי	1.9109

המודיע
עתון יומי — ירושלים
המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל
•
איזור התעשיה מקוד ברוך
רח' יהודה המכבי 5
טל' 8-389255-02 • ת.ד. 1306
פקס. 02-389108
•
דפוס "יהד" בע"מ
•
הדפסה: ג'רוזלם פוסט
•
סניף ת"א: אלנבי 132, ת.ד. 1307
טל: 03-5609353
•
סניף בני ברק: ר' עקיבא 147
טל. 5792490 פקס' 5707673
בערב טל' 03-6774397
•
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ושנוגן
•
סוכנות באמצות הברית:
R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 11230 U.S.A.

صكنا من الإهمال

صكنا من الاجل

מתחזקת מגמת עליות השערים בבורסה לני"ע

מדד המשתנים עלה ב־0.27% * על סף 200 הנקודות

מאת כופר "דבודיכי"

עליות שערים קלות נמשכו אתמול בשוק המניות בבורסה לניירות־ערך בתל אביב, כאשר תנודתיות המסחר המשיכה להצביע על מגמת ההתאוששות שבאה לידי ביטוי בהתקרבות השוק על סף 200 הנקודות.

מדד המשתנים עלה אתמול ב־0.27 אחוז לרמה של 197.04 נקודות. מדד המעו"ף רשם עליה של 0.19 אחוזים והגיע לרמה של 199.12 נקודות.

יחד עם זאת, מחזור המסחר היה גבוה מזה שהוכר בתקופה האחרונה, והסתיים בכ־117 מליון ש"ח.

חוגים כלכליים העריכו אתמול, כי אם עד כה, הגורמים שהפיחו רוח־חיים בשוק המניות בבורסה, היו בעיקר משקיעים זרים וגופים מוסדיים, הרי שכיום ניתן להעריך שהסקטור הפרטי יגיב בהתאם למגמה הניצפית בכיוון מעלה ויחל אף הוא לגלות עניין במסחר, תוך שימת לב וזהירות מירבית.

אותם חוגים ציינו, כי ההדרו"ת המתפרסמים בימים אלו על־ידי חברות הנסחרות בבורסה, עשויים להשפיע על החלטת גורמים במשק והציבור הרחב על אפיקי ההשקעה כראיים, זאת בהתאם לריווחיות הספציפית של החברות השונות. הם הזהירו את הציבור לשקול היטב כל מניה לגופה, על־מנת למנוע משברים מיותרים.

פרס וערפאת

(המשך מעמ' ראשון)

אש"ף בטאבה. לדעת העיתון, "ישראל הצליחה לכפות את על־יונותה בגדה המערבית מבחינת הביטחון, עקירת תושבים, ההתנחלויות ומקורות המים, בעוד הרשויות הפלשתיניות יוצאות בידיים ריקות".

סיעת הליכוד פנתה ליו"ר הכנסת שבח וייס, והודיעה לו, כי הליכוד תובע כינוס מיוחד של הכנסת בפגרה, במידה ויהיו סיכומים בין פרס וערפאת. הליכוד יתבע כינוס של הכנסת כבר ביום ראשון הקרוב. גם הקואליציה דורשת כינוס מיוחד של הכנסת, לדון ב"מרי האזרחי" עליו הכריזו חוגי 'הימין' והסכנה לשלימות העם.

רבין: האיום במלחמה פחת אך לא נעלם

"האיום של מלחמה עם צבאות ערב, פחת אך בוודאי לא נעלם, מול הצבא נערך ומתאים עצמו במווח הבינוני והארוך", כך אמר ראש הממשלה יצחק רבין, בנאומו בפני בוגרי המכללה לבטחון לאומי. לדבריו, על ישראל לנוע מצמה "במדיניות שתמצה את הסיכוי לשלום ותצמצם את הסיכון לעימותים אלימים".

בצד סקירת המו"מ עם מדינות ערב והפלשתינים, הזכיר ראש הממשלה את המאבק בטרור האיסלמי הקיצוני בלבנון ובישראל, המונהג והמנוהט בידי איראן. הוא הזכיר כי מאז תחילת 1994 שני שליש מההרוגים בפעולות טרור היו קורבנות טרור המתאבדים האיסלמי־קיצוני.

"אנו עושים זאת", אמר רבין בהתייחסו לתהליך השלום, "מתוך תקווה ששיקולים אלה יביאו את הערבים להשלמה עם ישראל כמדינת היהודים".

שוד בנק באשדוד

20 אלף ש"ח נשדדו אתמול בבנק הבינלאומי באשדוד.

סמוך לשעה 9.30 בבוקר נכנסו לבנק 3 צעירים אשר כיסו את פניהם בתוך הבנק באמצעות כובע גרב. הם ניגשו לפקידה ודרשו כסף, באיומי סכינים ואקדח. הפקידה נבהלה, פתחה את המגירה, הוציאה כמה חבילות של שטרות מסודרים בסכום של 20 אלף שקל והניחה אותם על הדלפק.

השודדים הכניסו את הכסף לשק. באותו רגע צעק אחד מעובדי הבנק "זה שוד, זה שוד, הזעיקו משטרה".

השודדים נבהלו ונמלטו מהבנק.

כעבור דקות ספורות, חשו למקום שוטרי משטרת אשדוד, אשר פתחו בסריקות אחר השודדים שנמלטו ־ברגל. השוטרים סגרו לתנועה את היציאה מאשדוד, בניסיון ללכוד את השודדים, אך עד כה — ללא תוצאות. (עתי"ם)

לוב קראה לפתוח במלחמת ג'יהאד

טריפולי — לוב קראה אתמול לפתוח "מלחמת ג'יהאד" לשחרור ירושלים, זאת עקב החלטת בית המשפט העליון לאפשר ליהודים הקיצוניים להתפלל ברחבת המסגדים (הר הבית), שבמזרח ירושלים".

"לוב קוראת לליגה הערבית ולארגון המועצה האיסלאמית לנקוט בכל הצעדים הדרושים, שיובילו לג'יהאד ולשחרור אל־קודס (ירושלים)", הודיע המשרד הלובי לאחדות ערב, בהודעה שפורסמה לסוכנות הידיעות הרשמית של לוב יאנ"א.

הוועד העולמי דחסידי ברסלב
רח' סלנט 36, ת. ד. 5944 ירושלים ת"ז 91057, טלפקס: 02-277330
י"ד מנ"א תשנ"ה
בס"ד
"והזהיר לעשות כרוז: שכל מי שקבל אל מעמונו ומקורב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש"

הודעה חשובה
הננו להודיע לקהל אנ"ש חסידי ברסלב, הבאים להסתופף בצילא דמהימנותא, דרביה"ק זיע"א באומן, לימי ראש השנה הבעל"ט, כי כמו בשנה שעברה, סוכני הנסיעות המורשים על ידינו שיארגנו את הטיסות הם אך ורק:

"דרך צדיקים" — ע"י הר"ר יצחק וייצהנדלר הי"ו, רח' בית ישראל 5 ירושלים, טל. 02-816322, פקס: 02-817323
"נתיבי הנחל" — ע"י הר"ר מתתיהו חשין הי"ו, רח' עונג שבת 20, ירושלים, טל. 02-277316, פקס: 02-277318
"שיח מחמדי ארץ" — ע"י הר"ר חנניה סויסה הי"ו, טל. 03-5792299 טלפקס: 03-3784553, פלא פון: 050-303208

הטיפול באש"ל לכל הנוסעים הוא אך ורק בידי הוועד העולמי

בכדי שהכל יתנהל כשורה עה"צ היותר טוב, קבענו וסיכמנו עם הסוכנים הנ"ל את הכללים הבאים:
- דמי הרשמה 205 $ שמתחלק כדלהלן 105 $ עבור דמי האשל וסך 100 $ עבור הכרטיס.
- בזמן ההרשמה, על הנרשם לדרוש מן הסוכן "כרטיס זיכוי לכרטיס אש"ל".
- ב"כרטיס הזיכוי לכרטיס אש"ל" יופיע שמו ומס' סדורי של הנרשם, והוא ישמש כקבלה על דמי האש"ל.
- בזמן חלוקת כרטיסי הטיסה, על הנרשם לדרוש את "כרטיסי האש"ל", שיחולק לפי כרטיס הזיכוי.
- במקרה של ביטול הטיסה, דמי האש"ל לא יוחזרו.
- דמי האש"ל בסך 105 $ יהיה עד תאריך ט"ו אלול ואח"כ יוגדל ויעמוד ע"ס 135 $. מחיר כרטיס הטיסה סך 545 $.
- מי שיש לו חוקה, על דירה באומן יודיע ע"כ בעת ההרשמה ויתיחסו לבקשתו בתשומת לב ראויה במדת האפשר.
- סדר העדיפויות לדירות טובות וקרובות לציוה"ק יהיה לפי הקדימה בהרשמה.

לאור נסיון העבר, כאשר נגרם נזק רב מגניבות, והוצאות רפואיות, והיות הוועד העולמי אינו יכול לשאת באחריות למקרים הנ"ל, ראינו מחובתינו ליצור קשר עם סוכנות ביטוח, כדי לקבל את ביטוח הנסיעות הטוב ביותר בקולקטיב. עלות הביטוח נמוכה ביותר, סך 10 $ לאדם. הביטוח יעשה ע"י הר"ר קלמן בורשטיין, מסוכנות מלר שירותי ביטוח
בכבוד רב / הוועד העולמי

"אוצר הפוסקים"
רח' תורה מציון 3 ירושלים
בשורה טובה
הופיע כרך י"ט של אוצר הפוסקים סימנים ע' - ע"ה
להשיג בחנויות
הפצה ראשית: טל. 02-660816
"אוצר הפוסקים" 02-382515

אגד בע"מ
הננו מתכבדים בזה להודיע לציבור הנוסעים הנכבד,
בדבר שירות מיוחד להר המנוחות ביום פטירתו של
האדמו"ר מבעלזא זצ"ל
לעליה המסורתית לקברו
התתבורה ע"י שירות מיוחד, ביום חמישי, כ"א אב (17 אוגוסט 1995)
בין השעות: 06.35 בבוקר ועד 20.00 בערב, כל 10 דקות.
מסלול הנסיעה כדלהלן:
להר המנוחות: מרח' מלכי ישראל מול ישיבת רוזין, דרך גאולה, מאה שערים, בית ישראל, שמואל הנביא, בר אילן, אפריון, דרך שכונת הצפון, יציאה מהעיר, גני סחרוב, הר המנוחות.
מהר המנוחות: כל המסלול עד שמואל הנביא, יחזקאל, מלכי ישראל.
כמו"כ יתוגבר קו 29 מבנייני האומה להר המנוחות בשעות הנ"ל
בכבוד רב
הנהלת אגף התנועה

בלי כסף איכותיים "האחים חדד" — הַיי סילבר High Silver
גאולה: רח' רלב"ח 3 ירושלים. פינת מלכי ישראל 47. טל. 02-383762
המקור הראשון לכלי כסף בירושלים
מחירים מוזלים.
- סט גביע גדול ותחתית – 75 ש"ח בלבד!
- סכין חלה לשבת 139 – 85 ש"ח בלבד!
- נרתיקים למזוזות מכסף – 40% הנחה!
- פמוטים וקערות כסף – 30% הנחה!
הנחות איחביות לאחותניס!

ר' עקיבא 116 בני ברק
ג'נטלמן
תפירה בהזמנה
טלפון: 03-5782157
* חליפות קצרות וארוכות
* קפוטות
* מכנסים
* חולצות, ועוד

ירושלים רח' החבצלת 7
ר.צ. בלוי
סיטונאים למכשירי כתיבה
גם השנה לקונים במרוכז - מתנה!
הגיעו כל סוגי מחברות נושאים תוצ"ח ודוגמאות חדישות: קמפוס, אוקספורד, ופרגותיות.
13.50 — חב' מחברות 40 דף
1.00 — דפדפת שבסוטון
1.70 — דפדפת פוליו
2.00 — מחברת 72 דף
2.50 — מחברת ספירלי אוקספורד
הגיעו גלילי עטיפה שוצרים מרהיבים
ב־ר.צ. בלוי מצאתם!!!
טל' 02-256041 פקס: 02-259618
פתוח 2.00—8.00 לפנה"צ - ואחה"צ 7.30—4.00

נופש והבראה באשדוד
למבקרים באשדוד לרשותכם מסעדה גלאט כשר בטעם ביתי ומשובח
* כמו"כ מחיר מבצע לסוף שבוע
להזמנות: 02-6524343, 02-6524888

עמותת ארזי ביתר
כפר הנופש מבוא ביתר
בין כ - כ"ז אב
יחידות נופש מרהיבות ותוכניות מגוונות להורים ולילדים
מבצע !!! סופשבוע במחיר מיוחד
02-806641/806020

"שוויץ - ישראל" משכנתאות
רח' הרב קוק 23 בני ברק טל. 03-5784151 פקס 03-5784153
כמענה לצרכיו של הציבור החרדי
ניתן לקבל אצלנו במהירות וביעילות הלוואות לכל מטרה
כולל: רכישת דירות מיד ראשונה או שניה, נישואין, שיפוצים ובניה עצמית, פתיחת עסקים והרחבתם, החזר חובות ("כולל חובות לגמ"חים) רכישת מכוניות וכדומה.
★ תנאים נוחים יותר מתנאי בנקים למשכנתאות
★ ריבית נמוכה.
★ גמישות בערבויות - ניתן לקבל גם אברכים.
★ ביצוע מהיר ויעיל.
★ תשלום באמצעות הוראת קבע.
הסניף מנוהל ע"י הרב אלעזר הלוי שולזינגר, מומחה לצרכי הציבור החרדי, שיסייע מנסיונו הרב ביעוץ ובמציאת פתרונות לכל הצרכים והבעיות.
המשרד פתוח בין השעות 10.00-14.00 ו־17.00-21.00

מכון צור ירושלים
מתקבלים תלמידים קשיי למידה מגיל 12
לפרטים 02-384150 בין 1-9 לפנה"צ.

דרושה דירה בב"ב
לכל חודש תשרי תשנ"ו לפחות 4 חדרים, מרוהטת קומפלט ומסוגת
050-276828, 03-5748343

ישיבת מצודת דוד
בחור יקר!
אם הנך מעוניין ללמוד ולהתעלות בתורה מתוך רחבות הדעת וזכות המחשבה, במקום כפרי שקט ורוגע עם צוות ר"מים מסורים רגישים ויר"ש, בישוב שקט ונחמד ע"י ירושלים, עם אוירה שלוה וחברה מגובשת
נא להתקשר לטל. 9931821, 050-326964, 02-370839
★ בנוסף למסגרת הלימודים מתקיימים שיעורי סת"ם ושחיטה

לאור הביקוש הרב לרחצה לגברים בתוך ירושלים
בירושלים בריכת "חוות הנוער"
שמחה להודיע כי נפתחה הרחצה לגברים בלבד לציבור החרדי כל יום.
הבריכה פתוחה ומוצלת, בגודל אולימפי, מים נקיים וצלולים כסאות חוף, מדשאות ענק, מזנון בהכשר הבד"ץ מתקני ספורט ונופש, מלתחות מפוארות, מקלחות חמות
מיום ראשון הקרוב י"ז אב עד ר"ח אלול הבעל"ט
פתוח גם בימי ו' משעה 10:00 בבוקר עד 2:00
הבריכה במרחק 5 דקות ממרכז גאולה
קווי אוטובוס עד המקום: 4, 22 לרחוב רח' בן טבאי לא רחוק הבשטיבלך בקטמון. התחנה ע"י הכניסה לבריכה
השתמש בחודשי חופשי
לרגל הפתיחה מחירים מסובסדים
12 למבוגר * 8 לילד
מחירים מסובסדים
כמו"כ נשארו מס' מקומות מצומצם ללימוד שחיה לבנים בלבד
להתקשר לקורס 02-867014 או 02-410338
קיימת אפשרות לקייטנים ולקבוצות * אפשרות להסעות
ההרשמה חובה בטלפונים: 052-633798, 02-81346502-869403

ברוכים הבאים לירושלים לקייטנים!
חופשה מהנה עם שפע רעיונות העסוקה מגוונת לילדיכם
מאה שערים 7 י"מ
פתוח: 9.00-1.45, 4.00-7.45
תמצאו ב"הכל־לגן"

מכירה שנתית
עד יום ב'
20% הנחה
6 תשלומים בלי ריבית
קריסטל KRISTAL
תכשיטים עם ברק אישי
רח' ר' עקיבא 111 בני ברק טל. 5706373, 03-6185834

רשת צעצועי מורן
האולפריה של הילדים
רח' ר' עקיבא 141 ב"ב טל: 5706996
מהיבוא לצרכן ללא פערי תיווך
אופניים 99 ש"ח במקום 139 ש"ח

סוף לפטריות הציפורניים ב־25 יום
"פיטורה־פיקס", תכשיר מהפכני, פותר מעל 70% מבעיות הפטריות בציפורניים ב־25 יום. הטיפול חיצוני בלבד ואינו כואב.
בעיית הפטריות בציפורניים גורמת לכ־40% מהאוכלוסיה בארץ ובעולם לאי נעימות. אולם, מסתבר שהמגוון הרב של הטיפולים שהיו קיימים עד כה, אינו יעיל, כרוך בלקיחת תרופות, תופעות לוואי ומשך הטיפול ארוך מאוד.
"פיטורה־פיקס" עושה זאת ב־25 יום ב־70% של המקרים. "פיטורה־פיקס" – תכשיר חדש לסילוק מהיר של הפטריות בציפורניים, בין האצבעות ובכף הרגל.
"פיטורה־פיקס" עוקר את הפטריה מהשורש. התכשיר בעל כושר חלחול מהיר לשכבת האפידרמיס העליונה שבעור. מאידך אינו חודר עמוק יותר, ובכך נמנעות תופעות הלוואי. עד כה עברו את הטיפול בהצלחה כ־16,000 איש.
לרשותך, בכל שעות היום שני מרכזי טיפולים ובהם צוות מומחים מיומן וגדול שהתמחה בלעדית בטיפול בפיטריות. יעוץ ראשוני ללא תשלום.
להזמנת תורים וברורים 24 שעות ביממה נא להתקשר:
תל־אביב: "פיטורה־פיקס" בית הרופאים, חדר 205, רח' ריינס 18, טלפון 03-5772020
ירושלים: "פיטורה־פיקס" מדיכלל, חדר 205, רח' שמואל הנגיד 1, טלפון 02-241716

צעצועי שטראוס
לשעבר מול ביקור חולים
החנות הגדולה ביותר במרכז ירושלים
מבחר עצום של צעצועים ומשחקים
המחירים הזולים ביותר בירושלים
פתוח רצוף 8:00 - 9:30
רח' מלכי ישראל 8 טל: 02-377559

"אופיר" בע"מ
יבואנים לפורצלן ממיטב היצרנים בעולם
ירושלים: רח' יואל 1 פינת מאה שערים (בחצר) טל: 02-370698
מכירה מיוחדת וחד פעמית בחצי המחיר!!!
מאות פריטים יפהפיים כלי שולחן ומוצרים ...
נותרו 4 ימים לסיום המכירה עד יום ב' ר"ס מנ"א תשנ"ה
המכירה במחסן היבואן רח' יואל 1 פינת מאה שערים ר"מ פתוח רצוף מ־9 בבוקר עד 7 בערב
להתראות

נופש והבראה באשדוד
בקמפוס המפואר של ישיבת "נוה הרצוג"
עכשיו במחיר מבצע
02-6524888, 6524343

בשורה משמחת לתושבי קרית הרצוג
אין יותר צורך לרוץ למרכז בני ברק!
אפי כל הקפואים
לראשונה נפתחה בקריה חנות קפואים למהדרין: בה ניתן להשיג בשרים, עופות, דגים וכל המוצרים הקפואים מן היצרנים המעולים ביותר, בהכשרים המהודרים ביותר ובמחירים הזולים ביותר בעיר!!!
אפי כל הקפואים
רח' הזית 4 (מול המתנ"ס) מרכז מסחרי ק. הרצוג
טלפון: 03-5783826, 050-267685

"צו לתו"-הוצאת מוסיקה יהודית
לאור הביקוש הרב לחוברות תוים של מוסיקה יהודית, פונה הוצאת "צו לתו" בהצעה להוציא לאור תוים של ניגונים ושירים יהודיים.
מוסיקאים המעונינים לכתוב תוים של מוסיקה יהודית, מוזמנים לשלוח דוגמה של תוים (לפחות 8 תיבות) בצרוף פרטים אישיים, לת.ד. 14024 תל אביב.
אין המערכת מתחייבת להחזיר לשולח את התוים.

המסיע ירושלים
02-286880
1. היום בשעה 12.00 למירון
2. היום בשעה 12.00 לתוף בת יום, ובכל יום בשעה 2.00
3. מירון, צפת, עמוקה, טבריה, ביום א'
4. מערת המכפלה, קבר רחל, שמואל הנביא, שמעון הצדיק, ביום א' 1.30
5. מערת המכפלה, קבר רחל בכל יום בשעה 3.00
6. רמת הגולן במסלול מפואר ביום ד'

לרזות רוחמה 02-6520822
מבצע בין הזמנים רישום חינם
למצטרפות עד ר"ח אלול
עברו לאולמות חדשים ומרווחים

נעלי בילבי
רשת חנויות המפעל בב"ב
בואו להיות נעולים במבצעי "בין הזמנים"
20% — 30% הנחה
לסנדלים ונעלים לכל המשפחה — דגמי קיץ 95
• הגיעו הדגמים החדשים לחגים — סתיו 95, לבני ישיבה נעלים מספר עור מושלם 185 ש"ח בלבד
נעלי בילבי מן היצרן לצרכן

חזון איש 19	"ויזניץ" עזרא 45 ב"ב	השומר 100 (בית חדד)
פתוח: מ־9.30 בבוקר — 2.00 בצהרים, מ־4.30 אחה"צ — 9.00 בערב, כולל יום ג'	פתוח מ־9.30 בבוקר — 2.00 בצהרים, מ־4.30 אחה"צ — 9.00 בערב, כולל יום ג'	פתוח: מ־9.30 בבוקר עד 9.30 בערב ברציפות כולל יום ג'

נופש בירושלים
באזור בית וגן
בין י"ג - כ"ח באב תשנ"ה
נוף פסטורלי מדהיב ואויר הרים יהודי
* השגחה - בהשגחת בד"ץ העדה החרדית
* ארוחות מלאות
* חדרים מרווחים
* פרטים בטל. 02-423607 02-411704

בס"ד
הכללית אתכם בכל מקום!
בטיול או בנופש ברחבי הארץ, אם תזדקקו לשירותי רופא, אחות או בית מרקחת,
תמצאו בכל מקום את קופת חולים כללית.
1300 המרפאות שלנו הפרושות בכל רחבי הארץ
יעניקו לכם שירותי רפואה, מעבדה, רנטגן ובית מרקחת
וברשת המרמ"ים של הכללית תוכלו לקבל שירותי רפואה אל תוך הלילה.
פרטים על המרפאות באיזור ניתן לקבל במוקד המידע הארצי 177-022-1908
קופת חולים כללית
עכשיו כתמיד נרשמים לקופת חולים כללית בכל מרפאות הקופה, או חייג 177-022-1908